BROEDVOGELS VAN HET OOSTERSCHELDEGEBIED C.A. IN 1978

NOTA DDMI -79.07

Middelburg, juni 1979
Deltadienst afd. Milieu - onderzoek
H.J.M. Baptist
P.L. Meininger

INHOUD

	Pag.
1. Inleiding	1
2. Methode	2
3. Resultaten	3
3.1. Schorren	3
3.2. Inlagen	5
3.3. Karrevelden	6
3.4. Kreekkresten en kleiwinputten.	7
3.5. Opgespoten terreinen	7
3.6. Totaal Oosterscheldegebied	8
4. Samenvatting en Conclusies	10
5. Literatuur	11
Bijlagen I, resultaten per gebied	14
Bijlagen II, resultaten per soort	92

1. INLEIDING

Door de aanleg van de stormvloedkering in de monding van de Oosterschelde zal na 1985 het getijverschil in de huidige Oosterschelde tussen de stormvloedkering en de Philips- en Oesterdam worden gereduceerd tot ca. 80 % van de huidige waarde, terwijl in het toekomstige Zoommeer, ten oosten van Philips- en Oesterdam, het getij volledig zal verdwijnen en een stagnant zoet bekken zal ontstaan. Alg gevolg hiervan zullen een aantal veranderingen optreden die zowel het biotisch als het abiotisch systeem van de betrokken gebieden beïnvloeden en als zodanig van belang zijn voor de toekomstige functies van deze gebieden.

Eén van de vele functies van het Oosterschelde- en Krammer-Volkerakgebied is die als broedgebied voor vogels. In het broedseizoen van 1978 werd door de Rijkswaterstaat, Deltadienst, afdeling Milieu-onderzoek het gehele gebied, alsmede de gebieden die een directe relatie hebben met het gebied, geïnventariseerd op aanwezige broedvogels. Het doel van het onderzoek was tweeledig:

- Het vastleggen van de situatie voor de uitvoering van de verschillende werken, om na voltooiing van de werken uitspraken te kunnen doen over de opgetreden veranderingen in de functie als broedgebied.
- Het bepalen van de betekenis van het gebied en van de verschillende deelgebieden als broedgebied in regionaal, nationaal en internationaal verband, teneinde een bijdrage te kunnen leveren aan de besluitvorming omtrent inrichting en beheer van de betrokken gebieden.

In deze nota wordt een overzicht gegeven van de resultaten van deze inventarisatie. De gedetailleerde gegevens, per vogelsoort en per gebied, zijn opgenomen in twee bijlagen.

2. METHODE

Geïnventariseerd op broedvogels is het Oosterscheldegebied vanaf de werkeilanden in de monding tot en met het Krammer-Volkerak.
De gebieden die zijn geïnventariseerd, betroffen de buitendijkse gronden alsmede alle binnendijkse gebieden (inlagen, kreken, opgespoten terreinen e.d.) die van belang zijn doordat veel vogels die hier broeden, foerageren in het Oosterscheldegebied, ofwel een specifieke broedvogelbevolking hebben doordat zoutinvloeden van het (vroegere)getijdegebied hier (nog) werkzaam zijn.
De inventarisatie werd verricht in de periode maart t/m augustus 1978. Getracht werd van ieder te inventariseren gebied een zo goed mogelijk beeld te verkrijgen van de aanwezige soorten en aantallen broedvogels. Om dit te bereiken werd er naar gestreefd aan ieder gebied minimaal drie bezoeken te brengen, verdeeld over het hele broedseizoen.
De inventarisaties werden beperkt tot watervogels (o.a. eenden, steltlopers, meeuwen en sterns), rietvogels en enkele andere karakteristieke broedvogelsoorten (Holenduif, Velduil, Veldleeuwerik, Oeverzwaluw, Graspieper en Gele Kwikstaart). Bosvogels e.d. zijn niet geïnventariseerd. Wel zijn over deze soorten hier en daar enkele aantekeningen gemaakt en in bijlage 1 opgenomen. Een soort als Grasmus is weliswaar op een aantal plaatsen vastgesteld doch deze soort is niet volledig geïnventariseerd.
Broedgevallen werden vastgesteld aan de hand van territoriumgedrag of ander gedrag dat op broeden wijst, waarnemingen van oudervogels met voedsel voor jongen, uitgevlogen jongen en nestvondsten. Van meeuwen, sterns en Oeverzwaluwen werden zoveel mogelijk de nesten geteld. Wanneer dit niet mogelijk was werd met behulp van een telescoop (30x) het aantal broedende vogels geschat.
Rietgebieden werden allen minimaal één maal in de zeer vroege ochtenduren bezocht, omdat dan de zangintensiteit van de verschillende soorten rietvogels het grootst is.
De gebruikte inventarisatiemethode komt globaal overeen met die beschreven in de "Handleiding voor het inventariseren van broedvogels" van de Vogelwerkgroep Grote Rivieren (1973).
De inventarisatie werd verricht door P.L. Meininger, die incidenteel werd geassisteerd door J. Kooyman, A. Wassink en I. van Nimwegen. Aanvullende informatie werd verstrekt door H.J.M. Baptist (R.W.S.), R. van Loo (S.B.B.), W.C. Mullié, G.J. Slob (S.B.B.) en de Natuur- en Vogelwacht Schouwen-Duiveland.

3. RESULTATEN

In tabel 1 zijn de resultaten van de inventarisatie samengevat weergegeven voor het gehele bekken en voor een aantal onderscheiden landschaps- en/of biotooptypen.
De broedvogelbevolking van de Oosterschelde- en Krammer-Volkerakgebied wordt gekenmerkt door het voorkomen van veel soorten die zeer specifieke eisen stellen aan hun broedplaats en vaak ook aan de omgeving van de broedplaats. Deze eisen hebben o.a. betrekking op fysische en vegetatiekundige factoren (kleur van de bodem, aanwezigheid van schelpen, vegetatiehoogte en -bedekking), de afstand tot het foerageergebied, de aan- of afwezigheid van soortgenoten, bepaalde andere vogelsoorten en predatoren en op abiotische bedreiging (o.a. overspoeling, grondbewerking, recreatie, vertrapping door vee).
Binnen het beschouwde gebied zijn een aantal typen gebieden te onderscheiden, die ieder hun eigen karakteristieke broedvogels hebben.

3.1. Schorren

Schorren zijn de hoogste delen van het intergetijdeslik en zijn begroeid met hogere planten. Ze zijn doorsneden door een stelsel van kreken, waarlangs relatief hoge zandige oeverwallen liggen. Achter de oeverwallen bevinden zich lage kleiige kommen. De functie als broedgebied van schorren wordt in hoge mate bepaald door de hoogteligging en de daarmee samenhangende overspoelingsfrequentie. De broedplaats moet 4 - 8 weken vrijblijven van overspoeling. De laag gelegen en frequent overspoelde schorren vervullen vrijwel geen functie als broedgebied. Op hoger gelegen schorren bevinden zich vaak kolonies van de Kokmeeuw en plaatselijk (Schorren van de Heen, Schorren van Sint Annaland) ook van de Zilvermeeuw. De dichtheden van de Tureluur zijn vaak zeer hoog en wanneer ook zandige delen en/of schelpenbankjes aanwezig zijn, kunnen er ook soorten als Kluut, Bontbekplevier, Strandplevier, Scholekster, Visdief en Dwergstern broeden. Door verschillende oorzaken zijn de aantallen broedvogels van deze soorten op de schorren tegenwoordig relatief laag.
Door de aanleg van de Grevelingendam en de afsluiting van het Volkerak is de gemiddelde hoogwaterstand de laatste jaren iets gestegen, waardoor een aantal voormalige geschikte broedplaatsen nu te frequent worden overspoeld en waardoor op een aantal plaatsen, door erosie, geschikte broedplaatsen op de schorranden zijn verdwenen. Daarnaast speelt op een aantal plaatsen de recreatie een rol. Juist de zandige delen en schelpen-

	Totaal Oosterschelde c.a.	Schorren	Inlagen	Karrevelden	Kreekresten Kleiwinputten	Opgespoten terreinen	Diverse gebieden
Dodaars	12-14	-	5-6	-	1	2-3	4
Fuut	9-11	-	-	-	1	1-2	7-8
Knobbelzwaan	17	-	8	1	5	2	1
Bergeend	139-209	3-5	41-59	12-15	47-72	23-36	13-22
Wilde Eend	466-729	18-29	151-239	43-62	141-208	48-83	65-108
Zomertaling	1	-	-	-	1	-	-
Wintertaling	2	-	-	-	-	2	-
Pijlstaart	5-7	1	-	-	-	4- 6	-
Krakeend	1	-	-	-	-	1	-
Slobeend	52-71	-	13-17	7-8	19-28	8-11	5-7
Tafeleend	3-5	-	-	-	-	3-5	-
Kuifeend	88-136	-	13-22	5-8	47-65	10-16	13-25
Bruine Kiekendief	6	2	-	-	2	2	-
Patrijs	95-114	6	22-25	19-24	20-22	16-21	12-16
Waterhoen	234-317	1	79-104	23-33	81-104	12-18	38-57
Meerkoet	197-232	-	33-36	12	78-90	36-43	38-51
Scholekster	500-655	75-112	116-138	48-63	37-50	205-262	19-30
Kievit	504-629	10-14	144-164	95-117	79-99	140-173	36-62
Bontbekplevier	42-48	3	9-10	4-5	2	23-27	1
Kleine Plevier	28-36	-	1	-	5	21-29	1
Strandplevier	121-155	11-14	27-36	7-8	11-15	61-77	4-5
Grutto	50-62	1	4-5	22-27	7-9	3-4	13-16
Tureluur	522-722	189-289	117-144	75-95	65-89	55-72	21-33
Kluut	398-478	-	194-226	40-50	51-64	110-135	3
Stormmeeuw	4-5	-	-	-	-	4-5	-
Zilvermeeuw	306-379	170-230	-	-	-	136-149	-
Kokmeeuw	4050-4889	1935-2385	731-819	10	898-1119	476-556	-
Visdief	486-550	1	236-260	1	100-116	148-172	-
Noordse Stern	31-42	-	24-33	-	7-9	-	-
Dwergstern	2	1	-	-	-	1	-
Holenduif	12-15	-	1	-	2	9-12	-
Velduil	1	1	-	-	-	-	-
Veldleeuwerik	1157-1627	137-225	192-261	140-203	122-171	498-646	68-121
Oeverzwaluw	136-155	-	-	-	-	120-137	16-18
Baardmannetje	2-3	-	2-3	-	-	-	-
Blauwborst	7-9	-	-	-	4-5	2-3	1
Snor	2	-	1	-	1	-	-
Grote Karekiet	2	-	-	-	1	-	1
Kleine Karekiet	725-1049	-	122-181	14-21	312-435	29-44	248-368
Bosrietzanger	119-176	-	12-19	-	57-81	15-24	35-52
Rietzanger	95-141	-	26-34	2-3	37-60	4-5	26-39
Graspieper	716-1060	120-195	179-237	77-114	86-136	187-265	67-113
Gele Kwikstaart	145-215	22-37	45-58	22-32	17-25	24-38	15-25
Rietgors	174-254	26-37	33-43	7-8	60-91	12-19	36-56

Tabel 1. Resultaten van de broedvogelinventarisatie van de Oosterschelde c.a. in 1978. Totale aantallen en aantallen uitgesplitst naar landschaps- en/of biotooptype.

banken worden meer door recreanten bezocht dan de zachte slikkige delen.
Mede als gevolg hiervan kon in 1978 op de schorren slechts één broedpaar van Visdief en van Dwergstern en geen enkele broedende Kluut worden vastgesteld.
Uit de literatuur (zie bijlagen) blijkt, dat de schorren vroeger wel een functie vervulden voor deze soorten.
Van de Scholeksters bleek een groot aantal broedvogels van de schorren het nest te hebben op de dijkvoet, precies op de overgang van steenglooiing naar "gras"glooiing.
Op een aantal plaatsen hebben de werkzaamheden in het kader van de partiële dijkverhoging een (geringe) invloed gehad op de broedvogelbevolking van het aangrenzend schor.
De belangrijkste broedvogelfuncties van het schor in 1978 waren die voor de Tureluur en de Kokmeeuw, naast de potentiële functie voor Kluut, plevieren en sterns.
Het huidige schorrenareaal in het gebied omvat 1.440 ha. Na 1985 zal dit worden gereduceerd tot 565 ha. De betekenis als broedgebied van de resterende schorren zal door de verminderde overspoelingsfrequentie waarschijnlijk toenemen. Ook de schorren in het na 1985 afgesloten gedeelte hebben de potentie zich te ontwikkelen tot broedgebieden van grote betekenis.

3.2. Inlagen

Dit zijn gebieden die ingesloten liggen tussen een zeedijk en een op korte afstand daarvan gelegen inlaagdijk, waardoor ze vaak een waterhuishouding hebben die onafhankelijk is van het achterliggende land. Tengevolge van kleiwinning (t.b.v. dijkaanleg) hebben ze als regel een verlaagd maaiveld, terwijl vaak ook kleinere of grotere stukken open water voorkomen. De bodem en het oppervlaktewater van de inlagen hebben tengevolge van kwel vaak een brak tot zout karakter, met soms vrij grote variatie in het zoutgehalte. Daarnaast zijn er enkele vrijwel zoete inlagen. De inlagen zijn vooral gelegen langs de zuidkust van Schouwen-Duiveland en langs de noordkust van Noord- en Zuid-Beveland, tussen de damaanzet en Yerseke.

Totaal zijn er ca. 25 inlagen langs de Oosterschelde.
De verschillende typen van inlagen hebben elk een daarbij behorende broedvogelbevolking. In de zoetere inlagen waar riet groeit komen we hoge dichtheden tegen van Bosrietzanger, Rietzanger, Rietgors en Kleine Karekiet. Waar riet groeit langs open water broeden Waterhoen, Meerkoet en Dodaars. Langs de oevers van het zoutere water, die soms begroeid zijn met grassen en beweid worden en soms kaal zijn als gevolg van waterstandwisselingen, treffen we aan: Kievit, Scholekster, Tureluur, Kluut, Bontbekplevier en Strandplevier. Vooral bij de aanwezigheid van eilandjes in inlagen broeden er ook Kokmeeuw, Visdief en Noordse Stern. Daarnaast broeden in vrijwel alle inlagen ook verschillende soorten eenden.
De meeuwen en sterns die in de inlagen broeden foerageren vooral in de getijdewateren, tot op tien of meer kilometer afstand van de broedplaats. Bergeenden en soms ook enkele steltlopers trekken met de jongen naar de buitendijkse gebieden.
De belangrijkste broedfuncties van de inlagen in 1978 waren die voor Strandplevier, Tureluur, Kluut, Visdief en Noordse Stern. De Grote Stern werd in 1978 niet als broedvogel vastgesteld.
Voor de Strandplevier en de Kluut kunnen de inlagen worden beschouwd als broedgebied van internationale betekenis. Van beide soorten broedt meer dan 1% van de noordwest-europese populatie in de inlagen van de Oosterschelde.

3.3. Karrevelden

Dit zijn laaggelegen, doorgaans vrij natte, zilte gebieden langs de zeedijk, ontstaan als gevolg van kleiwinning ten behoeve van dijkaanleg. Globaal gesproken hebben ze de zelfde kenmerken als veel inlagen, zilte graslanden met kale stukken grond, maar als regel hebben ze een waterhuishouding die min of meer afhankelijk is van het aangrenzende polderland. Karrevelden komen vooral voor langs de zuidkust van Tholen en langs de zuidkust van Schouwen-Duiveland.
In de karrevelden kunnen we weer verschillende delen onderscheiden. De "hooilanden" hebben een broedvogelbevolking bestaande uit verschillende soorten eenden en weidevogels waaronder Grutto's. De beweide delen herbergen een weidevogelbevolking waarbij weer de grote dichtheid van Tureluurs opvallend is. Op plaatsen waar geen of een geringe vegetatie aanwezig is broeden soorten als Kluut, Bontbekplevier en Strandplevier.

3.4. Kreekresten en kleiwinputten

De kreekresten zijn resten van oude getijdegeulen, die thans nog in het landschap waarneembaar zijn. De meeste kreken die aan de Oosterschelde grenzen zijn van oudere datum, maar er zijn ook enkele recente kreekresten welke zijn ontstaan door dijkdoorbraken in 1953. Ze bestaan meestal uit een watergedeelte omzoomd door rietvegetaties en/of gradiëntrijke graslanden. Langs enkele kreekresten is bos aangeplant.
De bossen zelf zijn binnen het kader van dit onderzoek niet geïnventariseerd. De broedvogelbevolking van de kreken is nogal variabel en afhankelijk van de plaatselijk voorkomende biotooptypen en van het zoutgehalte van het water.
Het betreft hier een aantal soorten eenden en zangvogels in het riet. Waar weidegebieden aan de kreek grenzen treffen we de normale weidevogelpopulaties aan, waarbij weer de hoge dichtheden van Tureluurs opvallend zijn. De oevers van vele kreken worden benut door Kluten en Plevieren. Naast de Bontbekplevier en Strandplevier treffen we hierbij ook op een aantal plaatsen de meer zoetwaterminnende Kleine Plevier.
In een tweetal kreekresten, de Pluimpot en het Stinkgat, zijn bovendien gecombineerde kolonies van Kokmeeuw, Visdief en Noordse Stern aanwezig. De belangrijkste broedfunctie vervullen de kreekresten voor Kluut en plevieren alsmede voor Visdief en Noordse Stern.

3.5. Opgespoten terreinen

Door de uitvoering van werken zijn een aantal opgespoten terreinen ontstaan. De belangrijkste zijn: Kreekrak, het voormalige schor "Rammegors" (of Zeeuwse Put), Noordland bij Bergen op Zoom, de Molenplaat , het werkeiland Philipsdam, de zanddepots langs het Schelde-Rijnkanaal en de werkeilanden in de monding van de Oosterschelde. Veel van deze gebieden zijn direct na hun ontstaan een belangrijke functie gaan vervullen als (vervangend) broedgebied voor o.a. Kluut, plevieren, meeuwen en sterns.
Een aantal gebieden die al wat langer bestaan, hebben door hun ontwikkeling bovendien een geheel nieuwe eigen functie gekregen als vogelbroedgebied. De variatie in broedvogelbevolking tussen de verschillende gebieden is groot. Dit is voornamelijk het gevolg van verschillen in aard en van verschillen in ouderdom van de verschillende gebieden. In eerste instantie gaat een opgespoten terrein een functie vervullen voor "kale grond vogels" als Kluut, plevieren, meeuwen en sterns. Wanneer enige vegetatieontwikkeling tot stand komt, vestigen zich op de droge delen weidevogels en in de

natte delen rietbewoners. Daarna treedt snel differentiatie op als gevolg van aard van het terrein en het gevoerde beheer. Wanneer laaggelegen gronden aanwezig zijn die als gevolg van peilwisselingen kaal blijven, kunnen de kolonies van sterns zich handhaven. Meeuwen, m.m. Kokmeeuwen, zijn in dit opzicht minder sterk gebonden; ze blijven vaak ook broeden in lichtere ruigtevegetaties. De drogere delen gaan een vegetatiesucciessie vertonen in de richting van een steeds dichtere en hogere begroeiing. Dit brengt met zich mee dat het geschikt wordt als broedgebied voor eenden (oevers) en voor zangvogels. Daar waar de vegetatie wel dichter wordt maar niet hoog wordt (maaien, beweiden) vestigen zich weidevogels. De nog resterende kale oevers blijven in trek bij Kluten en plevieren. Wanneer ook enige oppervlakte van wat dieper water aanwezig is, vestigen zich behalve eendensoorten ook Fuut, Dodaars, Knobbelzwaan en Meerkoet.

Op de in het Oosterscheldegebied aanwezige opgespoten terreinen zijn nu alle hierboven geschetste situaties aan te treffen. De belangrijkste broedfuncties vervullen deze terreinen voor Bontbekplevier, Kleine Plevier, Strandplevier, Kluut en Visdief. Een tweetal verassende ontwikkelingen zijn de vestiging van de Blauwborst en van de Pijlstaart.
Voor zover deze opgespoten terreinen geen andere dwingende bestemming hebben, kunnen door gerichte inrichtings- en beheersmaatregelen m.b.v. waterhuishouding, beweiden en maaien, de ontwikkelingen van deze voor broedvogels actueel en potentieel waardevolle gebieden ten gunste van de broedfunctie worden gestuurd.

3.6. Totaal Oosterscheldegebied

In tabel 2 zijn de resultaten van de inventarisatie vergeleken met de broedvogelbevolking van Zeeland of het Deltagebied en met de meest recente schatting van de nederlandse populatie.
Hieruit blijkt, dat het gebied voor een aantal soorten van nationaal belang is (hiervoor is analoog aan internationaal gehanteerde normen voor aantallen niet-broedvogels aangehouden dat meer dan 1% van de nederlandse populatie in het gebied broedt). Dit zijn de volgende soorten: Bergeend (7%), Pijlstaart (10-18%), Bruine Kiekendief (1%), Scholekster (1%), Bontbekplevier (12%), Kleine Plevier (8%), Strandplevier (14%), Tureluur (3%), Kluut (9%), Visdief (6%) en Noordse Stern (10%).
Voor een tweetal soorten blijkt het gebied van internationaal belang.
Van de Strandplevier broedt ca. 6% van de noordwest-europese populatie in het Oosterscheldegebied, van de Kluut is dit ca. 4%.
Van vijf soorten die vroeger in het gebied hebben gebroed (zie bijlagen)konden in 1978 geen broedgevallen worden vastgesteld: Woudaapje, Waterral, Kemphaan, Zwartkopmeeuw en Grote Stern. De aantallen van een aantal karakteristieke

	Meest recente schatting broedpopulatie in Nederland	Schatting broedpopulatie in Zeeland of Deltagebied●	Broedpopulatie Oosterscheldegebied in 1978	Toename, gelijk, afname	Opmerkingen
Dodaars	1000-2000	50-100	12-14	o	
Fuut	3600-3700	25-50	9-11	+	
Knobbelzwaan	2500	25-50	17	+	
Bergeend	2000-3000 +	1000-2000	139-209	+	7% van ned. pop.
Wilde Eend	150000	4000-8000	466-729	?	
Zomertaling	5000	10-25	1	-	
Wintertaling	750	50-100	2	-	
Pijlstaart	40-70	5-10	5-7	+	15% van ned. pop.
Krakeend	200-240 +	6-10	1	+	
Slobeend	9000	150-250	52-71	o	
Tafeleend	650-750 +	25-50	3-5	+	
Kuifeend	2000-2500 +	200	88-136	+	
Bruine Kiekendief	400	20	6	+	1% van ned. pop.
Patrijs	10000-50000	8000-16000	95-114	-	
Waterhoen	50000	4000-8000	234-317	?	
Meerkoet	50000	1000-2000	197-232	?	
Scholekster	50000	2000-4000	500-655	+	1% van ned. pop.
Kievit	120000-160000	4000-8000	504-629	-	
Bontbekplevier	333-420	200-225●	42-48	o	12% van ned. pop.
Kleine Plevier	336-500	80-100●	28-36	+	8% van ned. pop.
Strandplevier	790-1075	500-700●	121-155	o	6% nw-eur. pop.
					14% van ned. pop.
Grutto	104000-116000	150-250	50-62	-	
Tureluur	20000	2000-4000	522-722	-	3% van ned. pop.
Kluut	4450-5000	1700-1900●	398-478	o	4% nw-eur. pop.
					9% van ned. pop.
Stormmeeuw	?1000-en	100-150	4-5	+	
Zilvermeeuw	53000	10000	306-379	+	
Kokmeeuw	200000	45000●	4042-4889	-	2% van ned. pop.
Visdief	7600-8200	2000●	486-550	-	6% van ned. pop.
Noordse Stern	300-400	100-150●	31-42	-	10% van ned. pop.
Dwergstern	300	150●	2	-	
Holenduif	10000-50000	500-1000	12-15	?	
Velduil	250	10-15	1	o	
Veldleeuwerik	10000-50000+	16000-32000	1157-1627	?	
Oeverzwaluw	15000-40000	500-700	136-155	+	
Baardmannetje	1000-en	25-50	2-3	-	
Blauwborst	250-2500	25-50	7-9	+	
Snor	250-2500	25-50	2	-	
Kleine Karekiet	10000-50000 +	4000-8000	725-1049	?	
Grote Karekiet	2500-10000	25-50	2	-	
Bosrietzanger	2500-10000 +	500-1000	119-176	?	
Rietzanger	10000-50000	1000-2000	95-141	?	
Graspieper	10000-50000 +	16000-32000	716-1060	?	
Gele Kwikstaart	10000-50000	2000-4000	144-212	?	
Rietgors	10000-50000	1000-2000	170-251	?	

● Deltagebied

Tabel 2. Resultaten van de broedvogelinventarisatie in de Oosterschelde c.a. in 1978 en een vergelijking met de broedpopulatie in Zeeland of het Deltagebied (Meininger 1977) en de meest recente schatting van de broedpopulatie in Nederland (literatuur zie bijlage 2). Tevens is toegevoegd een indicatie omtrent toename (+), gelijk blijven (o) of afname (-) van de aantallen broedvogels in het Oosterscheldegebied (zie bijlage 2). In het geval dat in het Oosterscheldegebied 1% of meer broedt van de nederlandse of noordwest-europese broedpopulatie van een bepaalde soort, is een schatting van dit percentage gegeven.

broedvogels van inlagen en karrevelden zijn afgenomen, o.a. Kievit, Grutto, Tureluur, Kokmeeuw, Visdief, Noordse Stern en Dwergstern. Deze afname in "natuurlijke" broedgebieden wordt deels gecompenseerd door een (tijdelijke) toename in "kunstmatige" gebieden, b.v. opgespoten terreinen en werkeilanden. De achteruitgang van Bontbekplevier en Strandplevier in de "natuurlijke" broedgebieden wordt zelfs geheel gecompenseerd door het broeden in "kunstmatige" gebieden.
Aangezien de meeste kunstmatige gebieden door vegetatiesuccessie of door voortgang van werkzaamheden binnen afzienbare tijd hun functie als broedgebied zullen verliezen is van veel soorten een afname van de aantallen te verwachten. Het verdient daarom aanbeveling bij inrichting en beheer van het gebied en de betreffende deelgebieden terdege rekening te houden met de actuele en potentiële waarde als broedgebied. Om deze waarden te behouden en/of te vergroten, zou het creëren van kunstmatige broedbiotopen kunnen worden overwogen.
De toename van enkele soorten wordt vooral veroorzaakt door het nieuwe aanbod van (tijdelijk) geschikte gebieden (o.a. Pijlstaart, Scholekster, Kleine Plevier en Oeverzwaluw) en door areaalvergroting (o.a. Krakeend, Tafeleend en Kuifeend).

4. SAMENVATTING EN CONCLUSIES.

In 1978 is een broedvogelinventarisatie verricht in alle gebieden in en langs de randen van de Oosterschelde en het Krammer-Volkerak. In tabel 1 zijn de resultaten weergegeven voor het gehele gebied en uitgesplitst voor een aantal karakteristieke landschaps- en/of biotooptypen.
Het Oosterscheldegebied is als broedgebied vooral van belang voor een aantal min of meer aan zout water gebonden vogelsoorten.
Het gebied blijkt van nationaal belang (meer dan 1% van de nederlandse broedpopulatie) voor: Bergeend, Pijlstaart, Bruine Kiekendief, Scholekster, Bontbekplevier, Kleine Plevier, Strandplevier, Tureluur, Kluut, Kokmeeuw, Visdief en Noordse Stern.
Het gebied blijkt van internationaal belang (meer dan 1% van noordwest-europese populatie) voor: Strandplevier en Kluut.
Het grootste deel van de soorten waarvoor het Oosterscheldegebied belangrijk is zijn broedvogels van kale of schaars begroeide bodem. Deze situaties doen zich van nature slechts daar voor waar de grond onder invloed staat van zout water met een wisselend peil. Dit komt voor op schorren, inlagen, karrevelden en binnendijkse kreken. Daarnaast blijken vooral de opgespoten terreinen van groot belang als aanvullend of vervangend broedbiotoop.
Het verdient aanbeveling bij de inrichting en het beheer van de verschillende broedgebieden in en langs de Oosterschelde c.a. rekening te houden met de specifieke eisen van deze broedvogelsoorten.

5. LITERATUUR

Archief Deltadienst: diverse ongepubliceerde gegevens, aanwezig bij de R.W.S. Deltadienst afd. Milieu-onderzoek te Middelburg.

Arenthals, M.W. van (1918): De vogels die broeden op Noord-Beveland. Levende Natuur 23:278.

Baptist, H.J.M. & P.L. Meininger (1978): Voorlopige inventarisatie van de ornithologische gegevens ten behoeve van de inrichting Oosterschelde. R.W.S. Deltadienst afd. Milieu-onderzoek, notitie 78.178.

Beintema, A.J. (1975): Weidevogels in een veranderend land. Natuur en Landschap 29:73-84.

Beijersbergen, R.B. & J. Beijersbergen (1978): Kunnen sterns in het Deltagebied blijven broeden? Zeeuws Nieuws; Natuur, Landschap, Milieu 4 (1):13-14.

Braaksma, S. (1958): Over de verspreiding van het Visdiefje (Sterna hirundo) als broedvogel. Vogeljaar 6:24-28 en 46-50.

Braaksma, S. (1964): Het voorkomen van de Stormmeeuw (Larus canus). Limosa 37: 58-95.

Braaksma, S. (1968): De verspreiding van het Woudaapje (Ixobrychus minutus) als broedvogel. Limosa 41: 41-61.

Burggraeve, G. (1978): Waarnemingen en eerste broedgeval voor België van de Noordse Stern (Sterna paradisaea) te Knokke. Giervalk 68:99-106.

C.N.A.: Commissie voor de Nederlandse Avifauna (1970): Avifauna van Nederland. Leiden.

Cramp, S. & K.E.L. Simmons (eds.)(1970): The birds of the Western Palearctic. Volume I. Oxford, London & New York.

Enkelaar, H. (1967): De avifauna van West-Zeeuwsch Vlaanderen 1957-1967. Stencil, 45 pp. + aanvullingen.

Erve, F.J.H. et.al. (1967): Avifauna van Noord Brabant. Assen.

Glutz von Blotzheim, U.N., K.M. Bauer & E. Bezzel (1973): Handbuch der Vögel Mitteleuropas, Band 5, Wiesbaden.

Glutz von Blotzheim, U.N., K.M. Bauer & E. Bezzel (1975): Handbuch der Vögel Mitteleuropas, Band 6, Wiesbaden.

Glutz von Blotzheim, U.N., K.M. Bauer & E. Bezzel (1977): Handbuch der Vögel Mitteleuropas, Band 7, Wiesbaden.

Haak, F.K., T. Lebret, J. Maebe en H. van der Vloet (1958): Broedgevallen van de Pijlstaart (Anas acuta) in Zeeland. Limosa 31:68-69.

Haverschmidt, F. (1934): Het voorkomen van den Noordschen Stern (Sterna macrura) als broedvogel in Nederland. Ardea 22: 138-144.

Haverschmidt, F. (1942): Faunistisch overzicht van de Nederlandse broedvogels. Leiden.

Higler, L.W.G. (1962): De census van de Kokmeeuw (Larus ridibundus L.) in Nederland, België en Luxemburg in 1961. Limosa 35:260-265.

Jansen,F.H. & A. Remeeus (1978): Naar een definitieve vestiging van de Zwartkopmeeuw (Larus melanocephalus) in Nederland? Limosa 51: 88-106.

Jong, G.J. de, T.J. de Kogel en P.L. Meininger (1977): Landschappelijke aanpassing kleiwinplaats Willemstad. R.W.S. Deltadienst afd. Milieu-onderzoek. Nota 77-26.

Lebret, T. (1976): De Kuup van Swennen, een Noordbevelandse inlaag. Levende Natuur 79:209-216.

Leys, H. en J.J.F.E. de Wilde (1971): Het voorkomen van de Fuut (Podiceps cristatus) in Nederland. Limosa 44:133-183.

Meininger, P.L. (1977): Verspreiding en aantallen van de broedvogels in Zeeland. Resultaten van het Atlasproject in de jaren 1973 t/m 1977, georganiseerd onder auspiciën van SOVON. Rapport, Middelburg, 65 pp.

Meininger, P.L. (1978): Oppervlakten van natuurwetenschappelijke waardevolle gebieden in en om de Oosterschelde c.a. R.W.S. Deltadienst afd. Milieu-onderzoek, Notitie DDMI-78.310.

Meininger, P.L. (1978): Inventarisatie puin- en vuilstortplaatsen in en rond de Oosterschelde c.a. R.W.S. Deltadienst afd. Milieu-onderzoek, Nota DDMI-78.18

Molenaar, J. (1961): Prae-advies ruilverkaveling "Noord Beveland". Rapport Staatsbosbeheer, 3 pp. Bergen op Zoom.

Mulder, Th. (1972): De Grutto in Nederland. Wet. Meded. KNNV nr. 90

Nadler, T. (1976): Die Zwergseeschwalbe. Neue Brehm Bücherei:495 Wittenberg.

Osieck, E.R. (1972): De Visdief (Sterna hirundo) als broedvogel in Nederland. Vogelaar 20: 130-136.

Ouweneel, G.L. (1970): Broedende Dwergsterns op het Hellegatsplein. Limosa 43: 161.

Ouweneel, G.L. (1973): Vogels in het Hollands Diep - Haringvliet in 1973. D.L.N. 76:260-269.

Ouweneel, G.L. (1973): De avifauna van het Hollands Diep - Haringvliet gebied gedurende de eerste twee jaar na de afsluiting. Limosa 46: 166-191.

Ouweneel, G.L. (1978): Het voorkomen van de Bruine Kiekendief (Circus aeruginosus) in het Hollands Diep - Haringvlietgebied Limosa 51: 81-87.

Rooth, J. en M.F. Mörzer Bruijns (1959): De Grote Stern (Sterna sandvicensis) als broedvogel in Nederland. Limosa 32: 13-23.

Rooth, J. (1974): Over de stand van enkele voor Nederland karakteristieke broedvogels. Vogeljaar 22: 681-688.

Schipper, W. (1978): De betekenis van het Waddengebied als broedplaats voor Kiekendieven. Waddenbulletin 13:563-566.

Spaans, A.J. (1978): Overzicht broedvogelstand Zilvermeeuw in 1977. Rapport R.I.N. 2 pp.

Sponselee, G.M.P. en M.A. Buise (1975): Avifauna van Oostelijk Zeeuwsch-Vlaanderen. Middelburg.

Sterna (1970-1978): Tijdschrift van de Natuur- en Vogelwacht Schouwen-Duiveland.

Timmerman, A. (1960): De Brandgans (Branta leucopsis) in Nederland. Limosa 35: 199-218.

Vleugel, D.A., J.A.M. Warren en G.F. Wilmink (1948): Avifauna van Zuid-Beveland. Ardea 36: 1-39.

Vogelwerkgroep Grote Rivieren (1973): Handleiding voor het inventariseren van broedvogels in Nederland. Wet. Meded. KNNV 96.

Vogelwerkgroep Roosendaal (1978): Vogelinventarisatieverslag over de jaren 1966 t/m 1975 van het natuurreservaat "De Pluimpot", Prov. Zeeland. rapport.

Vogelwerkgroep Roosendaal (1978): Vogelinventarisatieverslag over de jaren 1966 t/m 1975 van het Natuurreservaat "Het Stinkgat", Gem. Tholen, Prov. Zeeland. Rapport.

Vijverberg, J. (1935): Larus melanocephalus Temm., broedvogel in Nederland. Ardea 24: 260-261.

Wilde, J.J.F.E. en J.W. Woldendorp (1964): De verspreiding van de Oeverzwaluw als broedvogel in Nederland. Vogeljaar 12:240-247.

Wittgen, A.B. & S. Braaksma (1964): Een broedgeval van een paartje Zwartkop-meeuwen (Larus Melanocephalus) in Noord-Brabant. Limosa 37:12-15.

BIJLAGE I RESULTATEN PER GEBIED

In het navolgende worden de resultaten van de broedvogelinventarisatie in 1978 per gebied gepresenteerd. Per gebied wordt vermeld: oppervlakte (Meininger 1978), globale terreinbeschrijving, broedvogels in 1978, historische gegevens over broedvogels en beïnvloeding van de vogelstand.
De gebieden zijn genummerd van 1 tot en met 121. Op het onderstaande kaartje is, om het opzoeken te vereenvoudigen, de nummering van een aantal gebieden aangegeven.

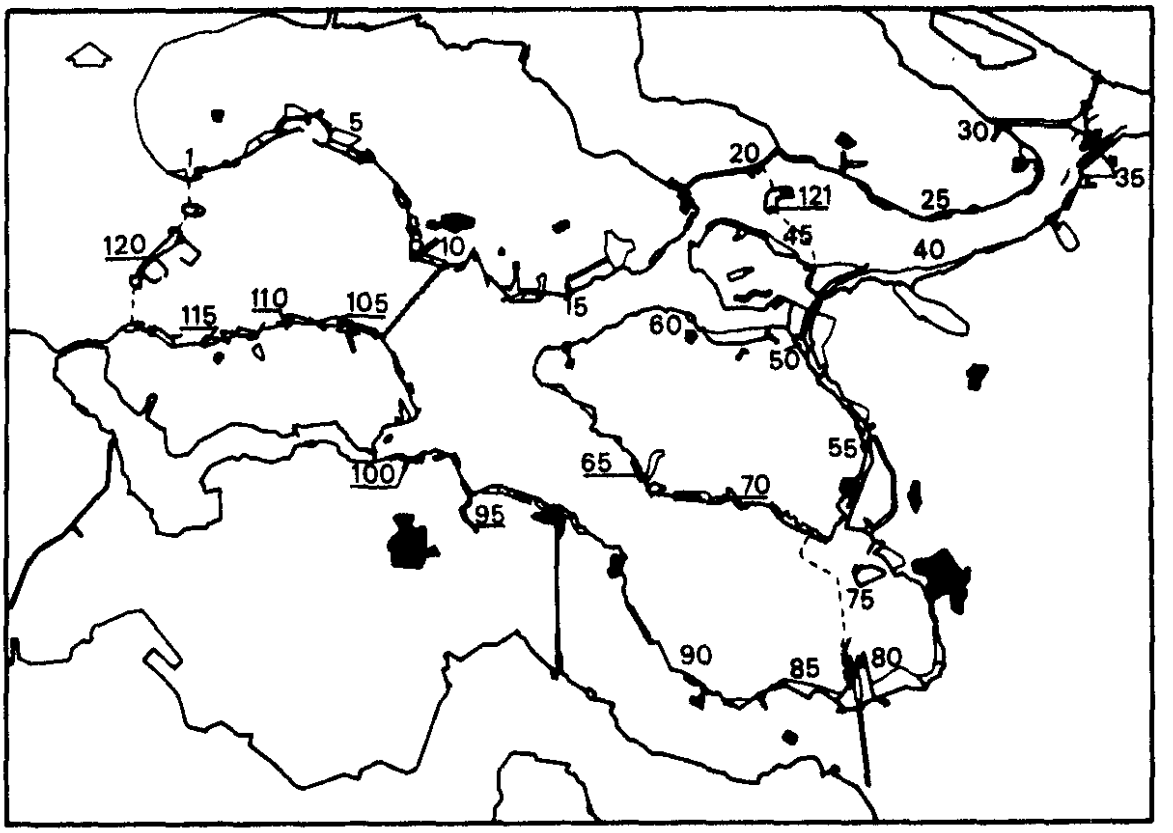

1. WESTENSCHOUWENSE INLAAG

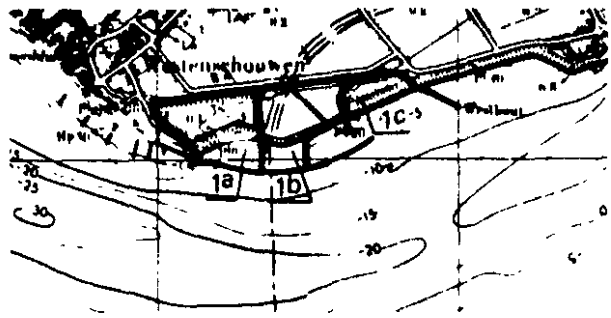

Gemeente Westerschouwen; te verdelen in a. westelijke inlaag (25 ha), b. damaanzet (20 ha) en c. oostelijke inlaag (6 ha). De oorspronkelijke inlaag wordt doorsneden door een verhoogd, met asfalt bedekt werkterrein. Bij de aanleg van dit werkterrein ging een deel van de inlaag verloren. In het westelijk deel werd de inlaag echter kunstmatig vergroot. Dit nieuwe gedeelte bestaat uit vrijwel onbegroeide, zandige bodem. De oorspronkelijke inlaag bestaat uit zilt grasland, doorsneden met slootjes.

BROEDVOGELS

	HISTORISCHE GEG.	1978			
	1969*1	TOT	a	b	c
Bergeend		2-5	1-3	-	1-2
Wilde Eend	8	7-10	5-8	-	2
Slobeend	2	-	-	-	-
Patrijs	3	-	-	-	-
Waterhoen	5	5-6	3-4	-	2
Scholekster	15	6-8	4-5	1	1-2
Kievit	12	11-12	8	-	3-4
Bontbekplevier	2	2-3	2-3	-	-
Strandplevier	1	6-7	6-7	-	-
Grutto	2	-	-	-	-
Tureluur	10	6-8	3-4	-	3-4
Kluut	8	11-13	11-13	-	-
Noordse Stern		1-2	1-2	-	-
Veldleeuwerik	7	15-18	9-11	-	6-7
Kleine Karekiet		2-4	2-4	-	-
Grasmus		1	1	-	-
Graspieper	15	11-17	7-10	1-2	3-5
Gele kwikstaart	2	5-6	3-4	-	2

*1 Archief Deltadienst

HISTORISCHE GEGEVENS

zie tabel

2. INLAAG BIJ BURGHSLUIS

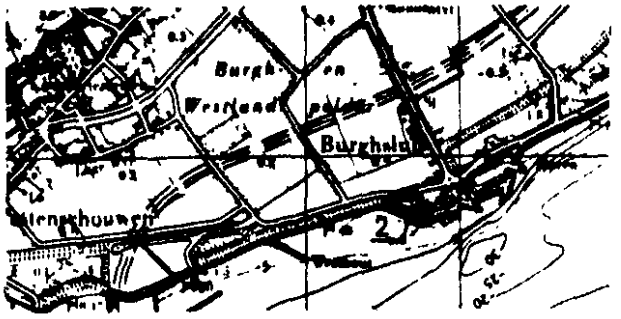

Gemeente Westerschouwen; oppervlakte ca 2 ha; klein inlaagje met zilt grasland en een ondiep plasje.

BROEDVOGELS

	1978
Wilde Eend	1
Waterhoen	1
Kievit	1
Tureluur	1
Kluut	1
Veldleeuwerik	1
Graspieper	1

HISTORISCHE GEGEVENS

geen

3. KOUDEKERKSE INLAGEN

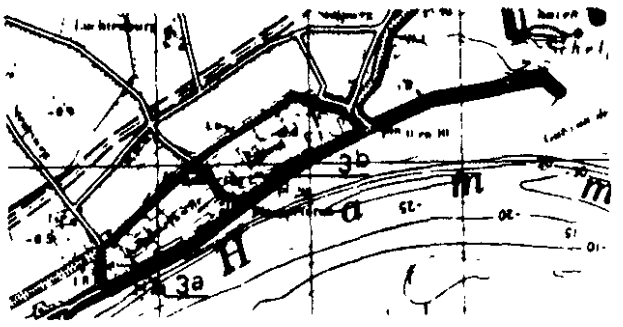

Gemeente Westerschouwen; oppervlakte ca. 70 ha; inlaag met zilte graslanden en talrijke slootjes alsmede enig bouwland. Het gebied is als natuurreservaat in beheer bij de Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Vogels.

BROEDVOGELS

	Historische gegevens *1					1978		
	1973	1974	1975	1976	1977	tot.	a	b
Bergeend	2	6	3	4	3	-		
Wilde Eend	19	23	7	14	9	13-22	5-10	8-12
Zomertaling	1	-	-	-	-	-		
Wintertaling	-	3	1	1	1	-		
Slobeend	2	4	2	2	1	1-3	1-2	0-1
Waterhoen	5	9	7	11	10	5-7	3-4	2-3
Scholekster*2	19	24	29	66	47	24-27	9-10	15-17
Kievit	24	29	?	84	70	26-29	12-13	14-16
Bontbekplevier	-	1	-	-	-	1		
Strandplevier	-	-	-	-	-	1-2	0-1	1
Grutto	21	17	17	41	28	3-4	1-2	2
Tureluur	33	51	43	80	77	18-22	10-12	8-10
Kluut	103	63	78	104	79	63-71	18-21	45-50
Zilvermeeuw	-	-	-	2	-	-		
Kokmeeuw	400-500	55	15	20	20	1	-	1
Veldleeuwerik						18-20	8-10	10-12
Graspieper						8-12	4-6	4-6
Gele kwikstaart						1-3	-	1-3

* 1 Sterna en Archief Deltadienst

* 2 De aantallen Scholeksters, Kieviten, Grutto's en Tureluurs voor de jaren 1973 t/m 1977 lijken aan de hoge kant, m.n. de aantallen in 1976 en 1977.

HISTORISCHE GEGEVENS

Zie tabel. Verder kunnen worden genoemd:

Zomertaling: 1972 3 paar (Sterna)

Wintertaling: 1969 4 paar (archief Deltadienst)

Strandplevier: 1969 3 paar (archief Deltadienst)

BEÏNVLOEDING VAN DE VOGELSTAND

Het reservaat wordt zelden betreden en er worden geen eiëren geraapt. De bewaking gedurende de broedtijd heeft ongetwijfeld een gunstige invloed.

4. SCHELPHOEK

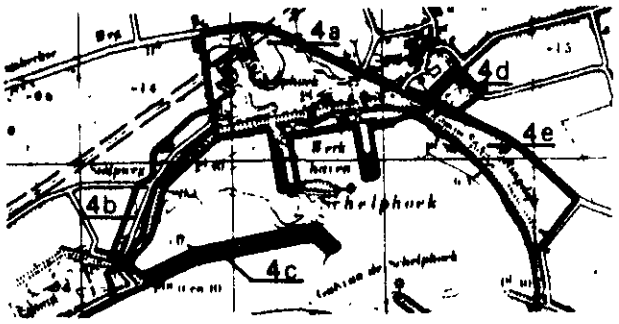

Gemeente Westerschouwen; totale oppervlakte ca. 140 ha. Het gebied is grotendeels natuurreservaat met een recreatieve functie en bestaat uit een diepe doorbraakkreek omgeven door bosaanplant en recreatieweiden.

BROEDVOGELS

	Historische gegevens * 1					1978					
	1973	1974	1975	1976	1977	tot.	a	b	c	d	e
Knobbelzwaan	-	-	1	1	1	1	1	-	-	-	-
Bergeend	-	-	1	2	2	2-3	1	1-2	-	-	-
Wilde Eend	6	5	8	6	11	12-13	10	-	-	2-3	-
Wintertaling	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Slobeend	1	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-
Patrijs	1	3	2	2	3	3	2	-	-	-	1
Waterhoen	3	5	5	4	5	6-7	5	-	-	1-2	-
Meerkoet	2	2	1	1	2	2	2	-	-	-	-
Scholekster	4	3	2	2	2	5-6	2	2-3	1	-	-
Kievit	2	2	2	1	3	5-6	2	2-3	-	1	-
Tureluur	2	-	-	2	3	7-8	3	4-5	-	-	-
Kluut	5	1	2	-	1	6-7	-	5-6	-	1	-
Veldleeuwerik	4	6	2	4	5	6-7	4	2-3	-	-	-
Kleine Karekiet	1	5	4	5	7	13-19	6	-	-	6-12	1
Bosrietzanger	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Rietzanger	3	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Grasmus	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Graspieper	2	5	12	4	3	6-8	3	-	2-3	1-2	-
Gele kwikstaart	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Rietgors	3	4	3	4	3	4-5	3	-	-	1-2	-

* 1 Sterna. Deze aantallen hebben betrekking op de gebieden a en e.

Behalve de in de tabel genoemde soorten broeden in het gebied veel bosvogels, in 1978 o.a. Torteldуif, Ransuil (1 paar), Wielewaal (1 paar), Nachtegaal (1 paar), Zwartkop, Tuinfluiter, Braamsluiper en Putter.

HISTORISCHE GEGEVENS

Zie tabel. Verder kunnen worden genoemd:
Wintertaling: 1972 1 paar (Sterna)
Grutto: 1972 1 paar (Sterna)

5. FLAAUWERS- EN WEVERS INLAGEN

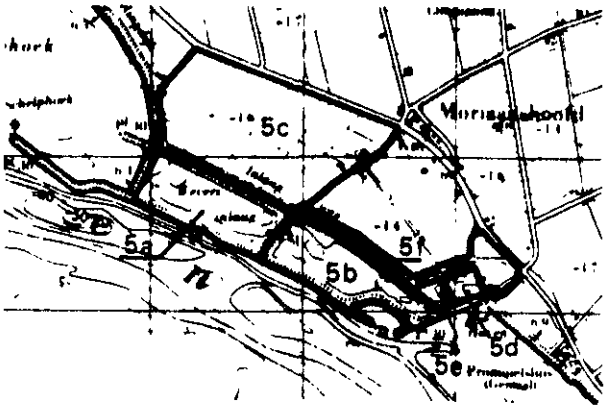

Gemeenten Westerschouwen en Middenschouwen; totale oppervlakte ca. 205 ha. Het gebied bestaat uit twee inlagen met zout water en eilanden, karrevelden en een voormalige spuikom.

BROEDVOGELS

Zie tabellen

HISTORISCHE GEGEVENS

Zie tabellen.

Stormmeeuw: In 1909 t/m 1930 vrijwel jaarlijks 1 paar, in 1926 2 paar (Braaksma 1964)

Zwartkopmeeuw: In 1935 broedde 1 ex. gepaard met een Kokmeeuw. Ook in 1933 en 1934 zou deze vogel aanwezig zijn geweest (Vijverberg 1935)

Visdief: In 1916 "zeer talrijk", in 1941-1950 "talrijk", in 1956 1500 paar, en in 1957 1600 paar (Braaksma 1958)

Noordse Stern: Reeds in 1903 als broedvogel bekend. In 1912 enkele paren en in 1933 ca. 60 paar (Haverschmidt 1934)

Grote Stern: In 1925 enkele duizenden paren, 1933 en 1934 minstens 1000 paar, 1947 100, 1953 geen, 1954 30, 1955 400, 1956 600 en 1957 1000 paar (Rooth & Mörzer Bruijns 1959). Hierna gingen de aantallen snel achteruit en in 1968-1974 broedden er maximaal 1-4 paar (Sterna).

BEINVLOEDING VAN DE VOGELSTAND

Door het rapen van Kokmeeuweiëren (en andere soorten?) worden ook andere soorten nadelig beïnvloed. Gedurende de broedtijd worden de het gebied omringende dijken veelvuldig betreden door recreanten (vnl. vissers), hetgeen veel verstoring met zich meebrengt.

Broedvogels in het gehele gebied

	1976*	1977*	1978 tot.	a	b	c	d	e	f
Knobbelzwaan			2	1	1	-	-	-	-
Bergeend	18	5	9-13	2-3	4-5	-	-	-	3-5
Wilde Eend	80	12	30-50	10-20	10-20	5-10	-	-	5-8
Slobeend			3	2*	1	-	-	-	-
Kuifeend			2-3	1-2	1	-	-	-	-
Patrijs			3-4	-	1	1-2	-	-	1
Waterhoen	17	22	8-11	2-3	1	1-2	-	-	4-5
Meerkoet	3		1	1	-	-	-	-	-
Scholekster	36	56	31-40	6-7	6-10	12-15	1	-	6-7
Kievit	69	72	39-49	5-7	4-5	20-25	4-5	3	3-4
Bontbekplevier			2	-	1	1	-	-	-
Grutto	42	38	12-15	-	-	12-15	-	-	-
Tureluur	63	76	36-45	4-5	4-6	18-21	2-3	2	6-8
Kluut	59	54	42-49	9-19	12-14	10	4-5	2-3	5-7
Kokmeeuw	800		140-160	60-70	70-80	-	5	5	-
Visdief	147		125-135	125-135	-	-	-	-	-
Noorse Stern	16		1-2	1-2	-	-	-	-	-
Dwergstern			-	-	-	-	-	-	-
Grote Stern			-	*	-	-	-	-	-
Veldleeuweik			52-69	6-8	6-8	25-30	3-5	2-3	10-15
Kleine Karekiet			3-5	-	-	3-5	-	-	-
Rietzanger			1	-	-	1	-	-	-
Grasmus			1	-	-	1	-	-	-
Graspieper			34-51	5-10	6-8	15-20	2-3	1-2	5-8
Gele Kwikstaart			13-17	1	1	9-12	-	1	1-2
Rietgors			1-2	-	-	1-2	-	-	-

* Sterna

Broedvogels in de deelgebieden a en b (inlagen)

	1971	1972	1973	1974	1976	1978
Knobbelzwaan		1	1	1		2
Bergeend	20	30	50	33		6-8
Wilde Eend	59		100	*83		20-40
Wintertaling	2	4	2			-
Slobeend	10	14	12	6		3
Kuifeend		13	24	13		2-3
Patrijs		9				1
Waterhoen	10	10	40	20		3-4
Meerkoet		16	11	14		1
Scholekster	48	45	40	48		12-17
Kievit	38		6	26		9-12
Bontbekplevier						1
Strandplevier	3	1		1		-
Grutto	3		3			-
Tureluur			4			8-11
Kluut	39		12	22		21-24
Kokmeeuw	1703		2300	1580	800	130-150
Visdief	127	81	} 104	} 136	147	125-135
Noordse Stern		30			16	1-2
Grote Stern	4	1		4		-
Veldleeuwerik						12-16
Graspieper						11-18
Gele Kwikstaart						2

6. SUZANNA INLAAG (of Kisters inlaag)

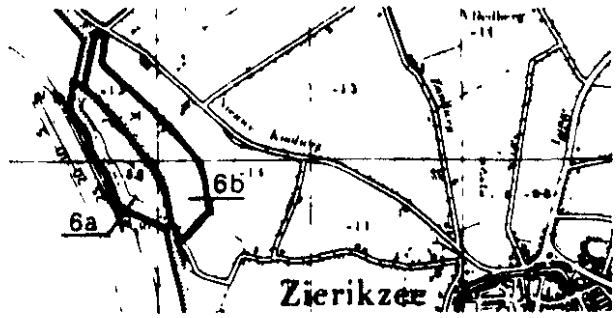

Gemeente Zierikzee; totale oppervlakte ca. 58 ha. Het gebied bestaat uit een inlaag met zout water en een klein eilandje en de achter de inlaag gelegen karrevelden, die bestaan uit zilt grasland met talrijke slootjes.

BROEDVOGELS

	Hist. geg.		1978		
	1969*1	1973*2	tot.	a	b
Bergeend			2-3	1	1-2
Wilde Eend			8-12	3-5	5-7
Waterhoen			2-3	-	2-3
Scholekster	10	3	8-10	3-4	5-6
Kievit	6	3	13-15	4-5	9-10
Bontbekplevier	2	2	-	-	-
Strandplevier	5		3-4	1	2-3
Grutto	2		-	-	-
Tureluur	9	1	14-17	2-3	12-14
Kluut	12	7	14-19	2-3	12-16
Kokmeeuw	195	135	16-20	16-20	-
Visdief	1	-	-	-	-
Veldleeuwerik			15-20	3-5	12-15
Graspieper			6-8	-	6-8
Gele Kwikstaart			7-9	2-3	5-6

*1 archief Deltadienst

*2 Sterna; alleen gebied a.

HISTORISCHE GEGEVENS

Zie tabel.

7. CAUWERS INLAAG

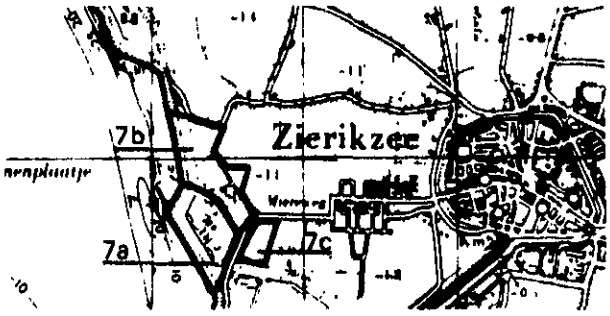

Gemeente Zierikzee; totale oppervlakte ca. 41 ha. Het gebied bestaat uit een inlaag met zout water en een groot aantal kleine eilandjes. Bovendien de achter de inlaag gelegen karrevelden, die bestaan uit zilte graslanden doorsneden met slootjes.

BROEDVOGELS

	Historische gegevens					1978			
	1969*1	1971*2	1972	1973	1974	tot	a	b	c
Bergeend						2-4	1-2	1-2	-
Wilde eend						5-8	1-2	3-4	1-2
Kuifeend						1-2	1-2	-	-
Patrijs						1	-	-	1
Waterhoen			11	5		3	3	-	-
Meerkoet						1	1	-	-
Scholekster	12	4	3	5		9-10	4-5	4	1
Kievit	3	2				6-7	1	4-5	1
Strandplevier	3					1	-	1	1
Grutto	1	-	-	-	-	1	-	-	1
Tureluur	4	. .	4			7-9	2-3	3-4	2
Kluut	16	3	3	2		17-20	5-7	12-13	-
Kokmeeuw	385	500	350	200		390-410	390-410	-	-
Visdief	1	4	200	300	200	85-95	85-95	-	-
Noordse stern	1	2	4	5	5	15-20	15-20	-	-
Veldleeuwerik						15-25	5-10	7-10	3-5
Graspieper						11-16	3-5	6-8	2-3
Gele kwikstaart						1	-	1	-

*1 Archief Deltadienst. Aantallen hebben betrekking op het gehele gebied.
*2 Sterna. Aantallen 1971 t/m 1974 hebben betrekking op gebied a.

HISTORISCHE GEGEVENS

Zie tabel.

BEINVLOEDING VAN DE VOGELSTAND

Ondanks de geïsoleerde ligging van de kolonie meeuwen en sterns worden hier toch eieren geraapt (waarschijnlijk voornamelijk van Kokmeeuw).

8. KARREVELDEN LEVENSSTRIJD

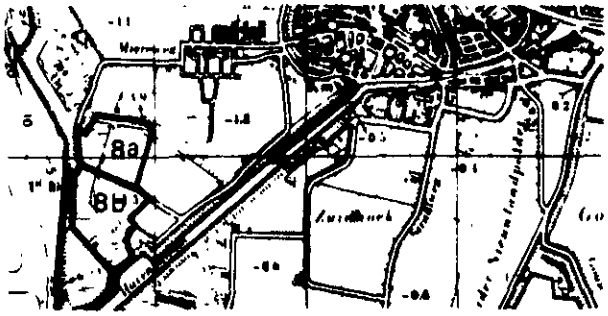

Gemeente Zierikzee; totale oppervlakte ca. 36 ha. Zilte graslanden met slootjes.

BROEDVOGELS

	Hist. geg.		1978		
	1969*1	1972*2	tot.	a	b
Knobbelzwaan		1			
Bergeend	1	1	2	1	1
Wilde Eend			2-4	1-2	1-2
Kuifeend			1	1	-
Patrijs		20	2-4	1-2	1-2
Waterhoen		8	2-3	-	2-3
Scholekster	4	3	9-12	5-6	4-6
Kievit	7	50	16-20	6-8	10-12
Bontbekplevier	1		3-4	2	1-2
Strandplevier	2	2	3-4	1	2-3
Grutto	3	11	5-7	2-3	3-4
Tureluur	4	40	15-19	6-8	9-11
Kluut	4	20	9-12	2-3	7-9
Veldleeuwerik			23-32	8-12	15-20
Graspieper			4-6	4-6	-
Gele Kwikstaart			5-7	2-3	3-4

*1 Archief Deltadienst
*2 Sterna

HISTORISCHE GEGEVENS
Zie tabel.

9. INLAAG NOORDWEST VAN HAVENKANAAL

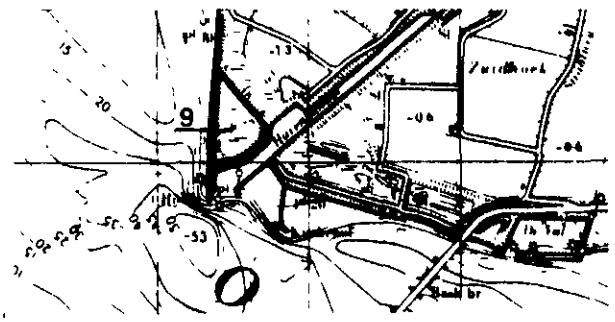

Gemeente Zierikzee; oppervlakte ca. 11 ha. Het gebied bestaat uit zilt grasland met slootjes.

BROEDVOGELS

	1978
Bergeend	1
Wilde Eend	1
Waterhoen	1
Scholekster	2-3
Kievit	5-6
Strandplevier	2-4
Tureluur	2-3
Kluut	5-6
Veldleeuwerik	5-7
Graspieper	4-6

10. ZUIDHOEKINLAGEN

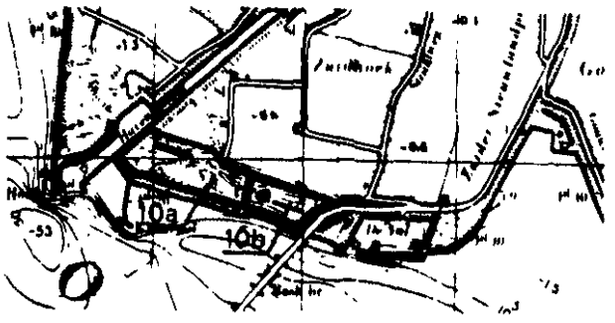

Gemeente Zierikzee; totale oppervlakte ca. 38 ha. In de westelijke inlaag ligt een klein plasje en enig bouwland. Het overig deel van beide inlagen bestaat uit zeer vochtig laaggelegen grasland, slikjes en zeekraalvelden, doorsneden met zilte slootjes.

BROEDVOGELS

	Historische gegevens *1					1978*2		
	1971	1972	1973	1976	1977	tot.	a	b
Knobbelzwaan				1		1	1	-
Bergeend		1				4-5	2-3	2
Wilde Eend				1	8	6-10	3-5	3-5
Slobeend						1	-	1
Kuifeend						1-2	1-2	-
Patrijs			2	5		1	1	-
Waterhoen	5	7	10	5	4	9-13	7-10	2-3
Meerkoet	2	2	2	4	1	3	3	-
Scholekster	8	11	9	3	4	13-16	5-7	8-9
Kievit	4	3	8	12	19	15-18	11-13	4-5
Bontbekplevier				2	1	2	1	1
Strand plevier	4	8	4	1		5-7	3-4	2-3
Grutto				2	1	-	-	-
Tureluur	4	9	6	3	4	12-15	6-7	6-8
Kluut	32	18	25	32	21	37-44	23-28	14-16
Kokmeeuw	86	63	170	124	53	131-161	130-160	1
Visdief	3	3	5	16	11	25-29	19-22	6-7
Noordse Stern	4		1	14	6	7-9	4-5	3-4
Veldleeuwerik				3	7	9-14	5-8	4-6
Graspieper				6	8	7-11	4-6	3-5
Gele Kwikstaart						4-6	2-3	2-3

*1 Sterna
*2 Aanvullende gegevens van H.J. Bijl, Vogelwacht Schouwen-Duiveland.

HISTORISCHE GEGEVENS

Zie tabel. Verder kan worden genoemd: Kluut; in de hele Zuidhoek in 1967 65 en in 1969 52 paar (Sterna).

BEINVLOEDING VAN DE VOGELSTAND

In 1978 werd regelmatig en vaak langdurig verstoring geconstateerd door zeekraalplukkers. In de westelijke inlaag verdween een kolonie Visdieven van ca. 20 paar, terwijl ook veel eieren van Kokmeeuwen werden geraapt.

11. INLAAGJE OOST VAN DE VAL

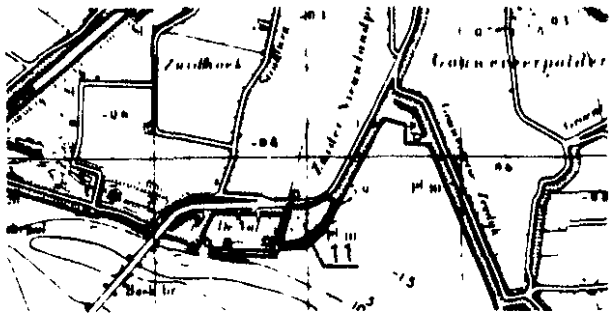

Gemeente Zierikzee; oppervlakte ca. 4 ha. Kleine inlaag met bouwland en voor een klein deel bestaande uit zilt grasland.

BROEDVOGELS

	1978
Wilde Eend	1-2
Scholekster	1
Kievit	1
Tureluur	1
Veldleeuwerik	2-4
Graspieper	2-4

HISTORISCHE GEGEVENS

geen.

12. BEKAAD SCHOR BIJ ZIERIKZEE

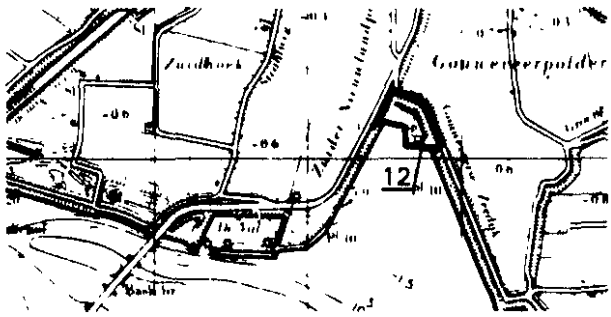

Gemeente Zierikzee; oppervlakte ca. 5 ha. Buitendijks terrein met schor en enkele schelpenbankjes.

BROEDVOGELS

	1978
Scholekster	1
Bontbekplevier	1
Tureluur	2
Veldleeuwerik	2-3
Graspieper	1-2

HISTORISCHE GEGEVENS

Geen.

BEINVLOEDING VAN DE VOGELSTAND

Het gebied wordt veelvuldig betreden door recreanten.

13. DIEPE GAT

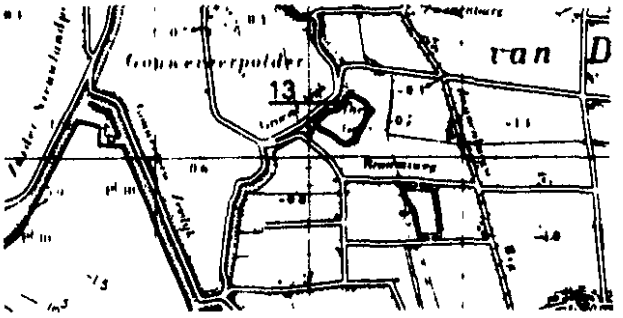

Gemeente Duiveland; oppervlakte ca. 8 ha. Plas met slikkige oevers, enig grasland en een klein rietveldje.

BROEDVOGELS

	1978
Knobbelzwaan	1
Bergeend	1
Wilde Eend	2-3
Kuifeend	1
Meerkoet	2-3
Scholekster	2
Tureluur	2
Veldleeuwerik	3-4
Graspieper	2-3
Gele Kwikstaart	1
Rietgors	1

HISTORISCHE GEGEVENS

Kluut: 1967 10 paar (archief Deltadienst).

14. KREKENGEBIED EN INLAGEN OUWERKERK

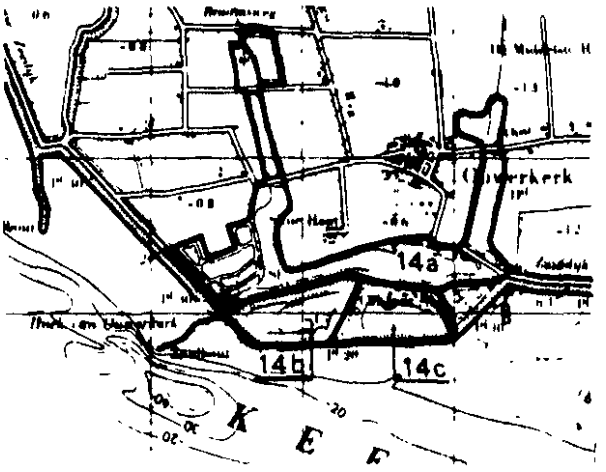

Gemeente Duiveland; totale oppervlakte ca. 163 ha. Het gebied bestaat uit een tweetal inlagen, diepe doorbraakkreken en bosaanplant. Het is natuurreservaat en eigendom van Staatsbosbeheer.
Bij de inventarisatie in 1978 is door de waarnemer helaas niet de gebiedsindeling zoals aangegeven op het kaartje gebruikt. Het verdient aanbeveling in de toekomst wel onderscheid te maken tussen inlagen en krekengebied.

BROEDVOGELS

	Historische gegevens*1							
	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978*2
Fuut								1
Knobbelzwaan								1
Bergeend	20	20	20	18	21	19	18	16
Wilde Eend	38	26	23	17	32	38	23	19
Slobeend		2	1	1	2	2	2	3
Tafeleend					1			-
Kuifeend			1	4	11	14	•	11
Patrijs						3	4	4
Waterral					1			-
Waterhoen	16	8	7	4	11	+	7	8
Meerkoet		7	4	6	16		22	18
Scholekster	8	12	16	42	21	28	24	17
Kievit	14	14	9	14	17	18	18	16
Bontbekplevier	5	2		2	1	1	2	2
Strandplevier				1	1	3	2	1
Grutto				1		1	1	-
Tureluur	4	6		3	4	3	5	5
Kluut	12	6	2	7	12	8	12	15
Kokmeeuw	380	400	105	10	260	153	350	5
Visdief	45	28	2	6	7	3	22	1
Dwergstern						1		-
Bolenduif								1
Velduil					1			-
Veldleeuwerik	+	+	14	14	+	28	38	24
Snor					1			-
Kleine Karekiet	2	+	6	4	14	6	17	39
Bosrietzanger			2		4		+	3-5
Grasmus								6
Graspieper			8	16	20-30	32	42	18
Gele Kwikstaart					1	1	2	4
Rietgors				4	4	6	5	5

*1 Sterna

*2 R. van Loo pers. meded.

HISTORISCHE GEGEVENS.

Zie tabel.

Strandplevier: 1965 12 paar (Archief Deltadienst).

15. SPUIKOM BIJ VIANEN

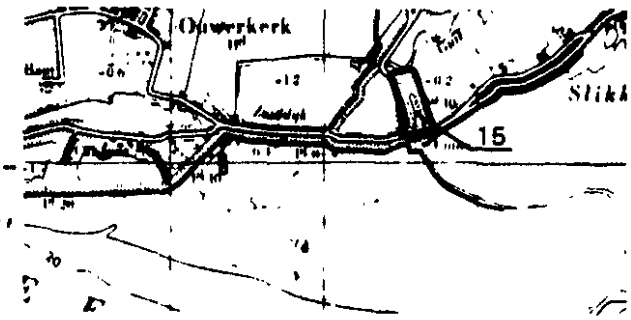

Gemeente Duiveland; oppervlakte ca. 4 ha.; voormalige spuikom, thans bestaande uit een ondiepe, zilte plas, omgeven door lage, zoutminnende vegetatie. In de plas bevindt zich een vlonder waarop Kokmeeuwen broeden.

BROEDVOGELS

	1978
Waterhoen	1
Kievit	1
Bontbekplevier	1
Strandplevier	2-3
Tureluur	2-3
Kluut	1-2
Kokmeeuw	5-6
Veldleeuwerik	2-3
Graspieper	3-5
Rietgors	1

HISTORISCHE GEGEVENS

Kluut: 1969 10, 1975 6 en 1976 6 paar (Sterna)

Visdief: 1975 en 1976 2 paar (Sterna).

16. GEULE (of Guil)

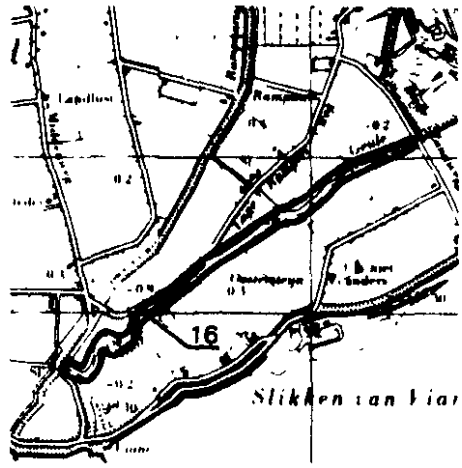

Gemeente Duiveland; oppervlakte ca. 25 ha.; kreek met rietoevers.

BROEDVOGELS

	1978
Bergeend	5-7
Wilde Eend	5-8
Kuifeend	7-10
Waterhoen	3-5
Meerkoet	8-10
Scholekster	1-2
Tureluur	1-2
Veldleeuwerik	5-10
Kleine Karekiet	20-30
Bosrietzanger	1-2
Rietzanger	4-7
Graspieper	8-12
Rietgors	3-5

HISTORISCHE GEGEVENS

Geen.

17. SCHOR VAN VIANEN

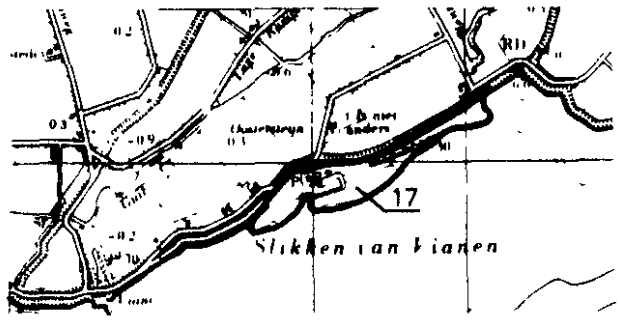

Gemeente Duiveland; oppervlakte ca. 29 ha. Buitendijks terrein bestaande uit schor met enkele schelpenbankjes.

BROEDVOGELS

	1978
Scholekster	2-3
Bontbekplevier	1
Tureluur	4-6
Veldleeuwerik	2-3
Graspieper	3-5
Gele Kwikstaart	1-2

HISTORISCHE GEGEVENS

Geen.

18. MAIRE OOSTERLAND

Gemeente Duiveland; oppervlakte ca. 160 ha. Het gebied is particulier terrein en gesloten voor alle publiek. Het bestaat uit rietvelden, plasjes, watergangen, slikken, grasland en een eendenkooi.

BROEDVOGELS

	1969 *1	1978
Dodaars	2	-
Knobbelzwaan	4	-
Bergeend	8	8-15
Wilde Eend	300	30-50
Zomertaling	2	-
Slobeend	7	10-15
Kuifeend	-	12-20
Bruine Kiekendief	-	1
Patrijs	20	2-3
Waterhoen	50	10-15
Meerkoet	50	5-8
Scholekster	15	3-5
Kievit	15	12-18
Bontbekplevier	5	-
Strandplevier	10	-
Grutto	5	3-4
Tureluur	10	12-20
Kemphaan	2	-
Kluut	60	8-10
Kokmeeuw	300	120-180
Visdief		30-35
Dwergstern	8	-
Holenduif	-	1
Kerkuil	1	-
Veldleeuwerik	10	25-35
Kleine Karekiet	20	50-75
Bosrietzanger		5-8
Rietzanger		15-25
Grasmus		1
Graspieper	20	8-15
Rietgors		15-25

*1 Archief Deltadienst

HISTORISCHE GEGEVENS

Zie tabel. Daarnaast kunnen worden genoemd:

Kuifeend: in 1972 minsterns 1 paar (Sterna)

Bruine Kiekendief: sedert 1973 waarschijnlijk jaarlijks 1 paar (Meininger)

Kluut: 1967 31 paar (archief Deltadienst)

19. DROGE INLAAG VAN 1887

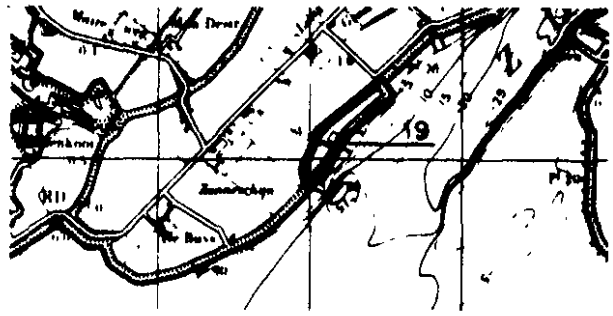

Gemeente Bruinisse; oppervlakte ca. 9 ha. Inlaag met zilt grasland en een klein plasje.

BROEDVOGELS

	1978
Bergeend	1
Wilde Eend	2-3
Waterhoen	1-2
Scholekster	1-2
Kievit	2
Tureluur	2-3
Kokmeeuw	8-12
Veldleeuwerik	4-6
Graspieper	4-6
Gele Kwikstaart	1

HISTORISCHE GEGEVENS

Geen.

20. WERKTERREIN GREVELINGENDAM

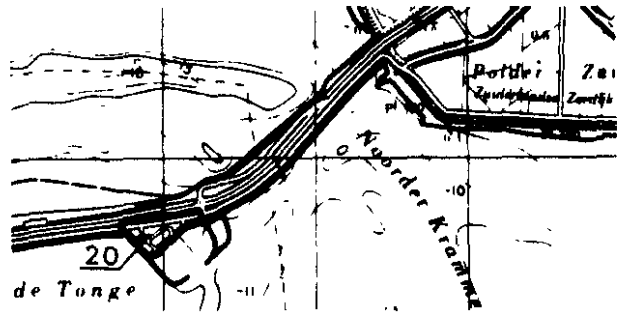

Gemeente Bruinisse; oppervlakte ca. 12 ha. Opgespoten en recent ingezaaid werkterrein.

BROEDVOGELS

	1978
Scholekster	2
Strandplevier	1
Veldleeuwerik	6-8
Graspieper	1-2

HISTORISCHE GEGEVENS

Geen.

21. SCHOR KRAMMERSE SLIKKEN WEST

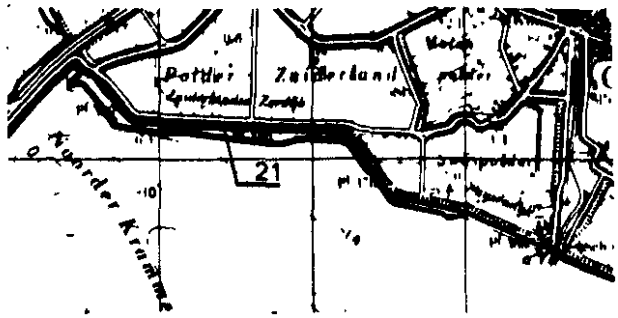

Gemeente Oostflakkee; oppervlakte ca. 12 ha. Buitendijks terrein met zoutminnende vegetatie. Alleen het hoogste gedeelte wordt niet regelmatig overspoeld.

BROEDVOGELS

	1978
Wilde Eend	1
Patrijs	1
Strandplevier	1
Tureluur	1
Veldleeuwerik	9-12
Graspieper	2-4
Gele Kwikstaart	1-2

HISTORISCHE GEGEVENS

Geen.

BEINVLOEDING VAN DE VOGELSTAND

Het gebied wordt veelvuldig bezocht door recreanten.

22. SCHOR HAVEN VAN OUDE TONGE

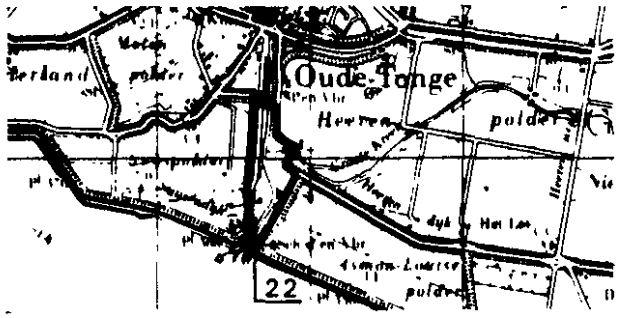

Gemeente Oostflakkee; oppervlakte ca. 17 ha. Schor en graslanden langs de haventoegang van Oude Tonge.

BROEDVOGELS

	1978
Wilde Eend	2-3
Patrijs	1
Scholekster	3-4
Tureluur	3-4
Veldleeuwerik	6-8
Graspieper	2-3
Gele Kwikstaart	1-2

HISTORISCHE GEGEVENS

Geen.

23. GROTE KREEK

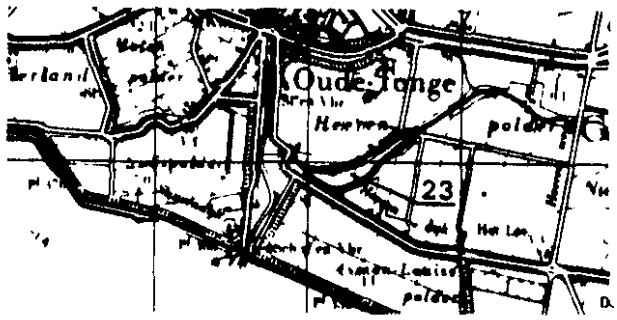

Gemeente Oostflakkee; oppervlakte ca. 8 ha. Kreek met enig riet en drassig grasland, omgeven door bouwland.

BROEDVOGELS

	1978		1978
Bergeend	1-2	Scholekster	1
Wilde Eend	3-4	Kievit	1
Slobeend	1-2	Tureluur	1
Kuifeend	3-4	Veldleeuwerik	3-5
Waterhoen	3-4	Kleine Karekiet	1-3
Meerkoet	1	Graspieper	1-2

HISTORISCHE GEGEVENS

Geen.

24. SCHOR KRAMMERSE SLIKKEN MIDDEN

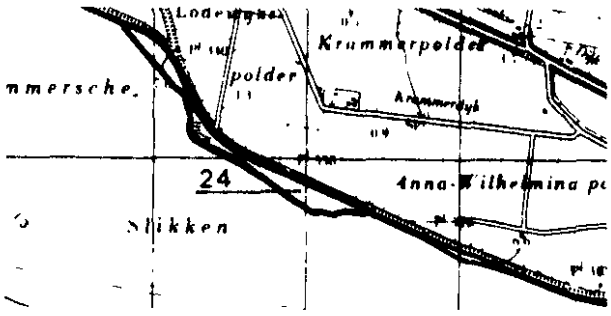

Gemeente Oostflakkee; oppervlakte ca. 18 ha. Buitendijks terrein met zoutminnende vegetatie. Alleen het hoogste gedeelte wordt niet regelmatig overspoeld.

BROEDVOGELS

	1978
Scholekster	1
Veldleeuwerik	4-6
Graspieper	2-3

HISTORISCHE GEGEVENS

Geen.

BEINVLOEDING VAN DE VOGELSTAND

Door de recreatie is het gebied niet (meer) geschikt als broedplaats voor b.v. Strandplevier en Kluut.

25. SCHOR KRAMMERSE SLIKKEN OOST

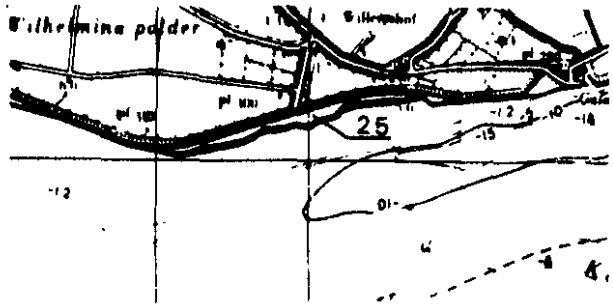

Gemeente Oostflakkee; oppervlakte ca. 4 ha. Buitendijks terrein met zoutminnende vegetatie, dat regelmatig wordt overspoeld.

BROEDVOGELS

1978

geen

HISTORISCHE GEGEVENS

Geen.

26. GALATHESE HAVEN E.O.

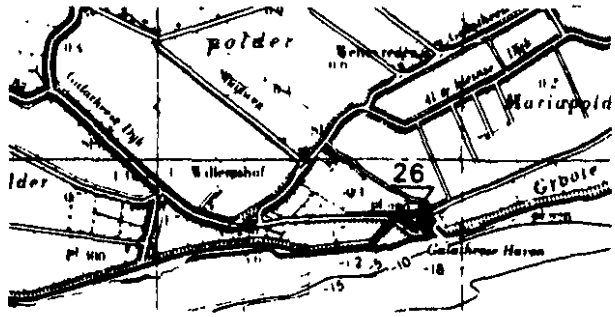

Gemeente Oostflakkee; oppervlakte ca. 4 ha. Buitendijks terrein met zilt grasland.

BROEDVOGELS

	1978
Veldleeuwerik	3-4
Graspieper	1-2
Gele Kwikstaart	1

HISTORISCHE GEGEVENS

Geen.

BEINVLOEDING VAN DE VOGELSTAND

Het gebied wordt veelvuldig bezocht door recreanten.

27. SCHOR BIJ OOLTGENSPLAAT

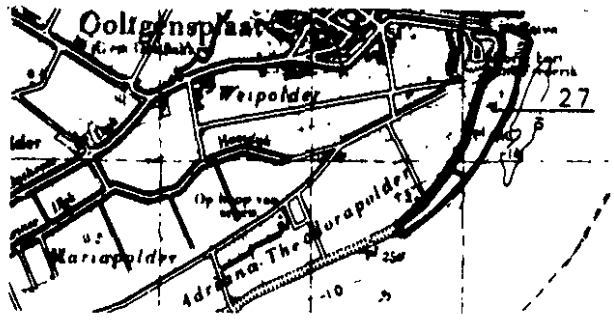

Gemeente Oostflakkee; oppervlakte ca. 20 ha. Buitendijks terrein met zoutminnende vegetatie.

BROEDVOGELS

	1978
Veldleeuwerik	2-3
Graspieper	2-3

HISTORISCHE GEGEVENS

Geen.

BEINVLOEDING VAN DE VOGELSTAND

Het gebied wordt veel bezocht door recreanten.

28. VOORMALIG FORT PRINS HENDRIK

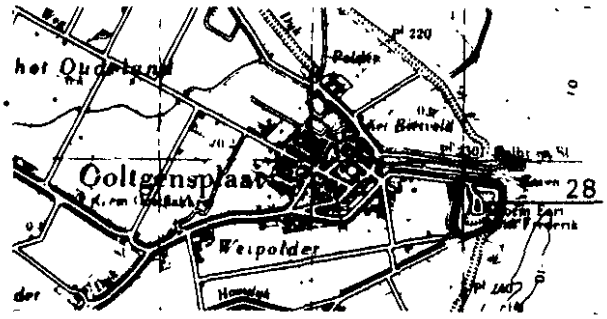

Gemeente Oostflakkee; oppervlakte ca. 1 ha. Het gebied bestaat uit een voormalig fort met gevarieerde beplanting, omgeven door een gracht met rietoevers.

BROEDVOGELS

	1978		1978
Wilde Eend	6-10	Kleine Karekiet	15-25
Patrijs	1	Bosrietzanger	3 5.
Waterhoen	4-5	Graspieper	1-2
Meerkoet	6		

Verder is het gebied van belang als broedplaats van bosvogels, o.a. Zwartkop, Putter, Tjiftjaf en Spotvogel.

HISTORISCHE GEGEVENS

Geen.

BEINVLOEDING VAN DE VOGELSTAND

Het voormalig fort is tegenwoordig in gebruik als camping voor caravans met permanente staanplaatsen, hetgeen uiteraard veel verontrusting met zich mee brengt.

29. POLDER HET RIETVELD

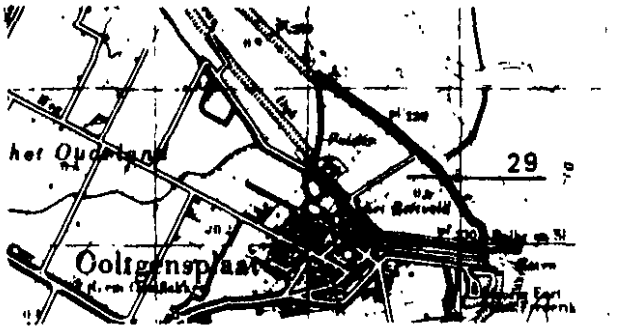

Gemeente Oostflakkee; oppervlakte ca. 68 ha. Polder met grasland en bouwland.

BROEDVOGELS

	1978
Wilde Eend	5-7
Patrijs	1-2
Scholekster	1-2
Kievit	2-3
Tureluur	1-2
Veldleeuwerik	15-25
Graspieper	6-10
Gele Kwikstaart	1-2

HISTORISCHE GEGEVENS

Geen.

30. HET GROOTE GAT

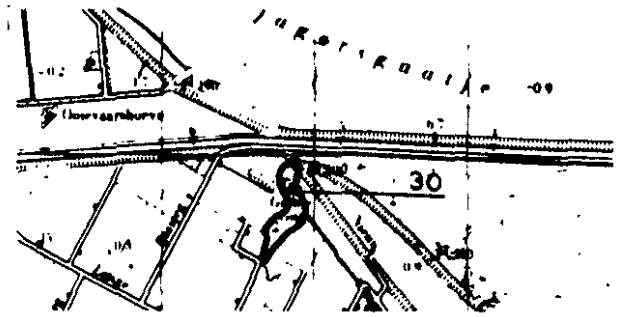

Gemeente Oostflakkee; oppervlakte ca. 8 ha. Reservaat in beheer bij Staatsbosbeheer, bestaande uit een kreek met rijke oeverbegroeiing.

BROEDVOGELS

	1969*1	1978
Bergeend	2	1-2
Wilde Eend	2	4-6
Zomertaling	1	-
Slobeend	1	1
Patrijs		2
Waterhoen	1	7-8
Meerkoet	8	5-6
Scholekster		1-2
Kievit		1-2
Kleine Plevier		1
Tureluur	1	1-2
Kluut		1
Baardmannetje	≥ 4	-
Snor	1	-
Grote Karekiet	1	-
Kleine Karekiet	4-5	35-50
Bosrietzanger		5-8
Rietzanger	2-3	5-8
Graspieper		2-4
Gele Kwikstaart		2-3
Rietgors		5-10

*1 H.G. van der Weijden, archief Deltadienst

HISTORISCHE GEGEVENS

Zie tabel

31. SCHOR HELLEGAT

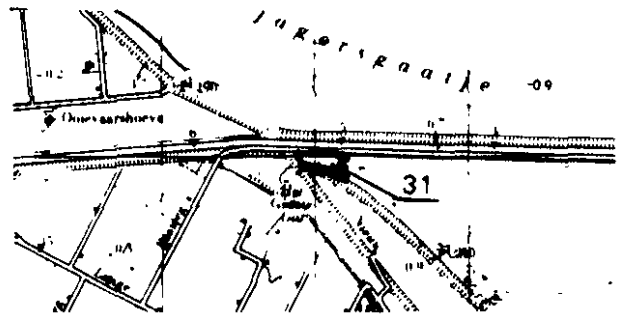

Gemeente Oostflakkee; oppervlakte ca. 2 ha. Buitendijks gelegen schorretje.

BROEDVOGELS

	1978
Tureluur	1-2
Veldleeuwerik	1-2
Graspieper	1-2

HISTORISCHE GEGEVENS

Geen.

32. HELLEGATSPLEIN

Gemeente Willemstad; oppervlakte ca. 30 ha. Opgespoten terreinen rond verkeersplein.

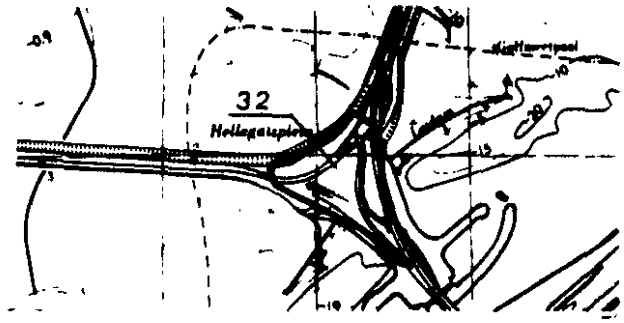

BROEDVOGELS

	1978		1978
Scholekster	10-12	Kokmeeuw	350-400
Kievit	1	Visdief	60-65
Bontbekplevier	2	Veldleeuwerik	4-6
Tureluur	2-3	Graspieper	4-6

HISTORISCHE GEGEVENS

Bontbekplevier: 1973 5 paar (Ouweneel 1973a)

Strandplevier : 1973 10 paar (Ouweneel 1973a)

Visdief : 1969 60, 1979 125, 1971 50-60, 1972 60 (Ouweneel 1973b), 1973 42 paar (Ouweneel 1973a)

Noordse Stern: 1972 1 (Meininger), 1973 1 (Limosa 48:110)

Dwergstern: 1970 en 1971 4, 1973 1 paar (Ouweneel 1970, Ouweneel 1973b)

BEINVLOEDING VAN DE VOGELSTAND

De kolonie Kokmeeuwen en Visdieven wordt afgeschermd door een hekwerk. Dit heeft stellig een positieve invloed op de rust en de broedresultaten.

33. TERREIN VOLKERAKSLUIZEN

Gemeente Willemstad; oppervlakte ca. 33 ha. Opgespoten en ingezaaid gebied.

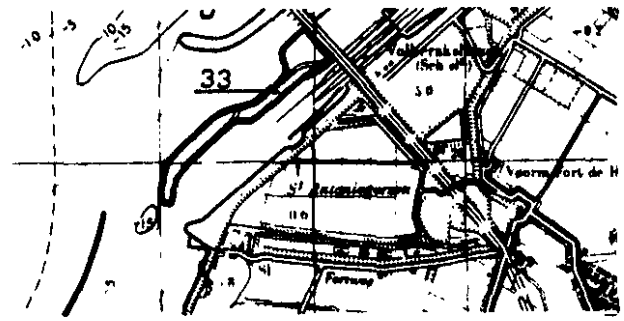

BROEDVOGELS

	1978		1978
Scholekster	3-4	Veldleeuwerik	2-4
Kievit	1	Graspieper	3-5

HISTORISCHE GEGEVENS

Geen.

34. KLEIWINPLASSEN WILLEMSTAD

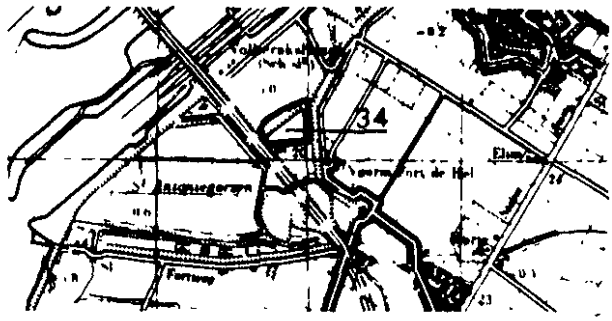

Gemeente Willemstad; oppervlakte ca. 6 ha. Door kleiwinning ontstane plasjes met eilandjes, ingericht als "natuurgebiedje" (de Jong et al 1977).

BROEDVOGELS

	1978
Dodaars	1
Fuut	1
Knobbelzwaan	1
Wilde Eend	3-5
Wintertaling	1
Slobeend	1
Tafeleend	1-2
Kuifeend	3-5
Waterhoen	3-5
Meerkoet	5-7
Kievit	2-3
Kleine Plevier	2
Tureluur	2
Kluut	1
Visdief	1
Veldleeuwerik	1-2
Oeverzwaluw	75-85
Kleine Karekiet	2-3
Bosrietzanger	2-3
Graspieper	1-2
Gele Kwikstaart	1

HISTORISCHE GEGEVENS

Slobeend 1977 2 paar,

Kuifeend 1977 3 paar,

Kleine Plevier 1977 1 paar,

Oeverzwaluw 1977 80 paar. (Meininger)

BEINVLOEDING VAN DE VOGELSTAND

Het creëren van kunstmatige eilandjes, ondiepe oeverzones en een steile wand voor Oeverzwaluwen heeft een positieve invloed gehad op de broedvogelbevolking.

35. SINT ANTHONIEGORZEN

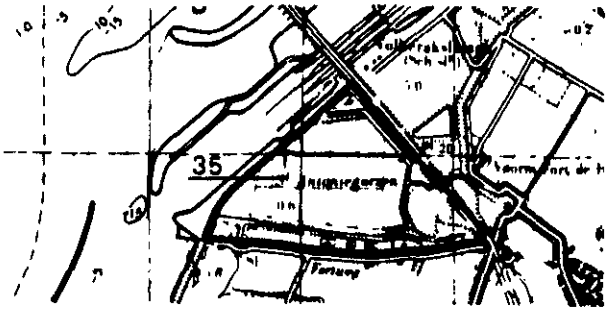

Gemeente Willemstad, Fijnaart en Heijningen. Oppervlakte ca. 108 ha. Uitgestrekt graslandgebied met slootjes. Hier en daar rietoevers.

BROEDVOGELS

	1978
Dodaars	1
Wilde Eend	15-25
Slobeend	2-4
Kuifeend	1-2
Patrijs	2-3
Waterhoen	8-15
Meerkoet	7-12
Scholekster	6-10
Kievit	15-25
Grutto	6-8
Tureluur	8-15
Holenduif	1
Veldleeuwerik	20-40
Kleine Karekiet	10-20
Bosrietzanger	1-2
Graspieper	10-20
Gele Kwikstaart	3-5
Rietgors	2-4

HISTORISCHE GEGEVENS

Kemphaan: 1961 10-15, 1962 op 14-6 9 ♂, 1963 21-5 4 ♂, 1964 3 alarmerende vrouwtjes, 2 jongen geringd; 1965 26-6 3 vrouwtjes, waarvan 1 alarmerend (van Erve et al 1967).

36. FORT SABINA e.o.

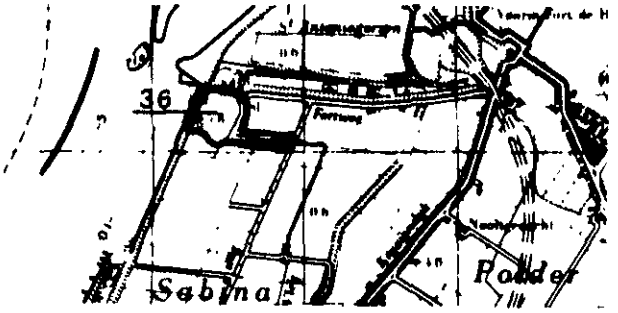

Gemeente Fijnaart en Heijningen; oppervlakte ca. 11 ha. Fort met beplanting en omringende gracht met rietoevers.

BROEDVOGELS

	1978
Dodaars	1
Patrijs	1
Waterhoen	2-3
Meerkoet	2-3
Kleine Karekiet	15-25
Rietgors	3-5

Het gebied is verder van belang als broedgebied voor bosvogels, o.a. Torenvalk, Tjiftjaf, Spotvogel en Vink.

HISTORISCHE GEGEVENS

Geen.

37. BEKAAD SCHOR VOOR DE SABINA-HENRICA-POLDER

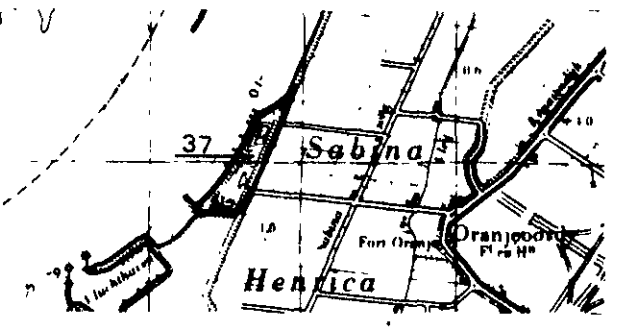

Gemeente Fijnaart en Heijningen; oppervlakte ca. 16 ha. Buitendijks gelegen schor.

BROEDVOGELS

	1978
Kievit	1
Tureluur	1-2
Veldleeuwerik	2-3
Graspieper	2-3

HISTORISCHE GEGEVENS

Geen.

38. DINTELMOND

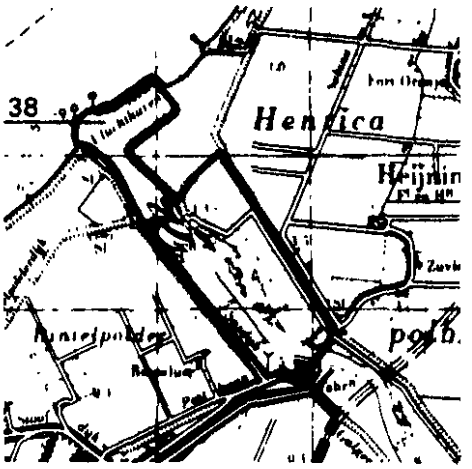

Gemeente Fijnaart en Heijningen, Dinteloord en Prinsenland.
Oppervlakte ca. 60 ha. Monding van het riviertje de Dintel met rietoevers.

BROEDVOGELS

	1978
Wilde Eend	8-12
Patrijs	2
Waterhoen	3-4
Meerkoet	2-3
Scholekster	2-3
Veldleeuwerik	3-6
Kleine Karekiet	25-40
Bosrietzanger	5-8
Graspieper	2-4
Rietgors	2-3

Op het industrieterrein broedde verder o.a. een Zwarte Roodstaart.

HISTORISCHE GEGEVENS

Kluut: 1967 4 paar (archief Deltadienst).

39. SCHORREN DINTELOORD OOST

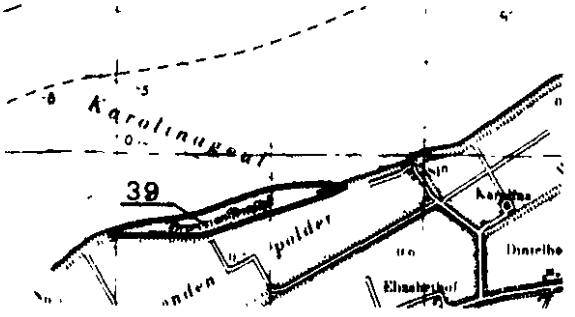

Gemeente Dinteloord en Prinsenland.
Oppervlakte ca. 13 ha.

BROEDVOGELS

Niet geïnventariseerd

HISTORISCHE GEGEVENS

Geen.

40. SCHORREN DINTELOORD WEST

Gemeente Dinteloord en Prinsenland; oppervlakte ca. 140 ha. Buitendijks gelegen schor.

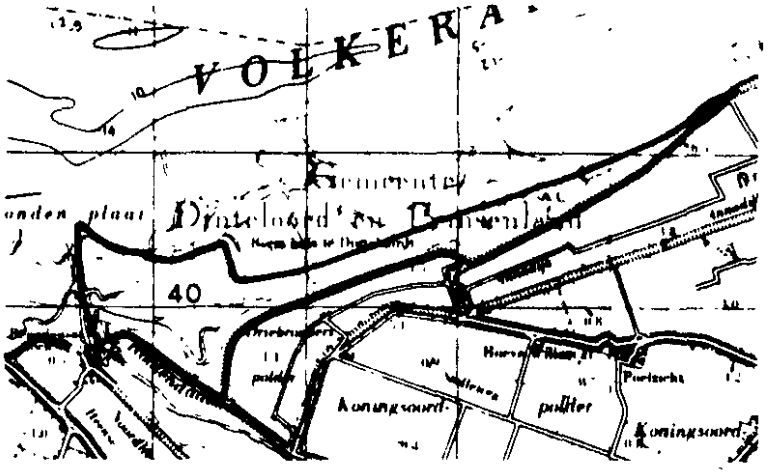

BROEDVOGELS

	1978
Wilde Eend	5-10
Patrijs	1
Scholekster	5-10
Kievit	1-2
Grutto	1
Tureluur	25-40
Kokmeeuw	250-300
Veldleeuwerik	15-30
Graspieper	10-20
Gele Kwikstaart	4-6
Rietgors	2-3

HISTORISCHE GEGEVENS

Kluut: 1967 27 paar (archief Deltadienst).

41. ROOSENDAALSE EN STEENBERGSE VLIET

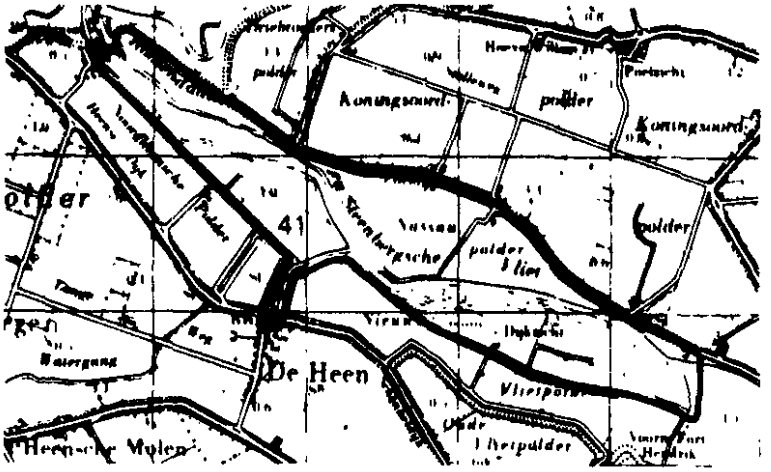

Gemeente Dinteloord en Prinsenland, Steenbergen.
Oppervlakte ca. 90 ha.
Monding van de Roosendaalse en Steenbergse Vliet met aangrenzende rietoevers en graslanden

BROEDVOGELS

	1978
Dodaars	2
Fuut	7-8
Knobbelzwaan	1
Bergeend	9-17
Wilde Eend	18-33
Slobeend	2
Kuifeend	10-20
Bruine Kiekendief	1
Patrijs	2-3
Waterhoen	14-20
Meerkoet	18-24
Scholekster	6-10
Kievit	17-22
Grutto	7-8
Tureluur	10-14
Kluut	2
Veldleeuwerik	24-39
Oeverzwaluw	16-18
Blauwborst	1
Grote Karekiet	1
Kleine Karekiet	170-237
Bosrietzanger	24-33
Rietzanger	26-39
Grasmus	2
Graspieper	16-27
Gele Kwikstaart	4-7
Rietgors	26-39

HISTORISCHE GEGEVENS

Geen.

42. SCHORREN VAN DE HEEN

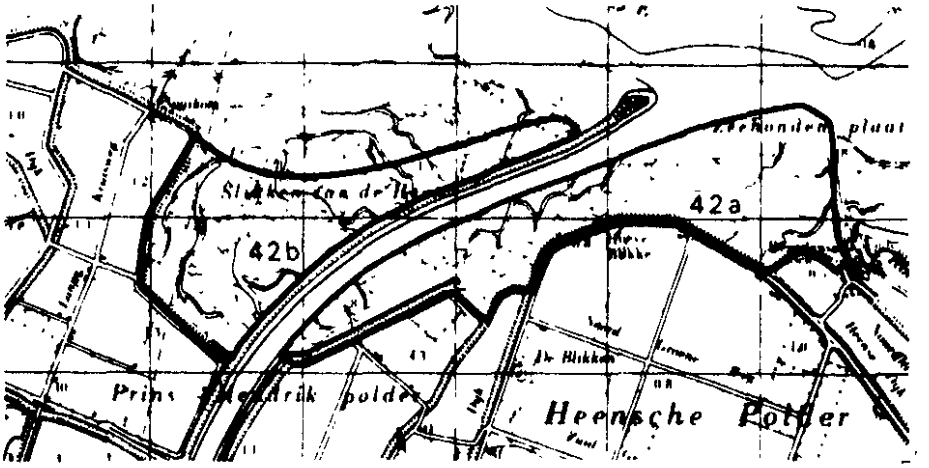

Gemeenten Steenbergen, Sint Philipsland; totale oppervlakte ca. 368 ha.

Uitgestrekt buitendijks schorrengebied.

BROEDVOGELS

	1978		
	tot.	a	b
Wilde Eend	3-5	-	3-5
Scholekster	26-40	6-10	20-30
Tureluur	38-62	13-22	25-40
Zilvermeeuw	150-200	-	150-200
Kokmeeuw	340-450	300-400	40-50
Visdief	1	-	1
Veldleeuwerik	20-35	15-25	5-10
Graspieper	20-35	15-25	5-10
Gele Kwikstaart	3-5	-	3-5
Rietgors	2-3	2-3	2-3

HISTORISCHE GEGEVENS

Wilde Eend: van Erve et al (1967) noemen minstens 10 paar.

Zomertaling: broeden niet bewezen, wel veelvuldig waargenomen in de broedtijd (van Erve et al 1967).

Slobeend: 1963 nestvondst (van Erve et al 1967).

Bergeend: "de laatste jaren broedgevallen vastgesteld"(van Erve et al 1967)

Kluut: 1965 10 paar (van Erve et al 1967), 1967 18, 1969 2 paar (archief DD)

Zilvermeeuw: "Hoewel zulks niet met zekerheid bekend is lijkt het niet onwaarschijnlijk, dat de Zilvermeeuw af en toe broedt: alarmerende exemplaren in mei 1958 en mei 1963 (van Erve et al 1967).

Zwartkopmeeuw: 1963 1 paar (Wittgen & Braaksma 1964)

Kokmeeuw: 1958 5000, 1962 3000, 1963 4000 en 1965 3000-3500 paar (van Erve et al 1967)

Visdief: 1954 350, 1963 100, 1964 15, 1965 25-30 (van Erve et al 1967), 1971 2 paar (Osieck 1971)

Noordse Stern:23-6-1954 enkele alarmerende exemplaren (van Erve et al 1967)

Grote Stern: Volgens krantenberichten verplaatste zich in 1953 vogels van Schouwen zich naar de Schorren van de Heen (van Erve et al 1962).

43. SPUIKOM WEST VAN SCHORREN VAN DE HEEN

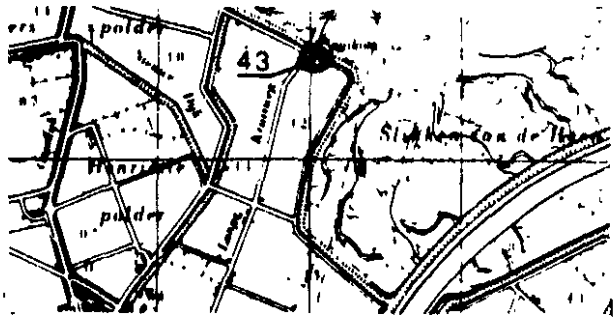

Gemeente Sint Philipsland; oppervlakte ca. 1 ha. Slikkige spuikom met enige oevervegetatie.

BROEDVOGELS

	1978
Waterhoen	1

HISTORISCHE GEGEVENS

Kluut: 1976 2 paar (archief Deltadienst).

44. SCHOR VOOR DE KRAMERSPOLDER

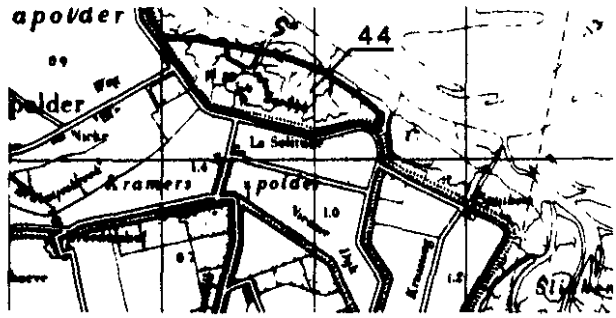

Gemeente Sint Philipsland; oppervlakte ca. 65 ha. Buitendijks gelegen schor.

BROEDVOGELS

	1978
Wilde Eend	1
Tureluur	5-10
Kokmeeuw	50-70
Veldleeuwerik	2-4
Graspieper	2-4

HISTORISCHE GEGEVENS

Geen.

45. SCHOR VOOR DE ANNA-JACOBAPOLDER

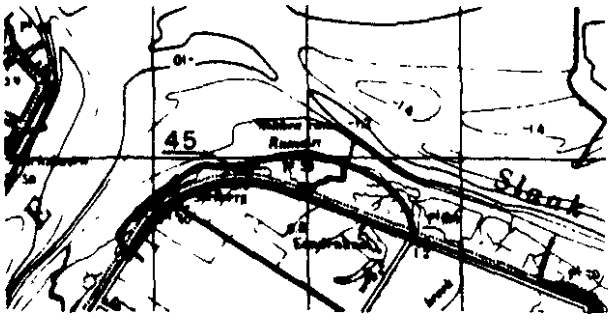

Gemeente Sint Philipsland; oppervlakte ca. 26 ha. Buitendijks gelgen schor.

BROEDVOGELS

	1978
Scholekster	1
Tureluur	4-6
Veldleeuwerik	3-5
Graspieper	2-4

HISTORISCHE GEGEVENS

Geen.

46. EENDENKOOI IN DE ANNA-JACOBAPOLDER

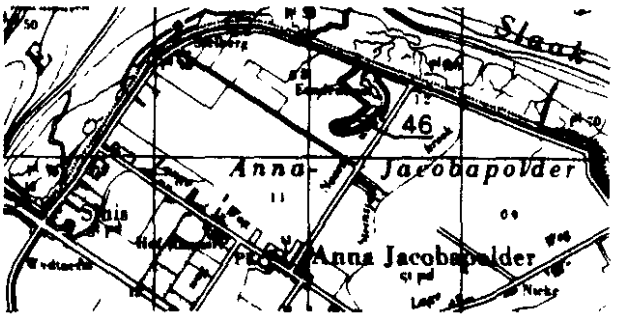

Gemeente Sint Philipsland; oppervlakte ca. 7 ha. Plas met omringende oevervegetatie en bos.

BROEDVOGELS

	1978
Wilde Eend	3-5
Kuifeend	1
Waterhoen	2-3
Meerkoet	2

Verder is het gebied van belang als broedplaats voor bosvogels, o.a. Tjiftjaf, Winterkoning en Spotvogel.

HISTORISCHE GEGEVENS

Wintertaling: 1976 1 paar (archief Deltadienst).

47. BRUINTJESKREEK

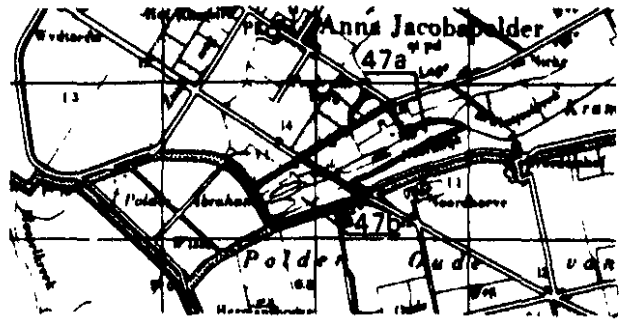

Gemeente Sint Philipsland; oppervlakte ca. 41 ha. Ondiepe kreek met rijke oevervegetatie en aangrenzende graslanden.

BROEDVOGELS

	1978		
	tot.	a	b
Bergeend	4-6	3-4	1-2
Wilde Eend	9-15	6-10	3-5
Slobeend	2-3	1-2	1
Kuifeend	4-7	3-5	1-2
Patrijs	1	-	1
Waterhoen	3-5	1-2	2-3
Meerkoet	7-8	5-6	2
Scholekster	4-5	3-4	1
Kievit	8-10	6-7	2-3
Grutto	1	-	1
Tureluur	7-9	4-5	3-4
Kluut	2-3	2-3	-
Veldleeuwerik	13-16	8-10	5-6
Kleine Karekiet	12-18	2-3	10-15
Rietzanger	1-2	-	1-2
Graspieper	5-8	3-5	2-3
Gele Kwikstaart	3-5	2-3	1-2
Rietgors	3-5	1-2	2-3

HISTORISCHE GEGEVENS

Wintertaling: 1976 1 paar.

Bruine Kiekendief: 1976 mogelijk 1 paar.

Kluut: 1967 9, 1969 12 en 1976 6 paar (archief Deltadienst).

48. LUISTERKREEK

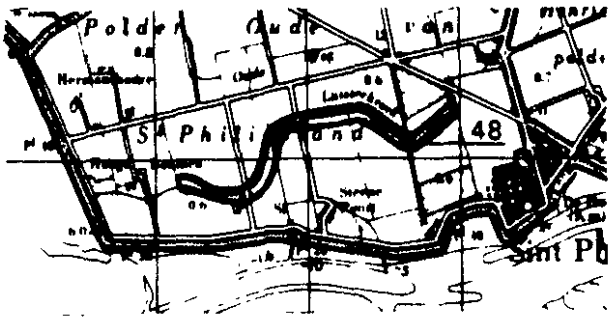

Gemeente St. Philipsland;
oppervlakte ca. 10 ha.
Kreekresten omgeven door
bouwland.

BROEDVOGELS

	1978
Scholekster	1
Kievit	1
Veldleeuwerik	3-5
Graspieper	6-10

HISTORISCHE GEGEVENS

Geen.

49. ZEEUWSE PUT (of Rammegors)

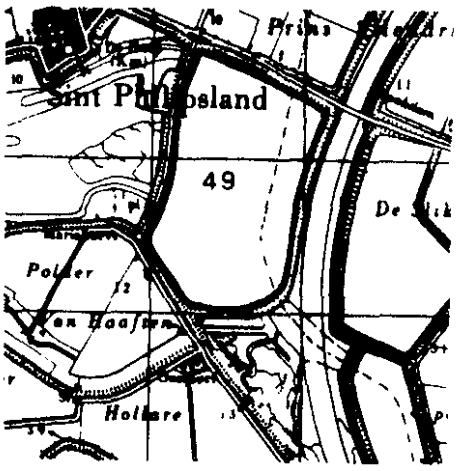

Gemeenten St. Philipsland, Steenbergen,
Oud Vossemeer, Nieuw Vossemeer.
Voormalig schor, dar voor een gedeelte
is opgespoten.

BROEDVOGELS

	1978
Bergeend	3-4
Wilde Eend	3-5
Slobeend	3-5
Bruine Kiekendief	1
Patrijs	2-3
Waterhoen	1-2
Meerkoet	1
Scholekster	12-15
Kievit	16-18
Bontbekplevier	5-6
Kleine Plevier	1
Strandplevier	4-5
Tureluur	6-8

	1978
Kluut	50-55
Kokmeeuw	600-750
Visdief	40-45
Holenduif	2-3
Veldleeuwerik	40-50
Kleine Karekiet	3-5
Bosrietzanger	6-10
Rietzanger	2
Grasmus	6-10
Graspieper	15-20
Gele Kwikstaart	4-6
Rietgors	4-6

HISTORISCHE GEGEVENS

Kluut: 1976 110 paar

Kokmeeuw: 1976 60 paar

Visdief: 1976 3 paar (archief Deltadienst)

50. SCHOR SCHELDE-RIJNKANAAL BIJ KRABBENKREEK

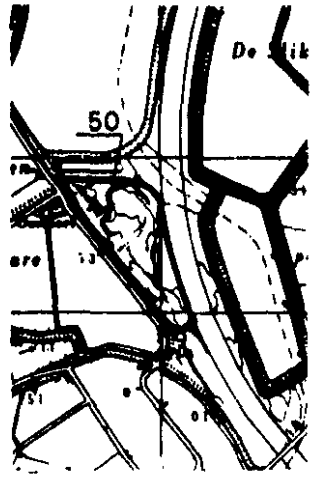

Gemeente Oud Vossemeer; oppervlakte ca. 34 ha. Buitendijks gelegen schor.

BROEDVOGELS

	1978
Scholekster	2-3
Tureluur	3-5
Kokmeeuw	55-65
Veldleeuwerik	5-10
Graspieper	5-10

HISTORISCHE GEGEVENS

Geen.

51. ZANDDEPOT DE SLIKKEN

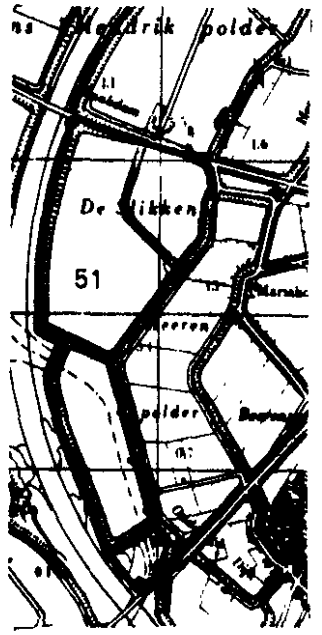

Gemeente Steenbergen, Oud Vossemeer, Nieuw Vossemeer; oppervlakte ca. 163 ha. Opgespoten terrein. Plaatselijk ingezaaid met koolzaad.

BROEDVOGELS

	1978
Bergeend	4-6
Wilde Eend	5-8
Slobeend	1
Scholekster	6-8
Kievit	7-10
Bontbekplevier	2
Strandplevier	2-3
Kleine Plevier	1-2
Kluut	4-6
Visdief	2-3
Veldleeuwerik	20-30
Graspieper	10-15
Gele Kwikstaart	4-6

HISTORISCHE GEGEVENS

Geen.

52. ZANDDEPOT ZUID VAN NIEUW VOSSEMEER

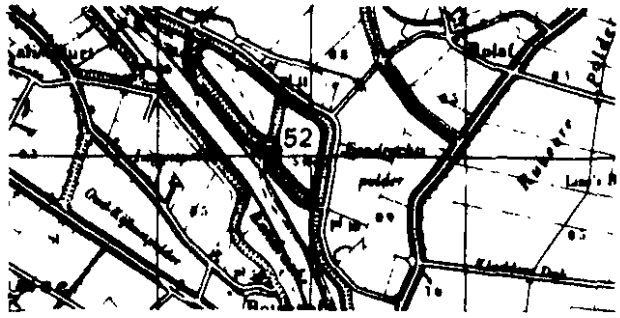

Gemeente Nieuw Vossemeer; oppervlakte ca. 36 ha. Opgespoten terrein, deels ingezaaid met koolzaad.

BROEDVOGELS

	1979
Bergeend	3-5
Wilde Eend	3-5
Scholekster	2-3
Kievit	6-8
Bontbekplevier	1
Strandplevier	5-6
Tureluur	1-2
Kluut	2-3
Veldleeuwerik	20-30
Graspieper	10-15

HISTORISCHE GEGEVENS

Bontbekplevier: 1975 2 paar.
Strandplevier: 1975 5 paar.
Kluut: 1975 5 paar (archief Deltadienst).

53. PLASJE IN DE EENDRACHTSPOLDER

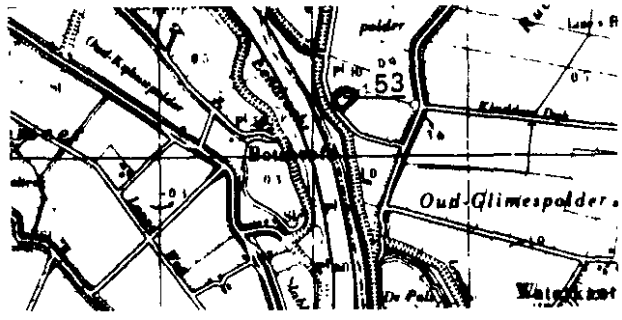

Gemeente Nieuw Vossemeer; oppervlakte ca. 2 ha. Klein plasje met enig riet.

BROEDVOGELS

	1978
Wilde Eend	2-3
Kuifeend	1
Meerkoet	1
Kleine Karekiet	2-3

HISTORISCHE GEGEVENS

Geen.

54. SCHOR SCHELDE-RIJNKANAAL BIJ BOTSHOOFD

Gemeente Oud Vossemeer; oppervlakte ca. 8 ha. Buitendijks gelegen schor.

BROEDVOGELS

	1978
Tureluur	1-2
Graspieper	1-2
Gele Kwikstaart	1-2

HISTORISCHE GEGEVENS

Geen.

55. SCHOR SCHELDE-RIJNKANAAL TEN ZUIDEN VAN BOTSHOOFD

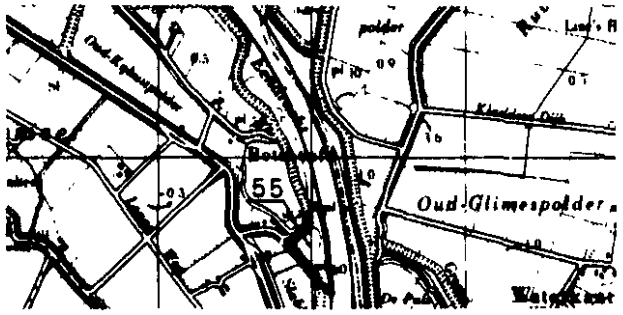

Gemeente Oud Vossemeer; oppervlakte ca. 6 ha. Buitendijks gelegen schor.

BROEDVOGELS

	1978
Scholekster	1-2
Kievit	1
Tureluur	2
Veldleeuwerik	1-2
Graspieper	2-3
Gele Kwikstaart	2-3

HISTORISCHE GEGEVENS

Bontbekplevier: 1976 2 paar,
Kluut: 1976 ca. 4 paar (archief Deltadienst).

56. STINKGAT

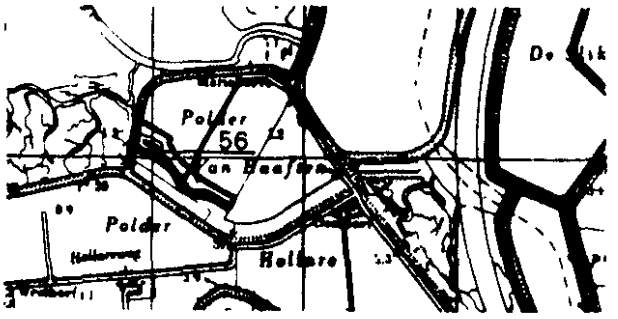

Gemeente Oud Vossemeer; oppervlakte ca. 9 ha. Zilte kreekrest met slikkige slootjes, nat grasland en eilandjes.

BROEDVOGELS

	1966-1976*1	1978
Bergeend	-	3-4
Wilde Eend	5	2-3
Wintertaling	1	-
Slobeend	1969: 1	-
Kuifeend	1972: 1, 1974: 2	-
Patrijs	2	1
Waterhoen	1975: 7	2
Meerkoet	1975: 6	-
Scholekster	1-2	5-7
Kievit	1-4	5-7
Grutto	1-2	1-2
Tureluur	4-5	5-7
Kluut	meestal 5-10, 1976: 20*2	10-12
Kokmeeuw	1-2, soms tot 25	70-80
Visdief	-	9-10
Noordse Stern	-	5-6
Veldleeuwerik	3-5	4-6
Graspieper	minstens 5	4-6

*1 Vogelwerkgroep Roosendaal 1978.

*2 Archief Deltadienst

HISTORISCHE GEGEVENS

Zie tabel.

57. SCHORREN VAN SINT ANNALAND

Gemeenten Oud Vossemeer, Poortvliet, Sint Annaland. Oppervlakte ca. 182 ha. Buitendijks gelegen, goed ontwikkeld schor.

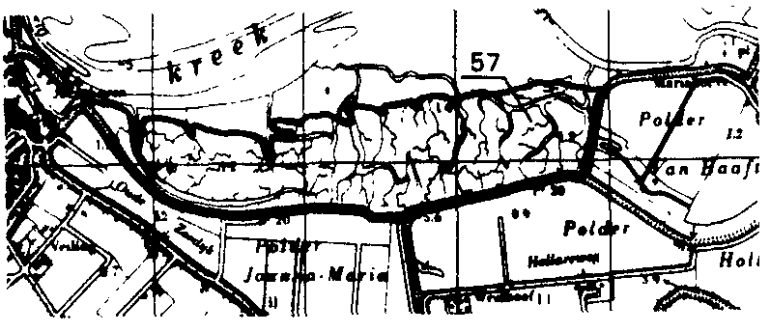

BROEDVOGELS

	1978
Patrijs	1
Scholekster	7-11
Tureluur	20-30
Zilvermeeuw	20-30
Kokmeeuw	140-170
Veldleeuwerik	25-40
Graspieper	10-18
Gele Kwikstaart	2-4
Rietgors	2-3

HISTORISCHE GEGEVENS

Geen.

58. KREEK IN DE POLDER HOLLARE

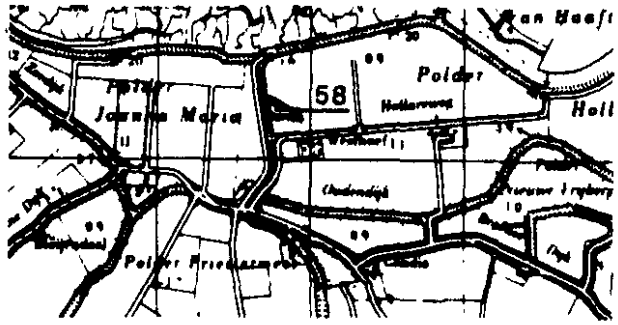

Gemeente Oud Vossemeer; oppervlakte ca. 2 ha. Kreekrest met riet.

BROEDVOGELS

	1978
Bergeend	1
Wilde Eend	2
Waterhoen	1
Meerkoet	1
Kleine Jarekiet	3-6
Bosrietzanger	1-2
Rietgors	1-2

HISTORISCHE GEGEVENS

Geen.

59. KREEK IN DE POLDER SLUIS

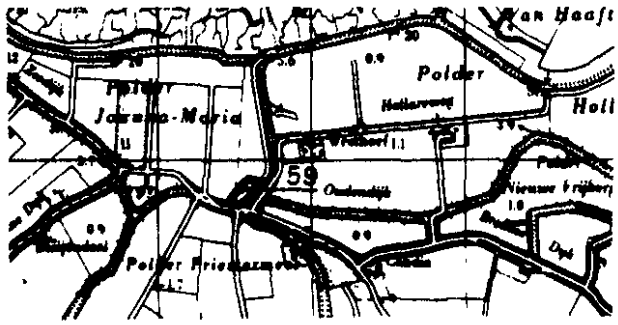

Gemeente Oud Vossemeer; oppervlakte ca. 2 ha. Plasje met enig riet, omgeven door bouwland.

BROEDVOGELS

	1978
Wilde Eend	2
Waterhoen	2
Meerkoet	1

HISTORISCHE GEGEVENS

Geen.

60. KREEK IN DE POLDER SUZANNA

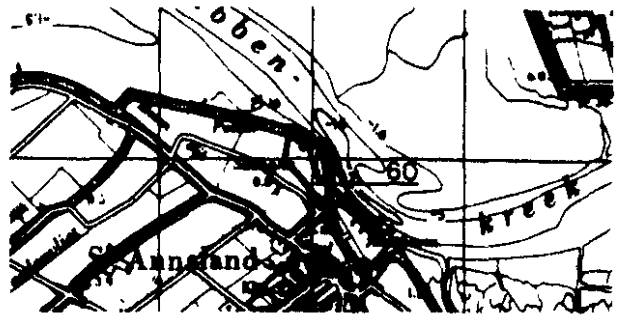

Gemeente Sint Annaland; oppervlakte ca. 4 ha. Kreekje met rietoever.

BROEDVOGELS

	1978
Wilde Eend	1-2
Patrijs	2
Waterhoen	1
Veldleeuwerik	2-3
Kleine Karekiet	2-3
Graspieper	1-2

HISTORISCHE GEGEVENS

Geen.

61. INLAAG NOORD VAN STAVENISSE

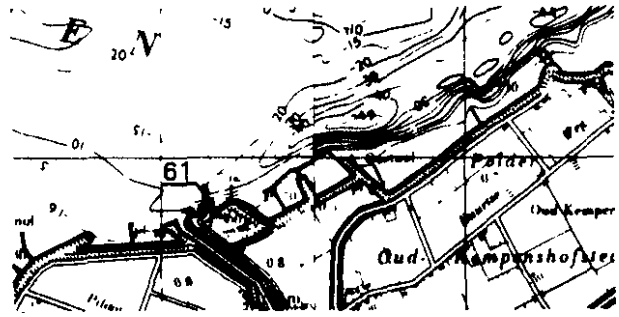

Gemeente Tholen; oppervlakte ca. 10 ha. Inlaag met bouwland en een met riet begroeid plasje. Een deel van de inlaag is volgestort met puin (Meininger 1978).

BROEDVOGELS

	1978
Wilde Eend	2-3
Kuifeend	1
Patrijs	2
Waterhoen	1
Veldleeuwerik	5-7
Kleine Karekiet	4-6
Graspieper	1-2
Rietgors	1-2

HISTORISCHE GEGEVENS

Geen.

62. SCHOR DORTSMAN WEST

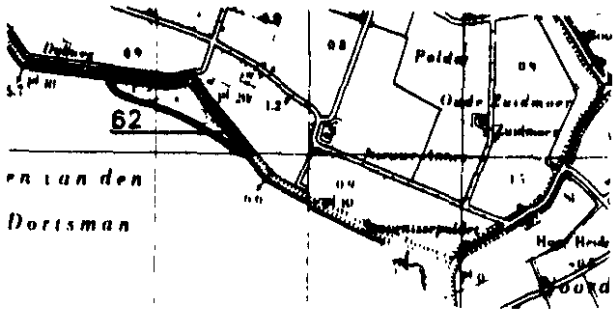

Gemeente Tholen; oppervlakte ca. 10 ha. Buitendijks gelegen schor.

BROEDVOGELS

	1978
Tureluur	1-2
Veldleeuwerik	1-2
Graspieper	1-2

HISTORISCHE GEGEVENS

Geen.

63. SCHOR DORTSMAN MIDDEN

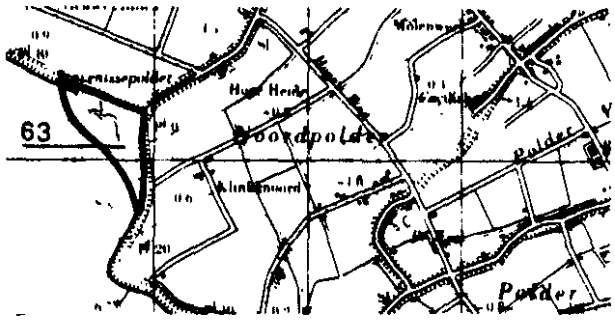

Gemeenten Tholen, Sint Maartensdijk; oppervlakte ca. 18 ha. Buitendijks gelegen schor.

BROEDVOGELS

	1978
Scholekster	1
Tureluur	2-3
Veldleeuwerik	3-5
Graspieper	3-5
Gele Kwikstaart	1-2

HISTORISCHE GEGEVENS

Geen.

64. SCHOR DORTSMAN OOST

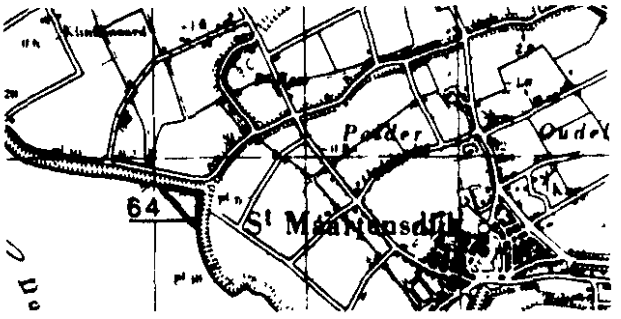

Gemeente Sint Maartensdijk; oppervlakte ca. 2 ha. Buitendijks gelegen schorretje.

BREEDVOGELS

1978: geen

HISTORISCHE GEGEVENS

Geen.

65. KARREVELDEN IN DE MUIJEPOLDER

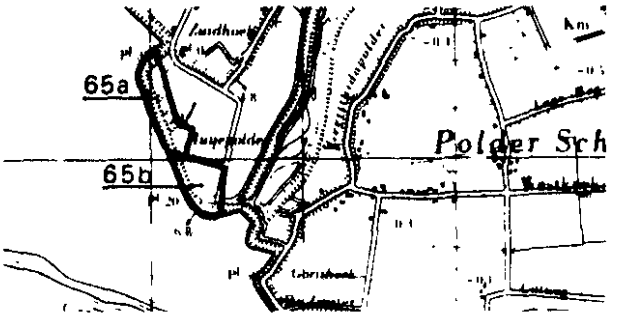

Gemeente Sint Maartensdijk; oppervlakte ca. 16 ha. Zilte graslanden met slootjes.

BROEDVOGELS

	1978
Bergeend	1
Wilde Eend	3-4
Scholekster	1
Kievit	4
Kluut	1
Veldleeuwerik	3-5
Graspieper	2-3

HISTORISCHE GEGEVENS

Geen.

66. PLUIMPOT

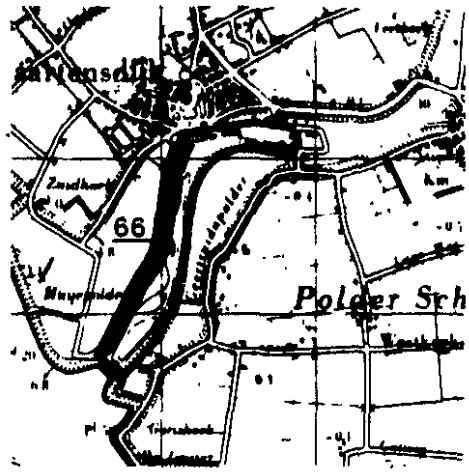

Gemeenten Sint Maartensdijk, Scherpenisse; oppervlakte ca. 39 ha. Natuurreservaat in beheer bij Staatsbosbeheer, bestaande uit een ondiepe kreekrest met eilanden, omgeven door bosaanplant.

BROEDVOGELS

	1966-1975 *1	1978
Dodaars	1967 1 paar	-
Wilde Eend	6-8	6-8
Kuifeend	1967 1, 1975 7-8 paar, toegenomen	5-6
Waterhoen	5-8	5-6
Meerkoet	3-15	4-5
Scholekster	minimaal 4	5-6
Kievit	maximaal 3	3-4
Strandplevier	1966-1972 1-2 paar	-
Tureluur	minimaal 2	1-2
Kluut	meestal 10-18 paar, afnemend	3-4
Kokmeeuw	toenemend:1967 400, 1975 1100 paar	700-850
Visdief	o.a. 1973-75 60, 1976 100 paar *2	60-70
Noordse Stern	1976 3 paar *2	2-3
Veldleeuwerik		2-3
Graspieper	minstens 10 paar	8-12

*1 Vogelwerkgroep Roosendaal 1978
*2 Archief Deltadienst

HISTORISCHE GEGEVENS

Zie tabel.

67. KARREVELDEN GORISHOEK

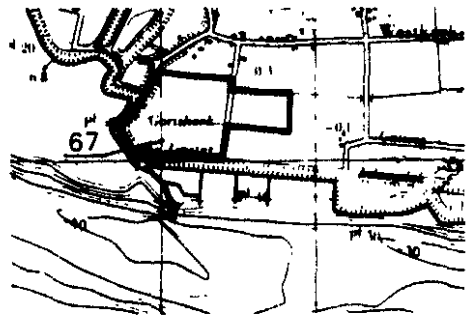

Gemeente Scherpenisse; oppervlakte ca. 42 ha. Graslanden.

BROEDVOGELS

	1978		
Wilde Eend	2-3	Kievit	3-4
Patrijs	2	Tureluur	1-2
Waterhoen	1-2	Veldleeuwerik	8-12
Scholekster	1-2	Graspieper	3-5

HISTORISCHE GEGEVENS

Geen.

68. INLAGEN EN KARREVELDEN BIJ SCHERPENISSE

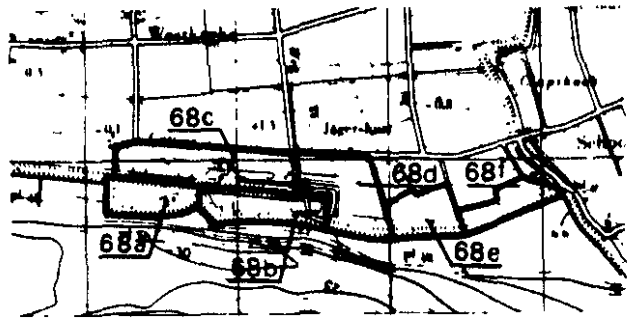

Gemeente Scherpenisse; totale oppervlakte ca. 110 ha. De westelijke inlaag is volgestort met vuil.
De oostelijke inlaag bestaat uit water met enkele eilandjes.
De achtergelegen karrevelden bestaan uit zilt grasland met slootjes en enkele plasjes.

BROEDVOGELS

	1978						
	tot.	a	b	c	d	e	f
Knobbelzwaan	1	-	-	-	1	-	-
Bergeend	5-7	-	2-3	2-3	1	-	-
Wilde Eend	13-20	-	3-5	4-6	2-3	2-3	2-3
Slobeend	1	-	-	1	-	-	-
Kuifeend	4-7	-	1-2	2-3	1-2	-	-
Patrijs	5-7	-	-	-	3	1-2	1-2
Waterhoen	9-14	-	2-3	1-2	2-3	2-3	2-3
Meerkoet	9	-	4	4	1	-	-
Scholekster	9-12	-	2-3	2-3	3	-	2-3
Kievit	21-25	-	4	5-6	2-3	3-4	7-8
Grutto	5	-	-	1	2	2	-
Tureluur	18-23	-	4-5	3-4	4-5	3-4	4-5
Kluut	1-2	-	1-2	-	-	-	-
Veldleeuwerik	23-24	-	2-3	4-6	8-12	6-8	3-5
Kleine Karekiet	4-7	-	1-2	3-5	-	-	-
Graspieper	14-23	-	3-5	4-6	4-6	2-4	1-2
Gele Kwikstaart	1-2	-	-	1-2	-	-	-

HISTORISCHE GEGEVENS

Wintertaling 1976 1 paar

Kluut 1967 2 paar, 1976 5 paar (archief Deltadienst).

69. WATERGANG BIJ SCHOONDORP e.o.

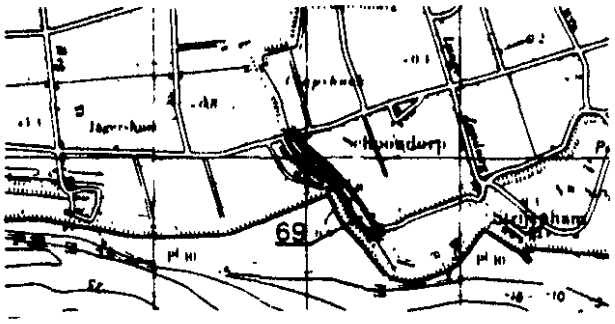

Gemeente Poortvliet; oppervlakte ca. 3 ha. Brakke watergang met enige oevervegetatie.

BROEDVOGELS

	1978
Wilde Eend	1-2
Kuifeend	1-2
Waterhoen	1

HISTORISCHE GEGEVENS

Geen.

70. SPUIKOM BIJ STRIJENHAM

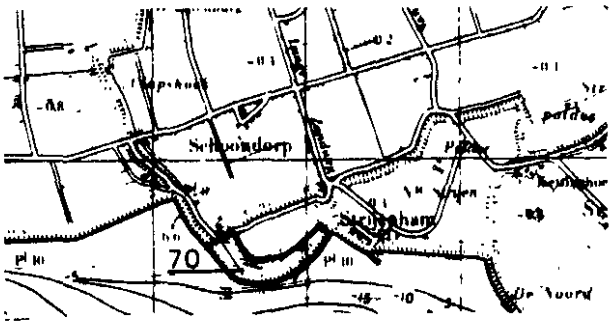

Gemeente Poortvliet; oppervlakte ca. 6 ha. Spuikom met brak water, riet-oevers en zilt grasland.

BROEDVOGELS

	1978
Bergeend	1
Tureluur	2
Kluut	1
Veldleeuwerik	1-2
Kleine Karekiet	3-5
Graspieper	1-2
Gele Kwikstaart	1-2

HISTORISCHE GEGEVENS

Kluut: 1974-1976 1-3 paar (archief Deltadienst).

71. KARREVELDEN IN DE SCHAKERLOOPOLDER

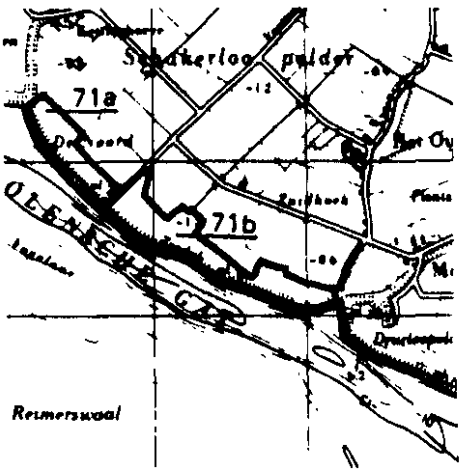

Gemeente Tholen; oppervlakte ca. 56 ha.
Vochtige, zilte graslanden met slootjes.

BROEDVOGELS

	1978		
	tot.	a	b
Wilde Eend	4-6	2-3	2-3
Patrijs	2	1	1
Waterhoen	2-3	-	2-3
Scholekster	4-6	1-2	3-4
Kievit	11-15	4-5	7-10
Tureluur	6-8	2-3	4-5
Kluut	3	1	2
Veldleeuwerik	15-25	5-10	10-15
Graspieper	9-14	4-6	5-8
Gele Kwikstaart	1-2	-	1-2

HISTORISCHE GEGEVENS

Kluut: 1967 3, 1974 1, 1975 1 paar (archief Deltadienst).

72. KARREVELD IN DE RAZERNIJPOLDER

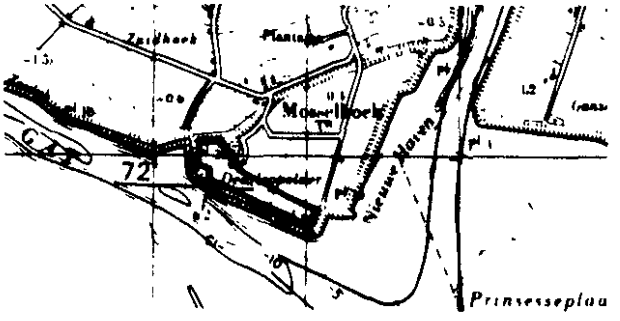

Gemeente Tholen; oppervlakte ca. 17 ha. Zilt en vochtig grasland met met slootjes.

BROEDVOGELS

	1978
Patrijs	1
Veldleeuwerik	2-3
Graspieper	1-2

HISTORISCHE GEGEVENS

Geen.

73. LANGE WATER

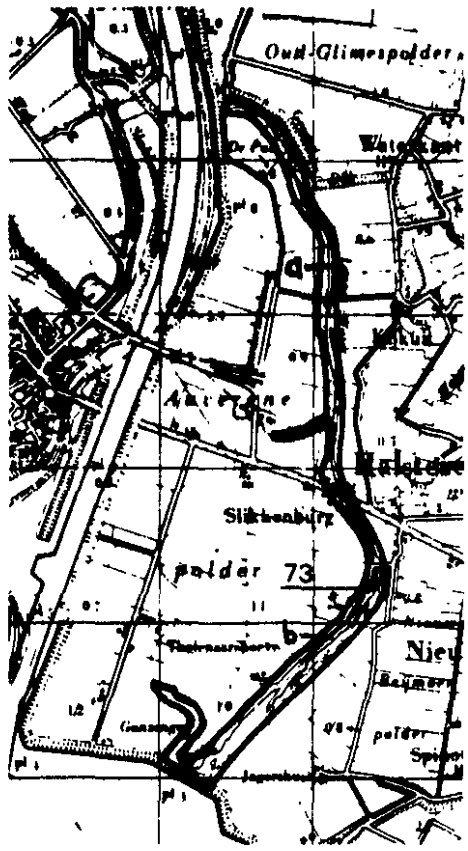

Gemeente Halsteren; oppervlakte ca. 60 ha. Kreek met rietoevers en wilgenopslag. Bovendien enkele graslandjes.

BROEDVOGELS

	1978		
	tot.	a	b
Bergeend	5-9	2-3	3-6
Wilde Eend	13-22	7-12	6-10
Zomertaling	1	-	1
Slobeend	2-3	-	2-3
Bruine Kiekendief	1	-	1
Patrijs	2-3	-	2-3
Waterhoen	11-15	3-5	8-10
Meerkoet	9-11	4	5-7
Scholekster	2-3	-	2-3
Kievit	8-9	-	8-9
Kleine Plevier	1	-	1
Tureluur	3-4	-	3-4
Kluut	3	-	3
Veldleeuwerik	6-10	-	6-10
Blauwborst	3-4	-	3-4
Snor	1	-	1
Grote Karekiet	1	1	-
Kleine Karekiet	100-135	45-60	55-75
Bosrietzanger	38-50	18-25	20-25
Rietzanger	10-16	4-6	6-10
Grasmus	1	-	1
Graspieper	3-5	-	3-5
Gele Kwikstaart	3-4	-	3-4
Rietgors	24-32	8-12	16-20

HISTORISCHE GEGEVENS

Vroeger vermoedelijk broedplaats van o.a. Woudaapje (van Erve et al. 1967).

74. OPGESPOTEN TERREIN THEODORUSPOLDER (NOORDLAND)

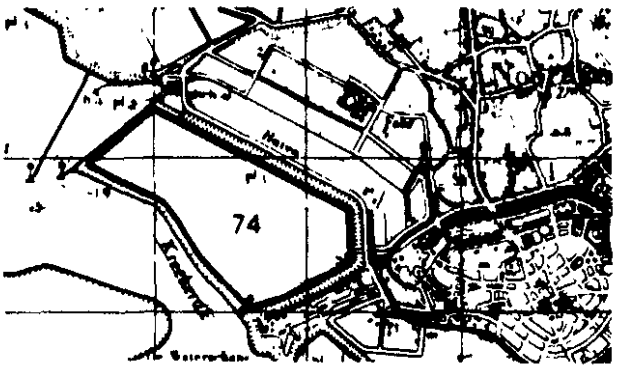

Gemeente Bergen op Zoom; oppervlakte ca. 112 ha. Recent opgespoten terrein met slik en pioniervegetatie.

BROEDVOGELS

	1978
Bergeend	2-3
Wilde Eend	2-4
Wintertaling	1
Slobeend	1
Patrijs	3-5
Waterhoen	1-2
Meerkoet	5-7
Scholekster	25-35
Kievit	38-45
Bontbekplevier	2-3
Kleine Plevier	7-10
Strandplevier	10-12
Tureluur	15-20
Kluut	10-15
Kokmeeuw	10-15
Visdief	9-12
Veldleeuwerik	50-60
Graspieper	20-30
Gele Kwikstaart	2-3

HISTORISCHE GEGEVENS

Geen.

75. MOLENPLAAT

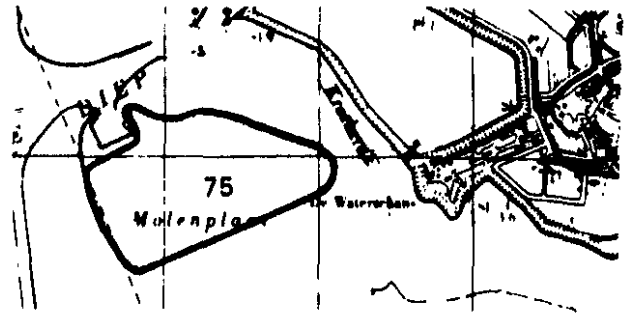

Gemeente Bergen op Zoom; oppervlakte ca. 125 ha. Opgespoten terrein met pioniervegetatie.

BROEDVOGELS

	1977	1978
Bergeend	1	-
Wilde Eend	3-5	4-7
Patrijs	-	1
Scholekster	40-50	65-80
Kievit	+	10-15
Bontbekplevier	5-8	8-10
Kleine Plevier	-	2
Strandplevier	50-70	20-25
Tureluur	2	4-5
Kluut	15-20	12-15
Kokmeeuw	3-5	30-40
Visdief	50-75	20-25
Noordse Stern	3-5	-
Dwergstern	3-5	-
Veldleeuwerik	+	80-100
Graspieper	+	25-35
Gele Kwikstaart	5-8	3-5

HISTORISCHE GEGEVENS

Zie tabel.

BEINVLOEDING VAN DE VOGELSTAND

De vegetatiesuccessie heeft een negatieve invloed op de aantallen van vogelsoorten die gebonden zijn aan kalere delen. Bovendien is in 1978 een deel van de plaat geploegd en was er veel verontrusting door werkzaamheden.

76. KIJK IN DE POT

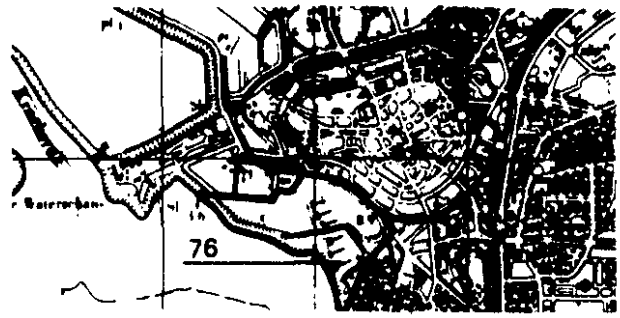

Gemeente Bergen op Zoom; oppervlakte ca. 42 ha. Voormalig militair oefenterrein, bestaande uit heuvelachtig terrein met bosjes en grasvelden.

BROEDVOGELS

Niet geïnventariseerd; broedgebied voor bosvogels.

77. DIJKSTROOK LANGS DE AUGUSTAPOLDER

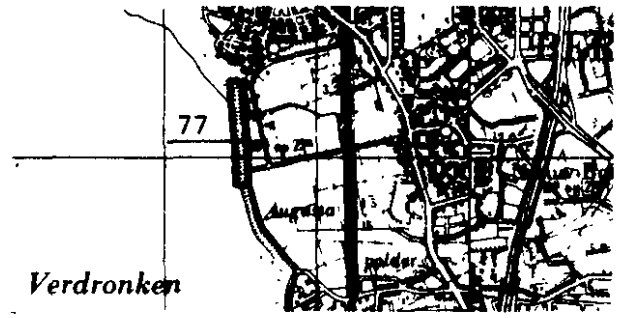

Gemeente Bergen op Zoom; oppervlakte ca. 5 ha. Recent aangelegde dijk met aangrenzend braak liggend terrein.

BROEDVOGELS

	1978
Kievit	1
Kleine Plevier	1
Veldleeuwerik	3-5
Kuifleeuwerik	1
Graspieper	3-5

HISTORISCHE GEGEVENS

Geen.

78+79. SCHORREN BIJ BERGEN OP ZOOM

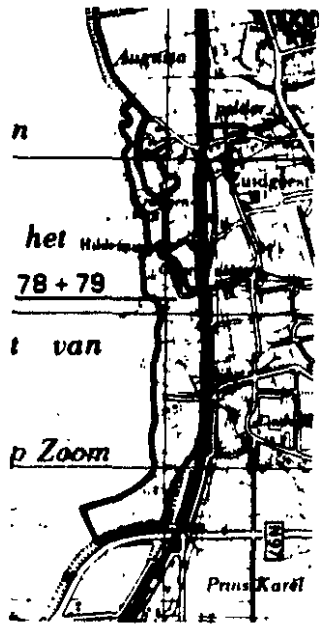

Gemeente Woensdrecht; oppervlakte ca. 96 ha. Buitendijks gelegen schor met aangrenzende vochtige, zilte graslanden en enkele zandduintjes.

BROEDVOGELS

	1978
Bergeend	2-3
Wilde Eend	3-5
Waterhoen	1
Patrijs	1
Scholekster	7-10
Kievit	5-7
Tureluur	37-47
Veldleeuwerik	16-23
Graspieper	22-30
Gele Kwikstaart	3-5
Rietgors	8-11
Roodborsttapuit	1

HISTORISCHE GEGEVENS

Geen.

80. SCHORREN VOOR DE HOGERWAARDPOLDER

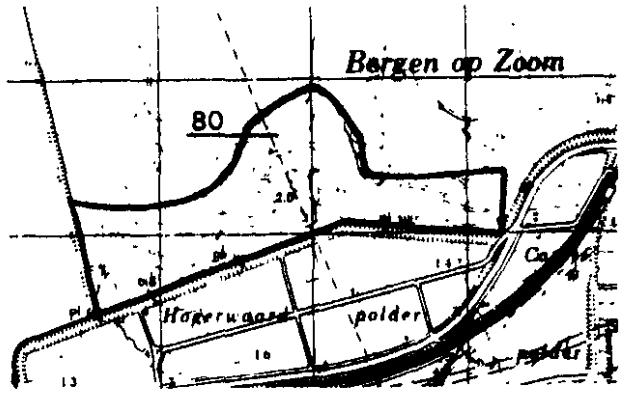

Gemeente Woensdrecht, Reimerswaal; oppervlakte ca. 145 ha. Buitendijks gelegen, uitgestrekt schorrengebied.

BROEDVOGELS

	1978
Bergeend	1-2
Wilde Eend	2-3
Pijlstaart	1
Patrijs	1
Scholekster	5-10
Kievit	1-2
Tureluur	30-50
Kokmeeuw	100-120
Veldleeuwerik	4-6
Graspieper	8-10
Gele Kwikstaart	1-2
Rietgors	5-8
Roodborsttapuit	1

81. KREEK IN DE HOGERWAARDPOLDER

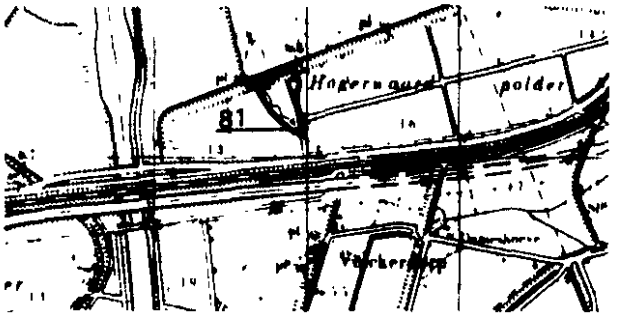

Gemeente Reimerswaal; oppervlakte ca. 5 ha. Kreekrest met slik, omgeven door zilte graslanden.

BROEDVOGELS

	1978
Bergeend	1-2
Wilde Eend	3-4
Patrijs	1
Waterhoen	2-3
Meerkoet	2
Scholekster	2-3
Kievit	5-6
Strandplevier	2
Tureluur	3-4
Kluut	4-6
Veldleeuwerik	5-7
Graspieper	3-5
Gele Kwikstaart	1-2

HISTORISCHE GEGEVENS

Kluut: 1967 6, 1969 9 paar (Archief Deltadienst).

82. WEILAND IN DE HOGERWAARDPOLDER

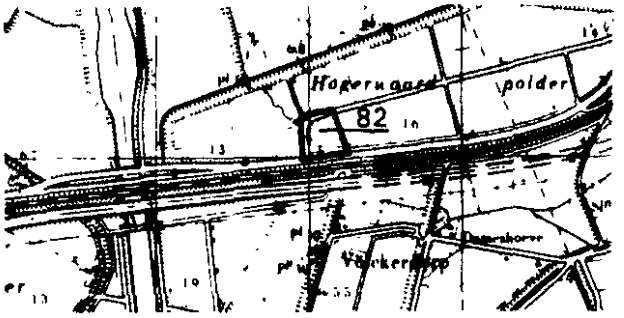

Gemeente Reimerswaal; oppervlakte ca. 9 ha. Grasland met plaatselijk bobbelige struktuur door kreekrestant. Aan het eind van het broedseizoen werd het weiland echter geëgaliseerd.

BROEDVOGELS

	1978
Wilde Eend	1-2
Scholekster	1-2
Kievit	2-3
Tureluur	2-3
Veldleeuwerik	15-25
Graspieper	8-12
Gele Kwikstaart	1-2

HISTORISCHE GEGEVENS

Geen.

83. KREEKRAK

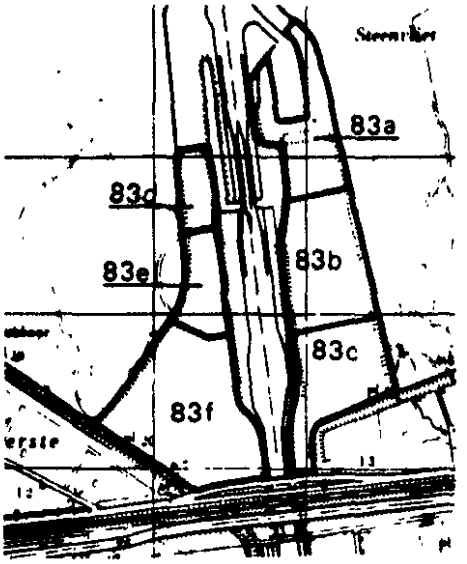

Gemeente Reimerswaal; oppervlakte ca. 168 ha. Opgespoten terreinen en plassen rond sluizencomplex. Het gebied heeft zich gedeeltelijk op een natuurlijke wijze kunnen ontwikkelen, waardoor enkele landschappelijke zeer fraaie gedeelten zijn ontstaan, bestaande uit plasjes, slikjes, rietvelden en eilandjes.

BROEDVOGELS

	HIST.GEG	1978					
	1977	tot.	a	b	c	d	e	f
Dodaars		1-2	-	-	-	-	-	1-2
Fuut		0-1	-	0-1	-	-	-	-
Knobbelzwaan		1	-	-	-	-	1	-
Bergeend		10-15	1	4-6	2-3	-	2-3	2-3
Wilde Eend		25-42	-	7-12	7-11	1-2	6-10	4-7
Pijlstaart	1	4-6	-	1-2	-	-	1	2-3
Krakeond	1	1	-	1	-	-	-	-
Slobeend		2-3	-	-	-	-	-	2-3
Tafeleend	1	2-3	-	-	1	-	-	1-2
Kuifeend		7-11	-	1-2	1-2	-	3-4	2-3
Bruine Kiekendief		1	-	-	-	-	-	1
Patrijs		9-11	1	3	2-3	1	-	2-3
Waterhoen		7-9	-	1-2	2	1	1	2-3
Meerkoet		25-28	-	1-2	2	5	7	10-12
Scholekster		28-39	5-7	4-6	6-7	3-4	3-4	7-11
Kievit		50-62	2-3	6	11-12	5-6	4-5	22-30
Bontbekplevier		1	1	-	-	-	-	-
Kleine Plevier	4-8	8-12	-	1	2-3	1	1-2	3-5
Grutto		3-4	-	-	-	-	-	3-4
Tureluur		23-32	-	2-3	7-9	2-3	2-3	10-14
Kluut	50-70	31-40	-	5-6	4-6	-	-	22-28
Kokmeeuw	700-820	86-101	-	22-25	25-30	1	-	38-45
Visdief	10-15	7-8	-	5-6	-	-	-	2
Noordse Stern	3-5	-	-	-	-	-	-	-
Holenduif		6-8	1	1	1-2	1	1	1-2
Veldleeuwerik		105-135	2-3	18-22	12-14	5-6	8-10	60-80
Oeverzwaluw	180	45-52	-	35-40	10-12	-	-	-
Blauwborst		2-3	-	1-2	-	-	-	1
Kleine Karekiet		24-36	-	5-8	7-9	5-8	2-3	5-8
Bosrietzanger		7-11	-	3-5	3-5	1	-	-
Rietzanger		2-3	-	-	-	1	-	1-2
Grasmus		3-4	-	-	2-3	-	-	1
Graspieper		52-67	2-3	13-16	13-16	3-5	6-7	15-20
Gele Kwikstaart		10-17	1-2	1-2	2-3	1-2	2-3	3-5
Rietgors		8-13	-	1-2	2-3	1-2	1	3-5

HISTORISCHE GEGEVENS

Zie tabel.

BEINVLOEDING VAN DE VOGELSTAND

In 1978 werd geconstateerd dat midden in het broedseizoen in waardevolle broedterreinen werkzaamheden werden uitgevoerd, w.o. maaien en onkruid verwijderen in de "bosaanplant". De plassen in het oostelijk deel werden veelvuldig bezocht door recreanten, waabij vooral het "windsurfen" veel verstoring veroorzaakte.

84. PLASJE IN DE EERSTE BATHPOLDER

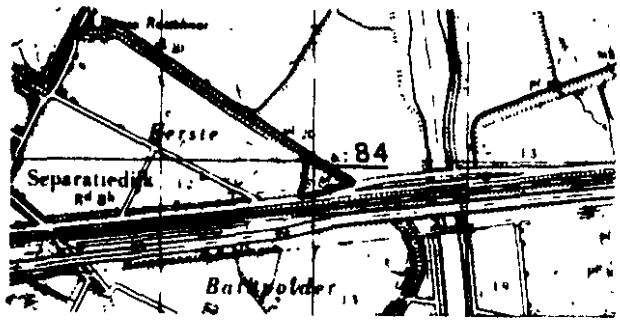

Gemeente Reimerswaal; oppervlakte ca. 5 ha. Plasje met rijke, in het water staande, vegetatie.

BROEDVOGELS

	1978
Bergeend	1
Wilde Eend	2-3
Waterhoen	1
Meerkoet	1
Blauwborst	1
Veldleeuwerik	2-3
Kleine Karekiet	8-12
Bosrietzanger	3-5
Rietzanger	1
Graspieper	1-2
Rietgors	2-3

HISTORISCHE GEGEVENS

Geen.

85. SCHOR RATTEKAAI OOST

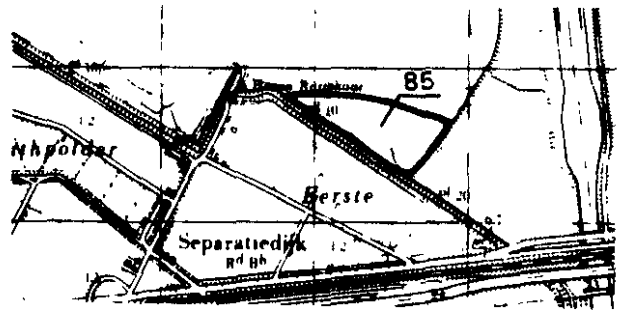

Gemeente Reimerswaal; oppervlakte ca. 12 ha. Buitendijks gelegen schor.

BROEDVOGELS

In 1978 niet geïnventariseerd. Waarschijnlijk zeer gering aantal.

HISTORISCHE GEGEVENS

Geen.

86. SCHOR RATTEKAAI WEST

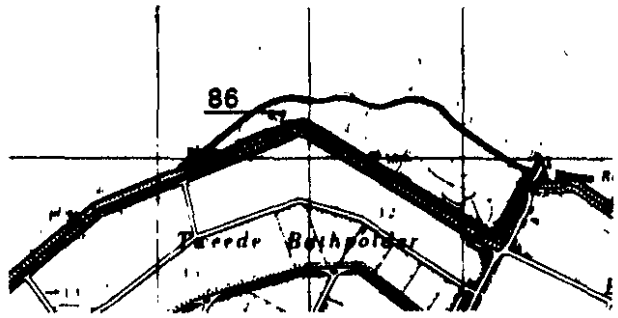

Gemeente Reimerswaal; oppervlakte ca. 74 ha. Buitendijks gelegen schor.

BROEDVOGELS

	1978
Bruine Kiekendief	1 (binnendijks)
Scholekster	10-12
Tureluur	5-8
Kokmeeuw	150-190
Velduil	1 (binnendijks)
Veldleeuwerik	4-7
Graspieper	7-10
Rietgors	6-8

HISTORISCHE GEGEVENS

Geen.

87. KREEKREST BIJ WESTHOF

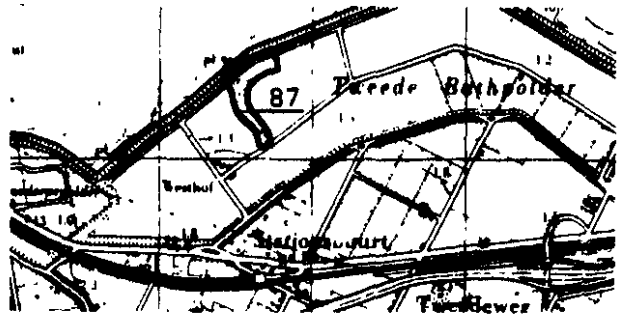

Gemeente Reimerswaal; oppervlakte ca. 3 ha. Vochtig grasland.

BROEDVOGELS

	1978
Wilde Eend	2
Slobeend	0-1
Patrijs	2
Kievit	1-2
Tureluur	1
Veldleeuwerik	1-2
Graspieper	1-2

HISTORISCHE GEGEVENS

Geen.

88. SCHOR VOOR DE STROODORPEPOLDER

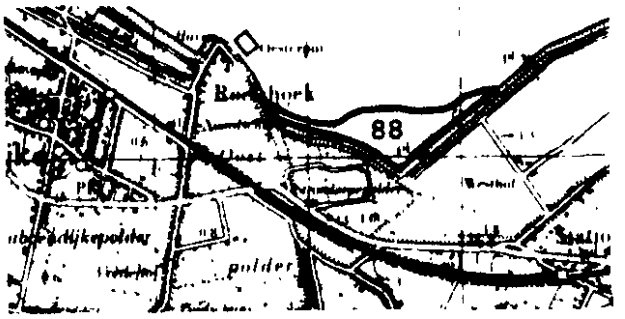

Gemeente Reimerswaal; oppervlakte ca. 26 ha. Buitendijks gelegen schor.

BROEDVOGELS

	1978
Scholekster	1
Kievit	1
Veldleeuwerik	1-2
Graspieper	2-3
Rietgors	1

89. KLEIWINPUT KAREL POLDER OOST

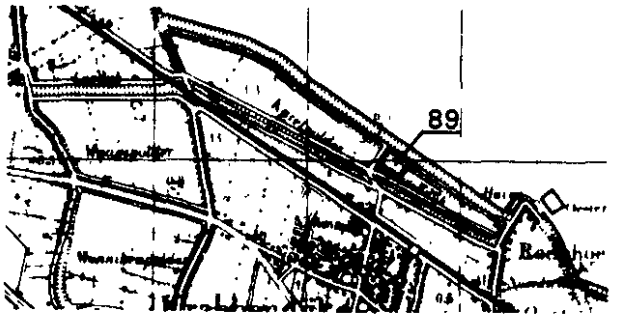

Gemeente Reimerswaal; oppervlakte ca. 2 ha. Plasje met enig nat grasland. Het grootste deel van de plas is volgestort met vuil. (Meininger 1978).

BROEDVOGELS

	1978
Wilde Eend	2
Patrijs	1
Waterhoen	1
Grasmus	1
Graspieper	2

90. KLEIWINPUT KAREL POLDER WEST

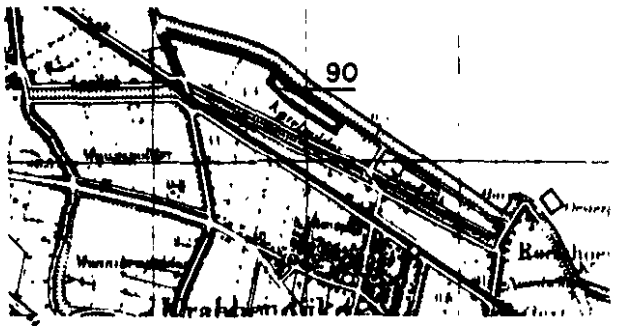

Gemeente Reimerswaal; oppervlakte ca. 4 ha. Plas met oevervegetatie en enig grasland.

BROEDVOGELS

	1978		1978
Dodaars	1	Kievit	1-2
Bergeend	1-3	Tureluur	1
Wilde Eend	5-10	Veldleeuwerik	4-6
Slobeend	1	Kleine Karekiet	8-12
Waterhoen	2-3	Graspieper	5-7
Meerkoet	4-5	Gele Kwikstaart	2-3
		Rietgors	1-2

HISTORISCHE GEGEVENS

Geen.

91. DIJKSTROOK SINT PIETERSPOLDER

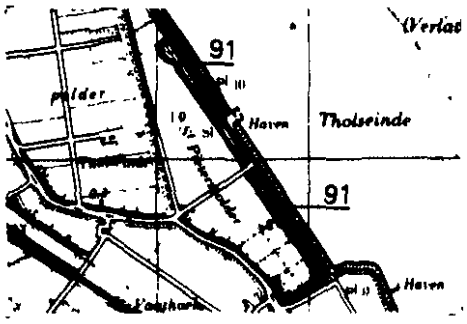

Gemeente Reimerswaal; oppervlakte ca. 6 ha. Dijkstrook met slootje en een tweetal plasjes met oevervegetatie.

BROEDVOGELS

	1978		1978
Bergeend	2-3	Kievit	1
Wilde Eend	6-9	Veldleeuwerik	2-4
Slobeend	1	Kleine Karekiet	10-16
Patrijs	1	Bosrietzanger	2-4
Waterhoen	3-5	Graspieper	13-18
Meerkoet	1	Gele Kwikstaart	3-4
Scholekster	1	Rietgors	3-5

HISTORISCHE GEGEVENS

Geen.

92. INLAGEN SNOODIJK-, KOUDE- EN KAARSPOLDER

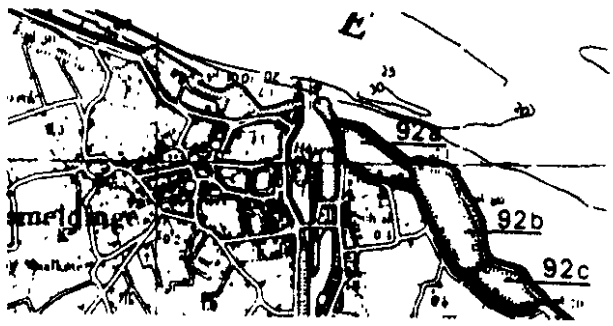

Gemeenten Reimerswaal en Kapelle. Totale oppervlakte ca. 41 ha. Inlagen met zilt grasland en bouwland.

BROEDVOGELS

	1978			
	tot.	a	b	c
Bergeend	3-5	1	1-2	1-2
Wilde Eend	11-14	1	8-9	2-4
Patrijs	3	1	2	-
Waterhoen	5	1	4	-
Scholekster	3	-	2	1
Kievit	10	1	5	4
Strandplevier	1-2	-	1-2	-
Tureluur	7-8	-	4-5	3
Kluut	1-2	-	-	1-2
Veldleeuwerik	8-10	-	6-7	2-3
Kleine Karekiet	2-3	2-3	-	-
Grasmus	4	1	2	1
Graspieper	17-21	5-6	8-10	4-5
Gele Kwikstaart	3	-	2	1

HISTORISCHE GEGEVENS

Geen.

93. INLAAG STORMEZANDEPOLDER

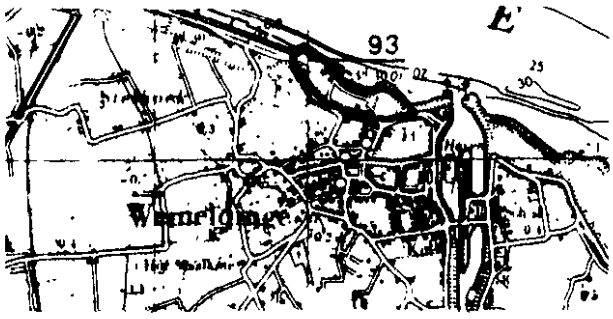

Gemeente Kapelle; oppervlakte ca. 15 ha. Inlaag met zilt grasland en enkele met riet begroeide slootjes. Een deel van de inlaag ging verloren door de dijkverzwaring.

BROEDVOGELS

	1978		
Wilde Eend	2-3	Kleine Karekiet	7-10
Waterhoen	1	Bosrietzanger	2-3
Tureluur	1	Graspieper	3-5
Veldleeuwerik	2-4	Rietgors	1

HISTORISCHE GEGEVENS

Geen.

94. INLAGEN TUSSEN OUDE SLUIS EN STELHOEVE

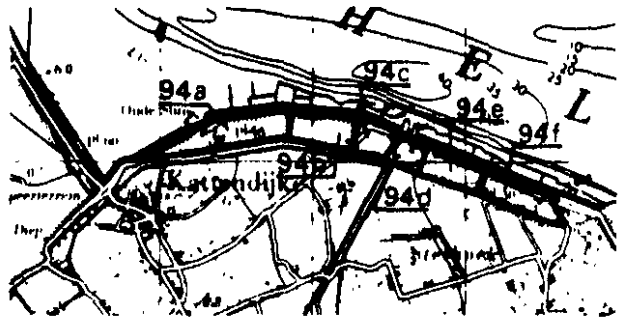

Gemeenten Kapelle en Goes; totale oppervlakte ca. 61 ha. Inlagen met zilt grasland, plasjes en bouwland.

BROEDVOGELS

	1978 tot.	a	b	c	d	e	f	g
Bergeend	3-5	1-2	-	-	1	1-2	-	-
Wilde Eend	21-38	5-8	1	2-4	2-3	2-4	4-8	5-10
Slobeend	1	-	-	-	-	-	-	-
Kuifeend	3-5	1-2	-	-	-	-	-	2-3
Patrijs	4	-	1	1	1	1	-	-
Waterhoen	6-8	3	1-2	1	-	1-2	-	-
Scholekster	5	2	-	-	1	2	-	-
Kievit	10-11	3-4	3	-	1	3	-	-
Bontbekplevier	1	1	-	-	-	-	-	-
Kleine Plevier	1	1	-	-	-	-	-	-
Strandplevier	3-4	2	-	-	-	1-2	-	-
Tureluur	10-12	5-6	2	1	-	2-3	-	-
Kluut	7-8	1-2	1	-	-	5	-	-
Veldleeuwerik	24-34	6-8	4-6	2-3	2-3	7-9	3-5	-
Grasmus	1	-	-	-	-	-	1	-
Graspieper	17-21	5-6	3-4	1	1	5-6	2-3	-
Gele Kwikstaart	3-5	-	-	1	-	1-2	1-2	-

HISTORISCHE GEGEVENS

Kluut: 1974 ca. 5 paar (archief Deltadienst).

95. DEESCHE WATERGANG e.o.

Gemeente Goes; oppervlakte ca. 26 ha. Ondiepe plas met eilandjes, slikken en nat, zilt grasland.

BROEDVOGELS

	1978
Bergeend	1-2
Wilde Eend	8-12
Kuifeend	2-3
Waterhoen	5-6
Scholekster	2-4
Kievit	9-11
Bontbekplevier	1
Kleine Plevier	3
Strandplevier	6-8
Grutto	1
Tureluur	9-12
Kluut	13-16
Kokmeeuw	3
Visdief	1
Veldleeuwerik	11-16
Grasmus	1
Graspieper	6-10
Gele Kwikstaart	2-3

HISTORISCHE GEGEVENS

Wintertaling: 1974, 2 paar

Kluut: 1967, 12, 1969 12 en 1974 5 paar (archief Deltadienst).

96. KREEK WEST VAN KATTENDIJKE

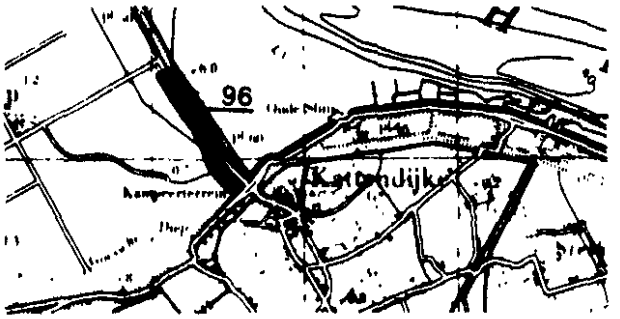

Gemeente Goes; oppervlakte ca. 3 ha. Kreekrestant met rietoever. Het grootste deel van de kreek is volgestort.

BROEDVOGELS

	1978
Knobbelzwaan	1
Wilde Eend	2-3
Patrijs	1
Waterhoen	2-3
Meerkoet	2
Kleine Karekiet	4-6
Graspieper	2-3

HISTORISCHE GEGEVENS

Geen.

97. INLAAG GOESSCHE SAS

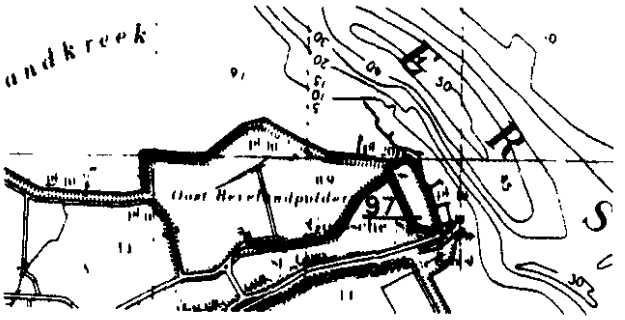

Gemeente Goes; oppervlakte ca. 7 ha. Inlaag met rijke moerasvegetatie, o.a. riet.

BROEDVOGELS

	1978
Wilde Eend	1-2
Patrijs	1
Veldleeuwerik	4-5
Kleine Karekiet	15-22
Bosrietzanger	1
Rietzanger	1
Graspieper	5-6
Gele Kwikstaart	1
Rietgors	6-8

HISTORISCHE GEGEVENS

Velduil: 1974 1 paar (archief Deltadienst).

98. KREEK IN DE OOST-BEVELANDPOLDER

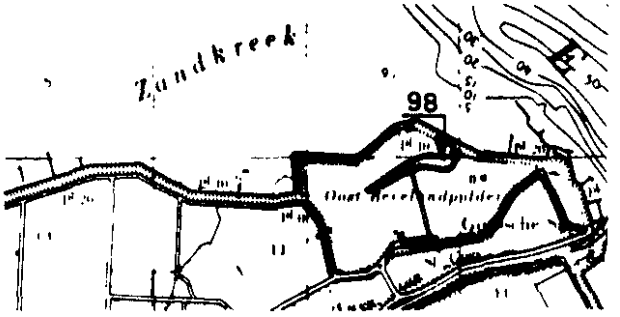

Gemeente Goes; oppervlakte ca. 2 ha. Kreek met rietoevers, omgeven door bouwland. Een deel van de kreek is dichtgestort met puin (Meininger 1978).

BROEDVOGELS

	1978
Bergeend	1-2
Wilde Eend	5-7
Patrijs	1
Waterhoen	1
Meerkoet	1
Kievit	1
Kleine Karekiet	5-8
Graspieper	2-3

HISTORISCHE GEGEVENS

Geen.

99. SCHOR VOOR DE WILHELMINAPOLDER

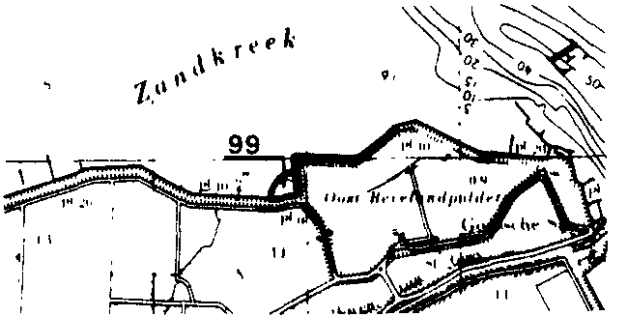

Gemeente Goes; oppervlakte ca. 2 ha. Buitendijks gelegen schor met schelpenbankjes.

BROEDVOGELS

	1978
Strandplevier	3-4
Tureluur	3-4
Veldleeuwerik	1-2
Graspieper	2-3

HISTORISCHE GEGEVENS

Kluut: 1974 1 paar (archief Deltadienst).

100. KREEK IN DE WILHELMINAPOLDER

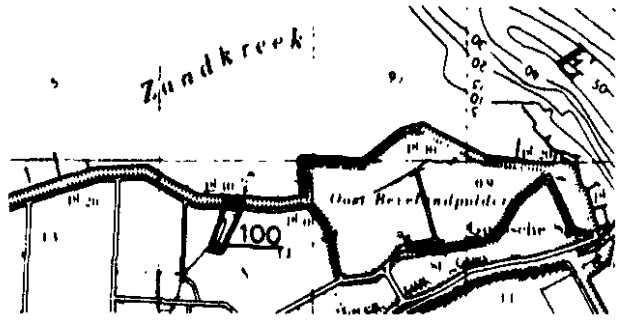

Gemeente Goes; oppervlakte ca. 1 ha. Kreekrest omgeven door bouwland.

BROEDVOGELS

	1978
Bergeend	1
Wilde Eend	2-3
Waterhoen	2
Tureluur	1

In het nabijgelegen bosje werden o.a. vastgesteld: Wielewaal en Spotvogel.

HISTORISCHE GEGEVENS

Kluut: 1967 4 paar, 1969 2 paar (archief Deltadienst).

101. DIJKSTROOK WILHELMINAPOLDER

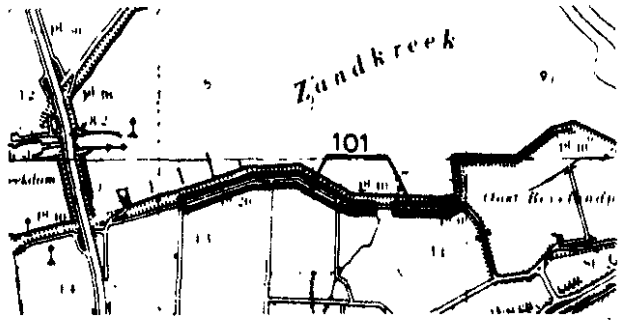

Gemeente Goes; oppervlakte ca. 4 ha. Recent verhoogde dijk met wegberm en sloot.

BROEDVOGELS

	1978
Bergeend	1
Wilde Eend	3-5
Patrijs	2-3
Scholekster	3-4
Bontbekplevier	1
Strandplevier	4-5
Graspieper	15-25
Gele Kwikstaart	3-5

HISTORISCHE GEGEVENS

Geen.

102. KATSE PLAAT

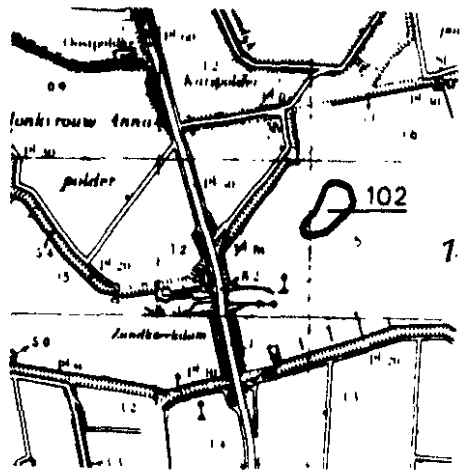

Gemeente Kortgene; oppervlakte ca. 8 ha. Geïsoleerd schor op hoog gedeelte van plaat. Natuurreservaat.

BROEDVOGELS

	1978
Wilde Eend	1
Scholekster	1
Kokmeeuw	250-270
Gele Kwikstaart	1

HISTORISCHE GEGEVENS

Kluut: 1974 1 paar

Kokmeeuw: 1955-'59 800-1200

Visdief: 1955-'59 50-100

1974 aanwezig in onbekend aantal (archief Deltadienst).

103. KREEK IN DE LEENDERT-ABRAHAMPOLDER

Gemeente Kortgene; oppervlakte ca. 7 ha. Kreekrest met riet, omgeven door grasland en bosaanplant.

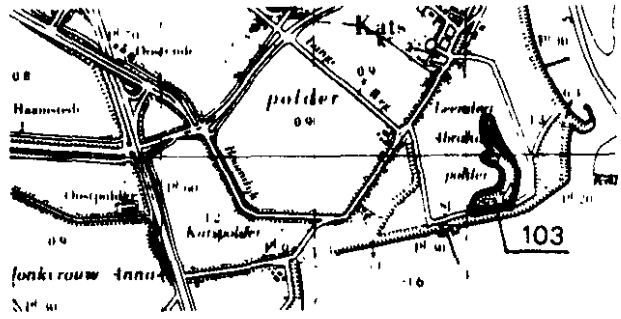

BROEDVOGELS

	1978
Bergeend	1-2
Wilde Eend	2-3
Patrijs	1
Waterhoen	2-3
Scholekster	1
Kievit	2
Strandplevier	1
Tureluur	1
Veldleeuwerik	2-3
Kleine Karekiet	4-6
Rietzanger	1
Graspieper	2-3

In de bosaanplant broeden o.a. Tjiftjaf, Fitis, Spotvogel en Zanglijster.

HISTORISCHE GEGEVENS

Strandplevier: 1961 1 paar (Molenaar 1961)
Kluut: 1961 3 paar (idem)
1967 2, 1969 7 en 1974 2 paar (archief Deltadienst)
Visdief: 1961 1 paar (Molenaar 1961).

104. SCHOR VAN KATS

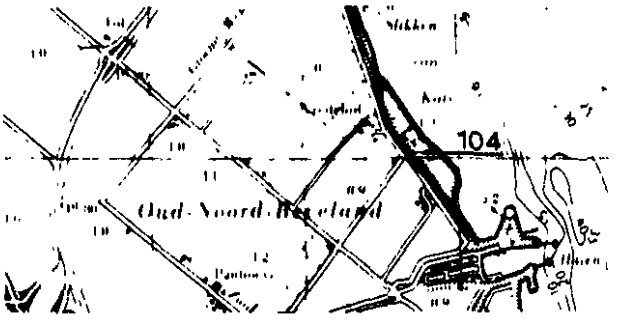

Gemeente Kortgene; oppervlakte ca. 10 ha. Buitendijks gelegen schor met schelpenbanken.

BROEDVOGELS

	1978
Scholekster	1
Bontbekplevier	1
Strandplevier	6-8
Tureluur	1
Dwergstern	1
Veldleeuwerik	5-8
Graspieper	6-8

HISTORISCHE GEGEVENS

In vroeger jaren broedden hier meerdere paren Dwergsterns.

BEINVLOEDING VAN DE VOGELSTAND

Het gebied is door veelvuldige betreding door recreanten minder waardevol dan het zou kunnen zijn, met name als broedplaats voor sterns (Beijersbergen & Beijersbergen 1978).

105. KARREVELDJES OOST VAN COLIJNSPLAAT

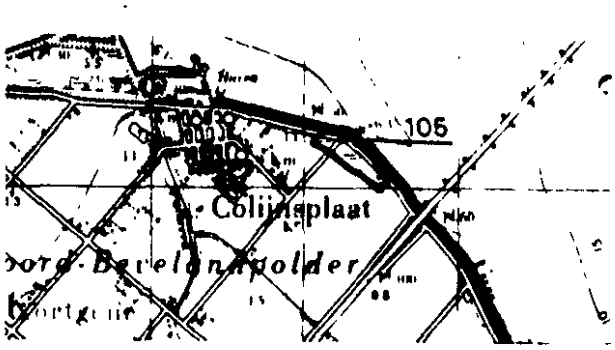

Gemeente Kortgene; totale oppervlakte ca. 5 ha. Kleine karreveldjes met vochtig grasland.

BROEDVOGELS

	1978
Wilde Eend	1-2
Waterhoen	2
Kievit	1
Veldleeuwerik	2-3
Graspieper	2-3

HISTORISCHE GEGEVENS

Geen.

106. VALKREEK

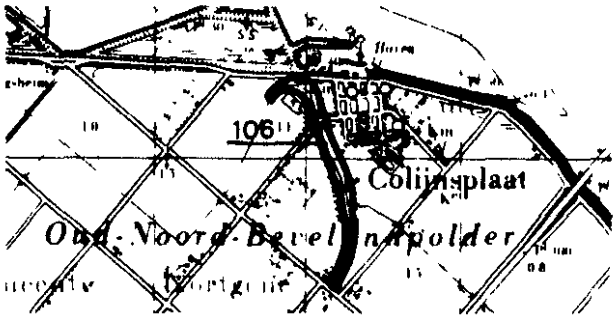

Gemeente Kortgene; oppervlakte ca. 6 ha. Kreek met rietoevers omgeven door bouwland.

BROEDVOGELS

	1978
Knobbelzwaan	1
Bergeend	1
Wilde Eend	2-3
Waterhoen	2
Meerkoet	2
Veldleeuwerik	2-3
Kleine Karekiet	3-5

HISTORISCHE GEGEVENS

Geen.

107. INLAAG BIJ COLIJNSPLAAT OOST

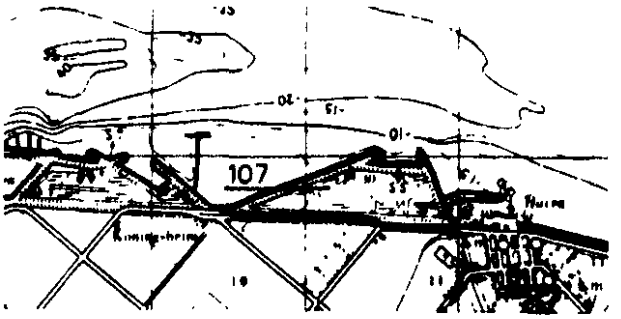

Gemeente Kortgene; oppervlakte ca. 41 ha. Inlaag met grasland, bouwland, plasjes en riet.

BROEDVOGELS

	1978
Wilde Eend	6-10
Slobeend	1
Patrijs	2-3
Waterhoen	2-3
Meerkoet	2
Scholekster	3-4
Kievit	6-7
Strandplevier	1
Tureluur	7-8
Kluut	1-2
Veldleeuwerik	12-16
Kleine Karekiet	8-10
Rietzanger	1
Graspieper	16-18
Gele Kwikstaart	3-4
Rietgors	1

HISTORISCHE GEGEVENS

Geen.

108. INLAAG BIJ COLIJNSPLAAT WEST

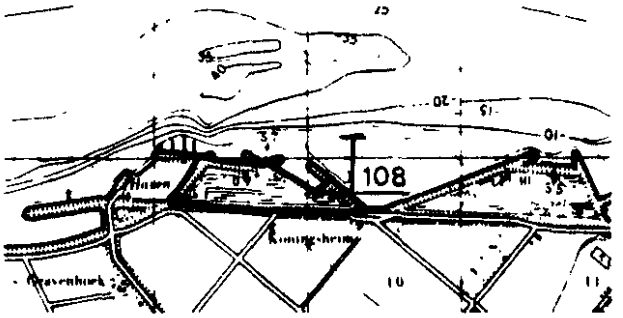

Gemeente Kortgene; oppervlakte ca. 28 ha. Inlaag met grasland, bouwland, plasjes en riet.

BROEDVOGELS

	1978
Dodaars	1
Wilde Eend	8-12
Slobeend	1
Patrijs	2-3
Waterhoen	4-5
Meerkoet	3
Scholekster	7-9
Kievit	12-13
Strandplevier	2
Tureluur	11-13
Kluut	1
Veldleeuwerik	14-18
Kleine Karekiet	18-25
Rietzanger	5-6
Grasmus	1
Graspieper	10-12
Gele Kwikstaart	2-3
Rietgors	2-3

HISTORISCHE GEGEVENS

Geen.

109. KARREVELDJE BIJ KONINGSHEIM

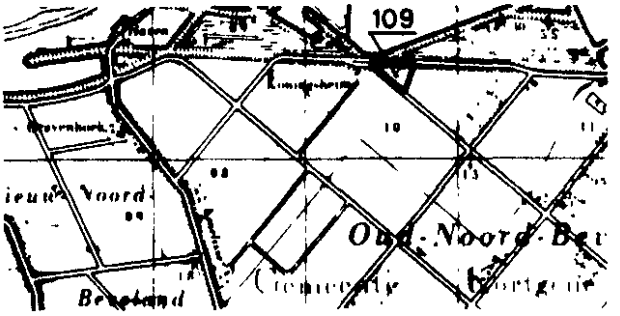

Gemeente Kortgene; oppervlakte ca. 2 ha. Karreveldje met vochtig grasland en slootjes.

BROEDVOGELS

	1978
Waterhoen	1
Kievit	1
Veldleeuwerik	2
Graspieper	2

HISTORISCHE GEGEVENS

Geen.

110. SCHOR OESTERPUT

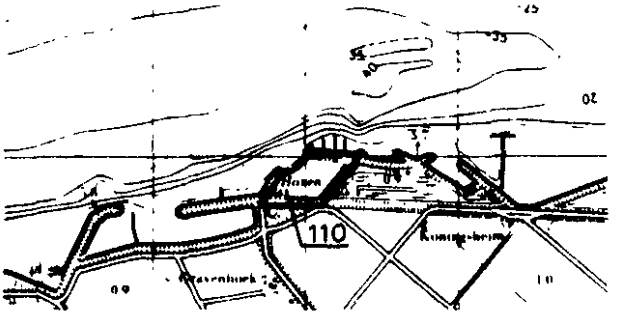

Gemeente Kortgene; oppervlakte ca. 1 ha. Dijk en schor bij oude haven.

BROEDVOGELS

	1978
Strandplevier	1
Graspieper	1

HISTORISCHE GEGEVENS

Geen.

111. INLAAG OESTERPUT

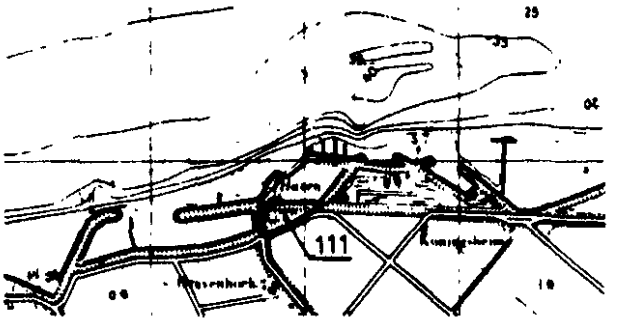

Gemeente Kortgene; oppervlakte ca. 4 ha. Inlaag met ondiepe plas en rietoevers.

BROEDVOGELS

	1978
Dodaars	1
Knobbelzwaan	1
Wilde Eend	3-4
Slobeend	1
Kuifeend	1-2
Patrijs	1-2
Waterhoen	4-5
Meerkoet	4
Kievit	1
Veldleeuwerik	2
Kleine Karekiet	5-8
Graspieper	6-7
Gele Kwikstaart	1
Rietgors	2

HISTORISCHE GEGEVENS

Geen.

112. BOKKEGAT

Gemeente Wissenkerke; oppervlakte ca. 12 ha. Kreekrest, thans bestaand uit vochtig grasland met slootjes, omgeven door bosaanplant.

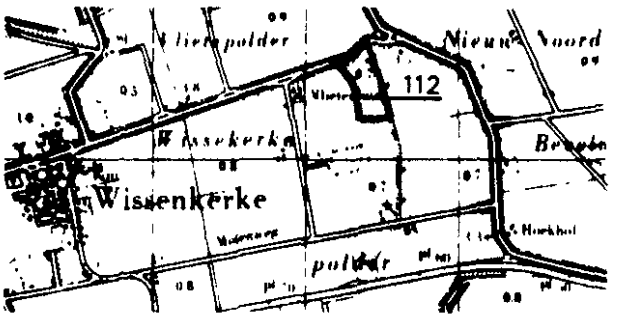

BROEDVOGELS

	1978
Wilde Eend	3-5
Kuifeend	1-2
Slobeend	1
Waterhoen	2-3
Meerkoet	2
Scholekster	2
Kievit	7-8
Strandplevier	0-1
Grutto	1
Tureluur	7-9
Veldleeuwerik	5-7
Kleine Karekiet	3-5
Rietzanger	1-2
Graspieper	5-7
Gele Kwikstaart	2-3

HISTORISCHE GEGEVENS

Kluut: 1967 7 paar
1969 1 paar (archief Deltadienst).

113. INLAAG VLIETEPOLDER

Gemeente Wissenkerke; oppervlakte ca. 15 ha. Natte inlaag met dichte moerasvegetatie en een plasje.
Het plasje met rietoevers ten zuiden van de inlaag is ook tot dit gebied gerekend.

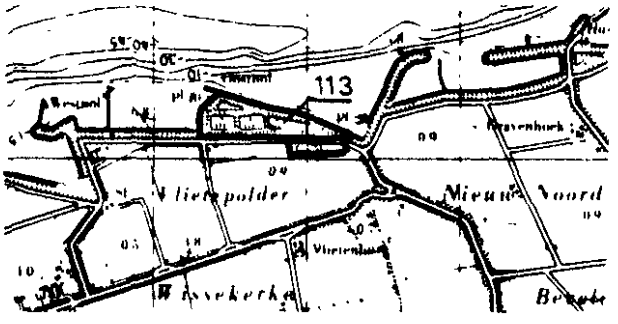

BROEDVOGELS

	1978
Knobbelzwaan	1
Bergeend	2
Wilde Eend	8-12
Slobeend	1-2
Kuifeend	1-2
Patrijs	2
Waterhoen	6-8
Meerkoet	2
Scholekster	1
Kievit	1-2
Tureluur	1
Veldleeuwerik	4-6
Baardmannetje	2-3
Snor	1
Kleine Karekiet	33-45
Bosrietzanger	8-13
Rietzanger	15-20
Graspieper	7-10
Gele Kwikstaart	2-3
Rietgors	12-15

HISTORISCHE GEGEVENS

Geen.

114. WATERHOEFJE e.o.

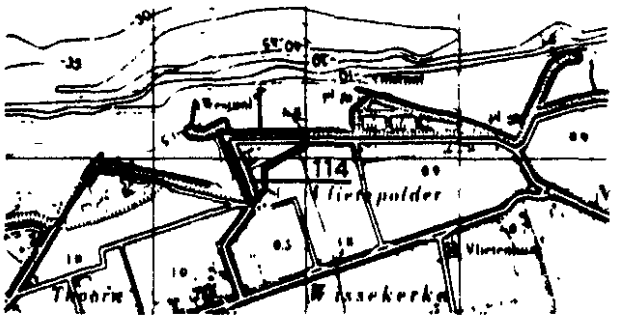

Gemeente Wissenkerke, oppervlakte ca. 8 ha. Nat grasland met slikken en slootjes.

BROEDVOGELS

	1978
Bergeend	3-4
Wilde Eend	4-6
Slobeend	2-3
Waterhoen	4-5
Meerkoet	3
Scholekster	2-3
Kievit	4-5
Strandplevier	2
Tureluur	3-4
Kluut	4-5
Visdief	1
Veldleeuwerik	4-5
Kleine Karekiet	7-9
Rietzanger	1-2
Graspieper	7-8
Gele Kwikstaart	2-3
Rietgors	1

HISTORISCHE GEGEVENS
Kluut: 1967 63 paar
1969 4 paar (archief Deltadienst).

115. INLAAG THOORNPOLDER

Gemeente Wissenkerke; oppervlakte ca. 19 ha. Inlaag met plassen, grasland en rietveld.

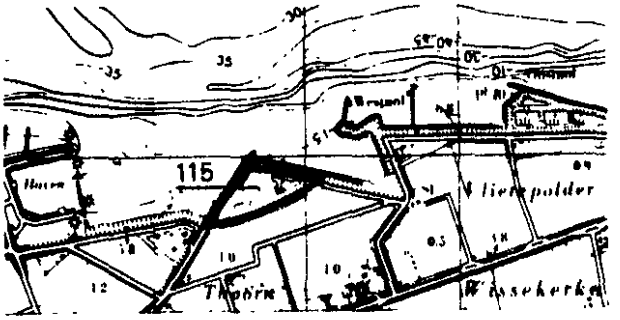

BROEDVOGELS

	1978
Knobbelzwaan	1
Bergeend	2-3
Wilde Eend	5-8
Slobeend	2-3
Kuifeend	1
Patrijs	1
Waterhoen	3-5
Meerkoet	7-8
Scholekster	2
Kievit	3-4
Strandplevier	1
Tureluur	1-2
Holenduif	1
Veldleeuwerik	8-12
Kleine Karekiet	15-25
Bosrietzanger	1-2
Rietzanger	2-3
Graspieper	7-9
Gele Kwikstaart	2
Rietgors	6-8

HISTORISCHE GEGEVENS

Zomertaling: 1977 1 paar
Slobeend: 1977 2 paar
Kokmeeuw: 1977 80-90 paar
Kluut: 1967 1 paar
1969 3 paar (archief Deltadienst).

116. KARREVELD THOORNPOLDER

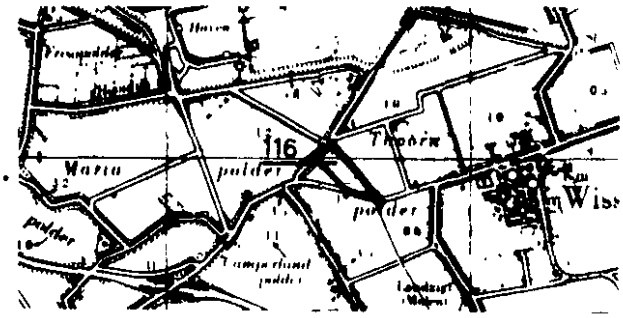

Gemeente Wissenkerke; oppervlakte ca. 4 ha. Nat grasland met slootjes.

BROEDVOGELS

	1978
Knobbelzwaan	1
Bergeend	1
Wilde Eend	3-5
Slobeend	1
Patrijs	1
Waterhoen	2-3
Scholekster	2
Kievit	2
Strandplevier	2
Tureluur	2
Kluut	1-2
Veldleeuwerik	3-4
Graspieper	2-3
Gele Kwikstaart	1

HISTORISCHE GEGEVENS

Geen.

117. SOFIAHAVEN

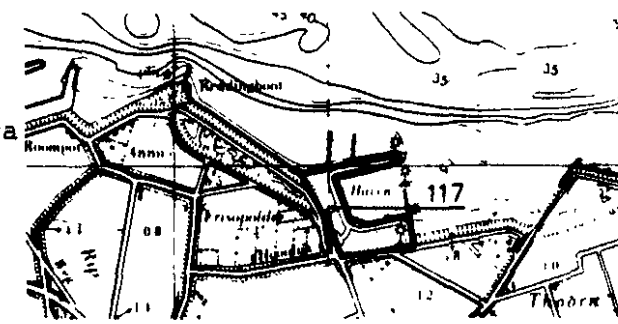

Gemeente Wissenkerke; oppervlakte ca 20 ha. Recent opgespoten terrein met enige pioniervegetatie.

BROEDVOGELS

	1978
Patrijs	1
Scholekster	1
Strandplevier	1
Veldleeuwerik	5-7
Graspieper	5-8

HISTORISCHE GEGEVENS

Geen.

118. INLAAG ANNA-FRISOPOLDER

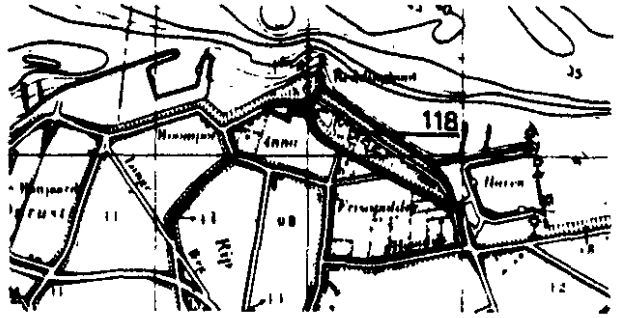

Gemeente Wissenkerke; oppervlakte ca. 16 ha. Inlaag met plasjes, grasland en riet.

BROEDVOGELS

	HIST.GEGEVENS.		
	1961 *1	1967/68 *2	1978
Dodaars		3-6	3-4
Woudaapje		1965 en 1967 1?	-
Knobbelzwaan		1	1
Bergeend		1-3	2-4
Wilde Eend	20	15-25	11-15
Zomertaling		2-3	-
Slobeend	+	6-9	1
Tafeleend		1967: 1	-
Kuifeend		1974: 1	2-4
Patrijs	+	+	1
Waterral		+	+?
Waterhoen		20-25	8-12
Meerkoet		30-40	10-12
Scholekster		3-5	2-3
Kievit		3-6	4-5
Strandplevier	+	2-3	-
Grutto		9176: 1	-
Tureluur	+	2-3	3-4
Kluut	3	1967: 1 *3	-
Kokmeeuw	100	40-50	50-60
Visdief	10	-	-
Veldleeuwerik		5-8	5-7
Baardmannetje		2-3	-
Kleine Karekiet	+	8-15	13-23
Rietzanger		8-15	2-3
Graspieper		8-15	7-9
Gele Kwikstaart		2-4	3-4
Rietgors		5-8	2-3

*1 Molenaar 1961
*2 Lebret 1976
*3 Archief Deltadienst

HISTORISCHE GEGEVENS

Zie tabel.

119. DAMAANZET NOORD-BEVELAND

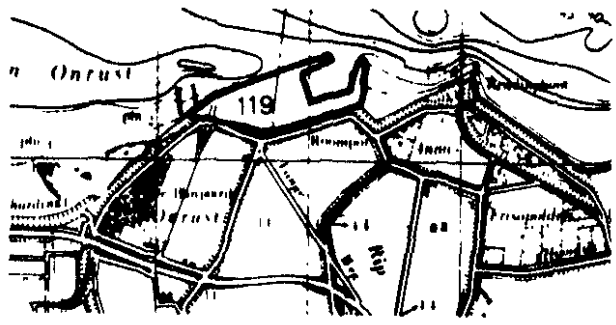

Gemeente Wissenkerke; oppervlakte ca. 20 ha. Geasfalteerd werkterrein met enkele zandruggetjes en plaatselijk enige vegetatie.

BROEDVOGELS

	1978
Scholekster	1
Strandplevier	8-10
Veldleeuwerik	5-7
Graspieper	2-3

HISTORISCHE GEGEVENS

Geen.

120. WERKEILANDEN MONDING

Gemeenten Veere, Westerschouwen. Totale oppervlakte ca. 170 ha. Opgespoten terrein met pioniervegetatie.

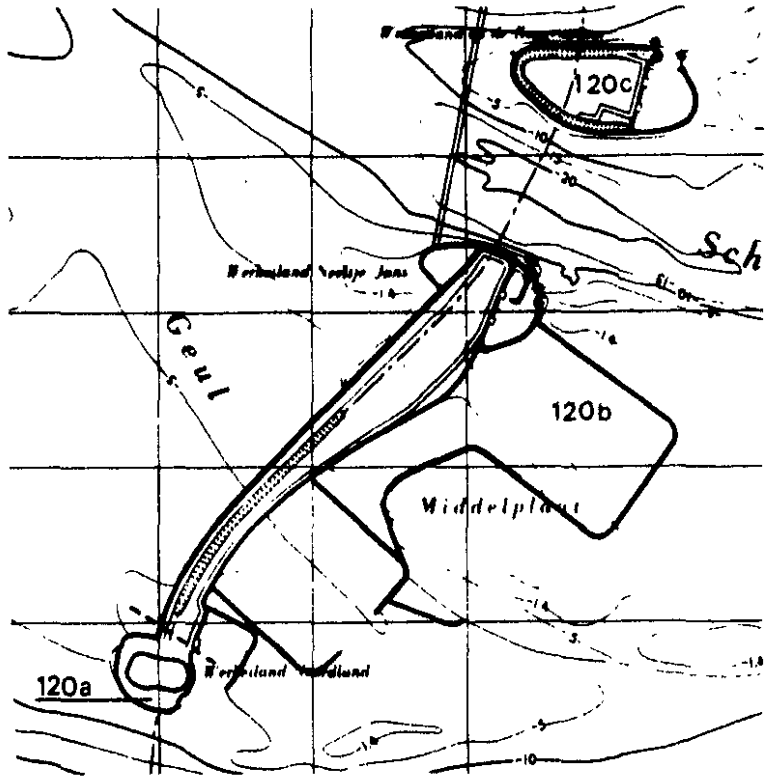

BROEDVOGELS

	HIST.GEG. 1977*1	1978 tot.	a	b	c
Bergeend	+	1-3	1-3	-	-
Wilde Eend	+	3-7	2-4	0-1	1-2
Scholekster	+	42-50	4-5	25-30	13-15
Kievit	+	9-10	2	4	3-4
Bontbekplevier	2	1	-	1	-
Strandplevier	9	7-9	1	3-4	3-4
Stormmeeuw	3	4-5	-	1	3-4
Zilvermeeuw	75	136-149	3-4	3-5	130-140
Visdief	-	1	1	-	-
Veldleeuwerik	+	150-187	10-12	100-125	40-50
Graspieper	+	29-37	5-7	12-15	12-15
Gele Kwikstaart	1	-	-	-	-

*1 Archief Deltadienst

HISTORISCHE GEGEVENS

Geen.

121. WERKEILAND PHILIPSDAM

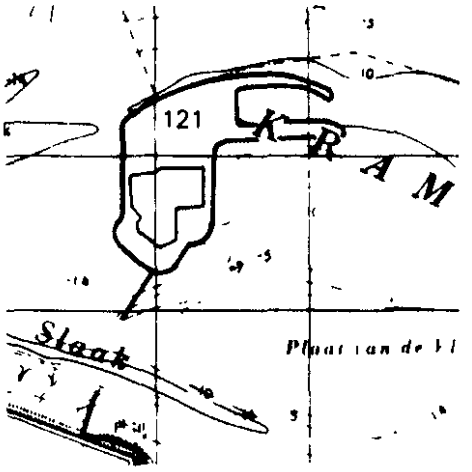

Gemeente Bruinisse; Recent opgespoten terrein grotendeels ingezaaid met gras.

BROEDVOGELS

	1978
Scholekster	8-12
Bontbekplevier	1
Strandplevier	3-5
Visdief	8-12
Dwergstern	1
Veldleeuwerik	10-20
Graspieper	10-20

HISTORISCHE GEGEVENS

Geen.

BIJLAGE II RESULTATEN PER SOORT

In het navolgende worden de resultaten van de broedvogelinventarisatie in 1978 per vogelsoort gepresenteerd. Per soort wordt vermeld: de populatiegrootte in noordwest Europa, Nederland en het Deltagebied (indien bekend), de verspreiding en de aantallen in het Oosterschelde en Krammer-Volkeradgebied in 1978, de gebieden met de grootste aantallen broedparen en het voorkomen van de soort voor 1978. Bij de beschrijving is een kaartje gegeven met de verspreiding in het Oosterscheldegebied in 1978 en (eventueel) de voormalige broedplaatsen.
Voor zover de bron reeds bij de beschrijving per gebied is vermeld (bijlage I) is dit niet meer gedaan bij de beschrijving per soort.

DODAARS, Podiceps ruficollis,

De Dodaars is in Nederland een vrij schaarse broedvogel (C.N.A. 1970). Het totale broedbestand bedraagt mogelijk 1000-2000 paar, met een recente afname in sommige gebieden (Cramp & Simmons 1977). In Zeeland broedden in 1973-77 50-100 paar (Meininger 1977).

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied in 1978.

Totaal werden 12-14 broedparen vastgesteld, verspreid over de volgende gebieden:

Kleiwinplas Willemstad	1	Kleinwinplas Karelpolder west	1
Sint Anthoniegorzen	1	Inlaag Colijnsplaat west	1
Fort Sabina	1	Inlaag Oesterput	1
Roosendaalse- en Steenb.Vliet	2	Inlaag Anna-Frisopolder	3-4
Kreekrak	1-2		

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied voor 1978.

Reeds in 1918 noemde van Arenthals de Dodaars als broedvogel van Noord-Beveland: "Vrij veel in de rietputten der dijkinlagen". Haverschmidt (1942) noemt de Dodaars o.a. vrij talrijk in de plasjes binnendijks op Schouwen en Noord-Beveland. Verder is de Dodaars voor 1978 als broedvogel bekend van de Maire bij Oosterland (o.a. in 1969 2 paar) en het krekengebied bij Ouwerkerk (o.a. in 1977 1 paar).

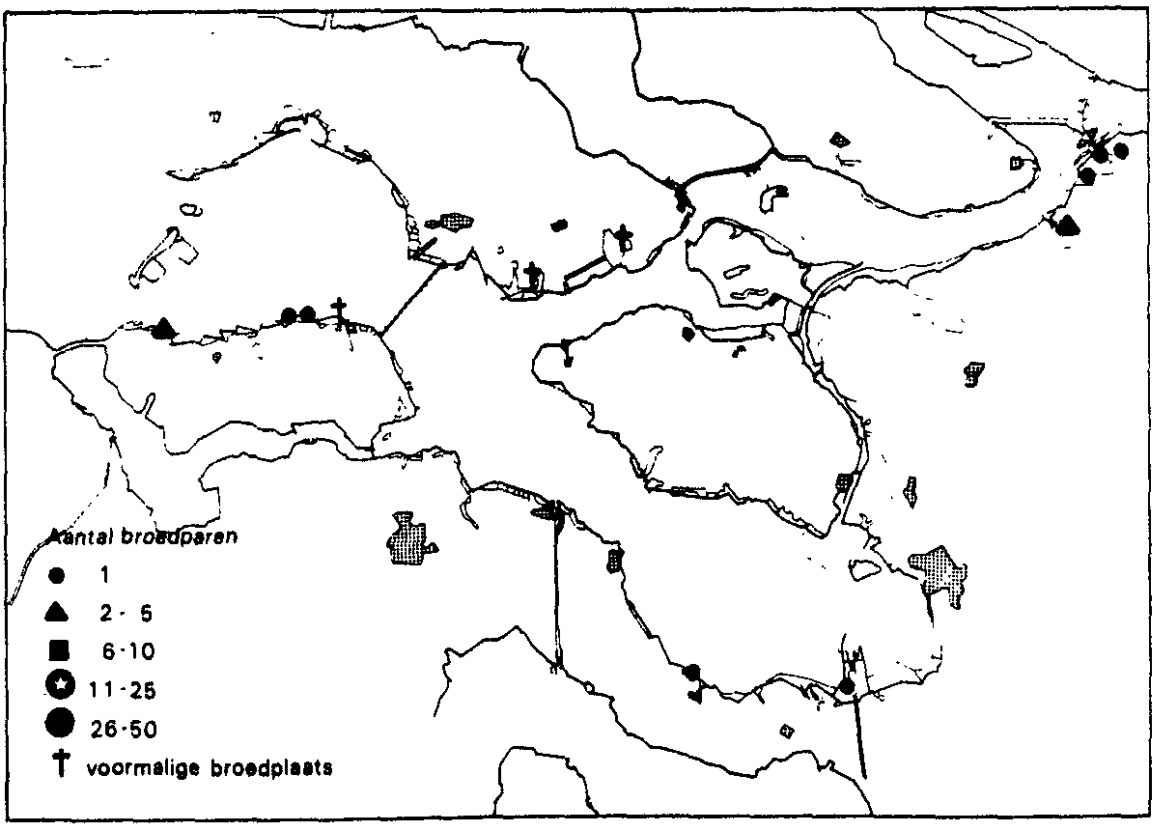

FUUT, Podiceps cristatus,

De Fuut is in Nederland een vrij talrijke broedvogel (C.N.A. 1970). In 1967 werd het broedbestand geschat op 3600-3700 paar (Leys & de Wilde 1971). Evenals in de meeste andere Noordwest-Europese landen is de Fuut deze eeuw in Nederland toegenomen (Cramp & Simmons 1977).
De Fuut is ook in het Deltagebied de laatste jaren toegenomen en de broedpopulatie omvat tegenwoordig waarschijnlijk 100-150 paar. De soort broedt hier vooral in de Biesbosch, het Haringvliet-Hollands Diep en Zeeuws Vlaanderen.

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied in 1978.
  Totaal werden 9-11 broedgevallen vastgesteld op de volgende plaatsen:

Krekengebied Ouwerkerk	1
Kleiwinplas Willemstad	1
Roosendaalse en Steenbergse Vliet	7-8
Kreekrak	0-1

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied voor 1978.
  De Fuut was voor 1978 slechts bekend uit West-Brabant, waar de soort in de jaren 1963-1965 voorkwam in de gemeenten Dinteloord (1 plaats), Steenbergen (4 plaatsen) en Halsteren (1 plaats) (van Erve et al 1967).

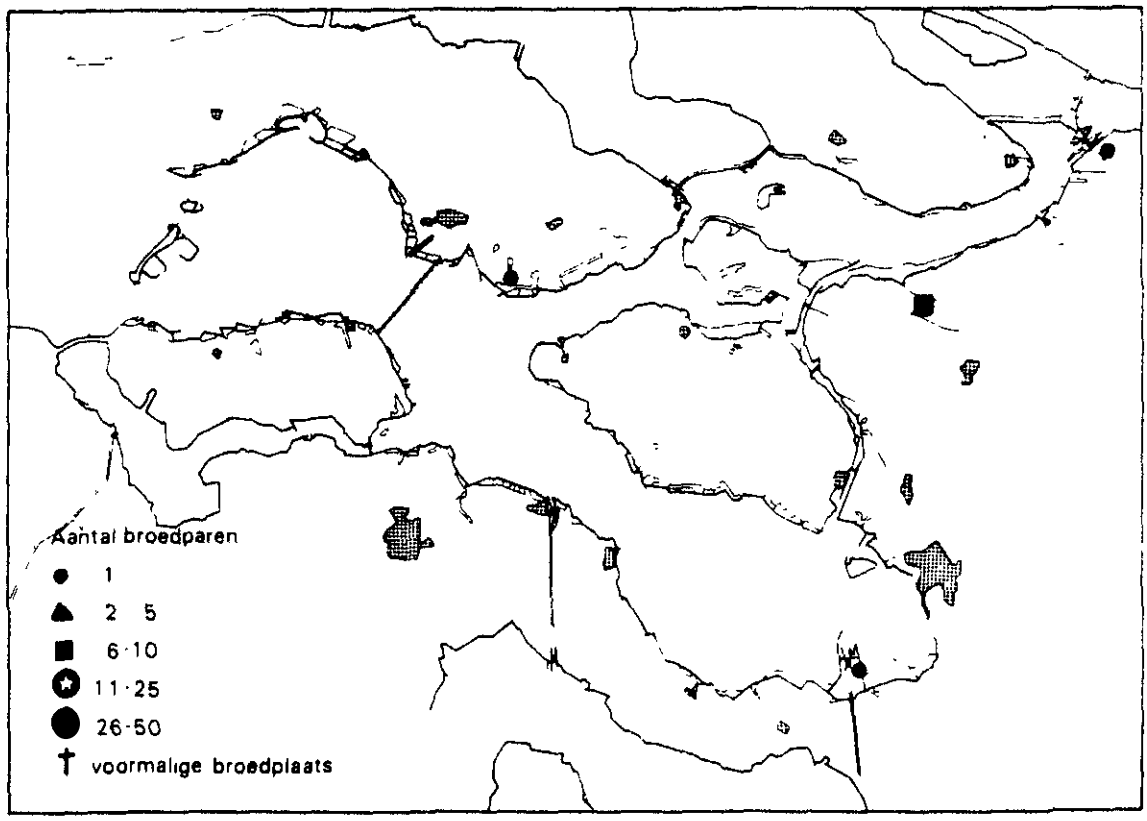

WOUDAAPJE, Ixobrychus minutus,

Volgens de Avifauna van Nederland (C.N.A. 1970) is het Woudaapje een schaarse broedvogel (50-250 paar). Braaksma (1968) noemt voor de jaren '60 voor Nederland een aantal broedparen van minimaal 170, met in topjaren mogelijk 200-225. De soort is de laatste decennia plaatselijk sterk in aantal afgenomen, o.a. in het Deltagebied. Zo broedden in 1958 in Zeeuws Vlaanderen 15-20 paar (Braaksma 1968) en in 1977 maximaal 6-10 paar (Meininger 1977). Buiten Zeeuws Vlaanderen komt het Woudaapje in Zeeland niet (meer) voor.

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied in 1978.
  Het Woudaapje werd niet als broedvogel vastgesteld.

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied voor 1978.
  In de inlaag Anna-Frisopolder werd op 19-7-1965 een roepend ♂ gehoord en op 2-7-1967 een ♂ gezien dat volwassen jongen voerde (Lebret 1976). In de jaren 1973-77 werd hier nog één maal een Woudaapje gezien, terwijl in de inlaag van de Vlietepolder in deze periode één maal een paartje werd waargenomen (Meininger 1977). In de jaren 1961-65 broedde de soort in de gemeente Halsteren, waarschijnlijk in het Lange Water, en vóór 1961 in de gemeente Steenbergen, waarschijnlijk in de Roosendaalse- en Steenbergse Vliet (van Erve et al 1967).

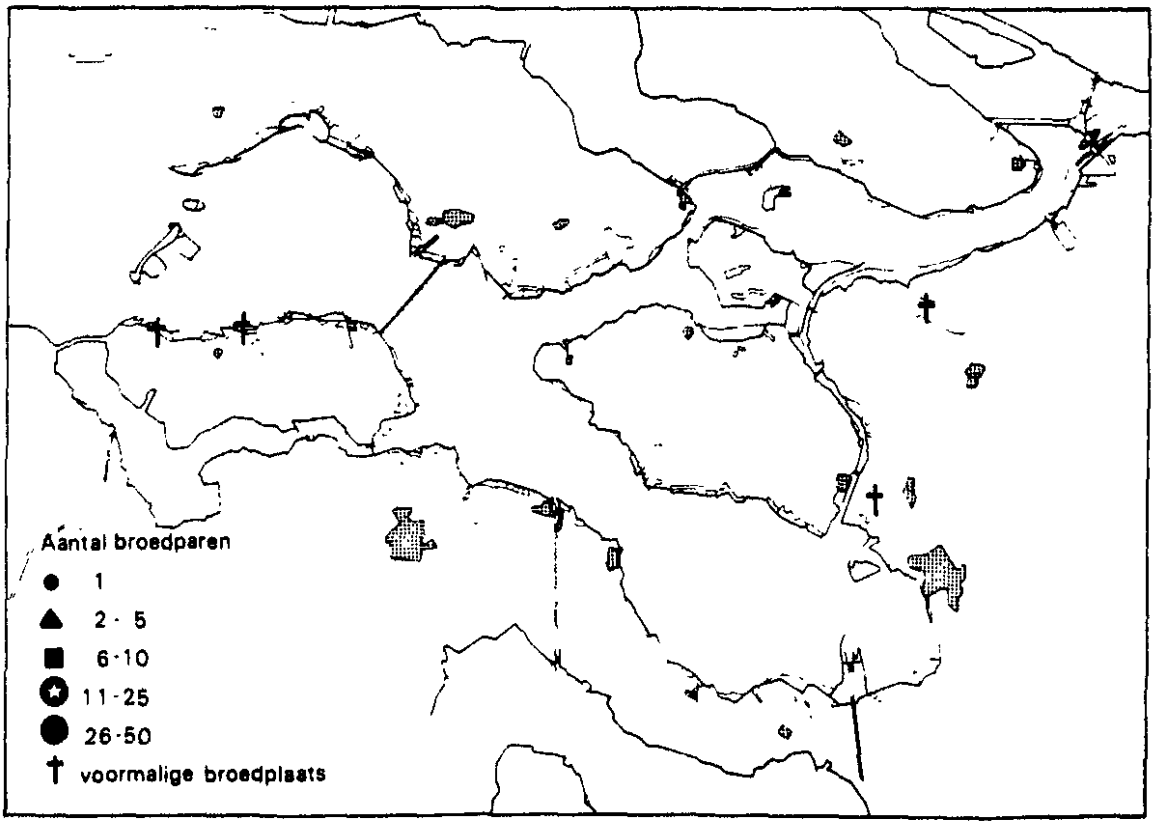

KNOBBELZWAAN, Cygnus olor,

Evenals in de meeste noordwest-europese landen bestaat de populatie van de Knobbelzwaan in Nederland grotendeels uit halfwilde vogels. In Nederland broeden ca. 2500 paar (Cramp & Simmons 1977). In Zeeland broedden in 1973-77 25-50 paar (Meininger 1977).

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied in 1978.
  In 1978 werden in het Oosterscheldegebied 17 broedgevallen vastgesteld.

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied voor 1978.
  Van Arenthals (1918) noch Vleugel et al (1948) noemen de Knobbelzwaan als broedvogel op resp. Noord- en Zuid-Beveland. Voor westelijk Noord-Brabant wordt door van Erve et al (1967) alleen een broedgeval in de omgeving van De Heen genoemd. In de jaren 1973-77 waren geen zekere broedgevallen bekend van Tholen en Sint Philipsland. De overige plaatsen in Zeeland waar in 1978 broedgevallen werden geconstateerd waren in 1973-77 ook al als broedgebied bekend (Meininger 1977). Uit het voorgaande is te concluderen dat de laatste jaren een toename heeft plaatsgevonden.

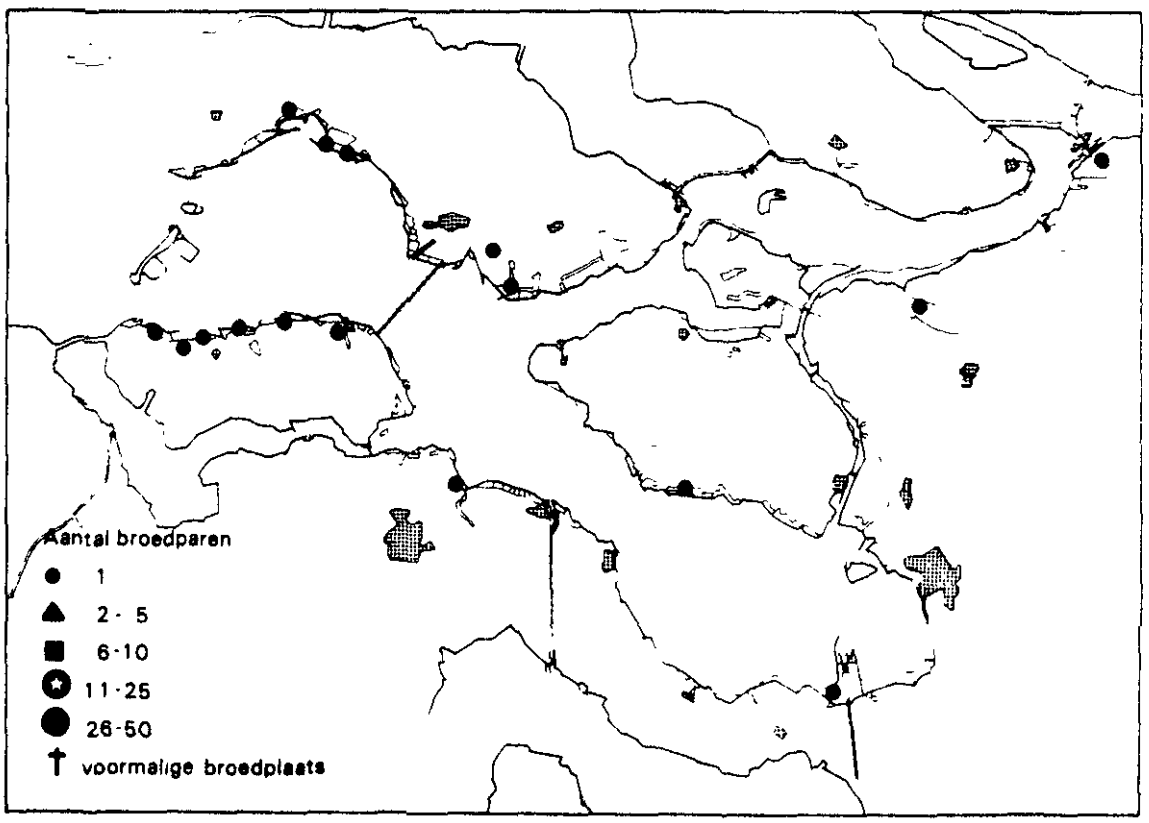

BERGEEND, Tadorna tadorna,

De Bergeend is in Nederland een vrij talrijke broedvogel (C.N.A.1970). In vrijwel alle noordwest-europese landen is de soort de laatste jaren toegenomen (Cramp & Simmons 1977). Volgens Timmerman (1960) broedden er in 1957 2000-3000 paar in Nederland, waarvan 860-1210 in het Deltagebied, In 1977 broedden er alleen in Zeeland al 1000-2000 paar (Meininger 1977).

Voorkomen in het Oosterscheldegebied in 1978.

Totaal werden 139-209 broedparen vastgesteld, verspreid over 48 gebieden. De belangrijkste broedgebieden zijn:

Flaauwers- en Wevers inlagen e.o.	9-13
Inlagen en Krekengebied Ouwerkerk	16
Maire bij Oosterland	8-15
Roosendaalse- en Steenbergse Vliet	9-17
Kreekrak	10-15

Voorkomen in het Oosterscheldegebied voor 1978.

Van Arenthals (1918) noemt voor Noord-Beveland slechts "een enkel broedgeval in de duinen". Haverschmidt (1942) vermeldt o.a. "op de eilanden van Hoek van Holland tot Walcheren. Sinds 1925 bij Oosterland en ook op andere plaatsen op Duiveland". Vleugel et al (1948) vermelden voor Zuid-Beveland echter niets over broeden langs de Oosterscheldekust.

De laatste decennia heeft in het Oosterscheldegebied, evenals in de rest van het Deltagebied, blijkbaar een toename plaats gevonden.

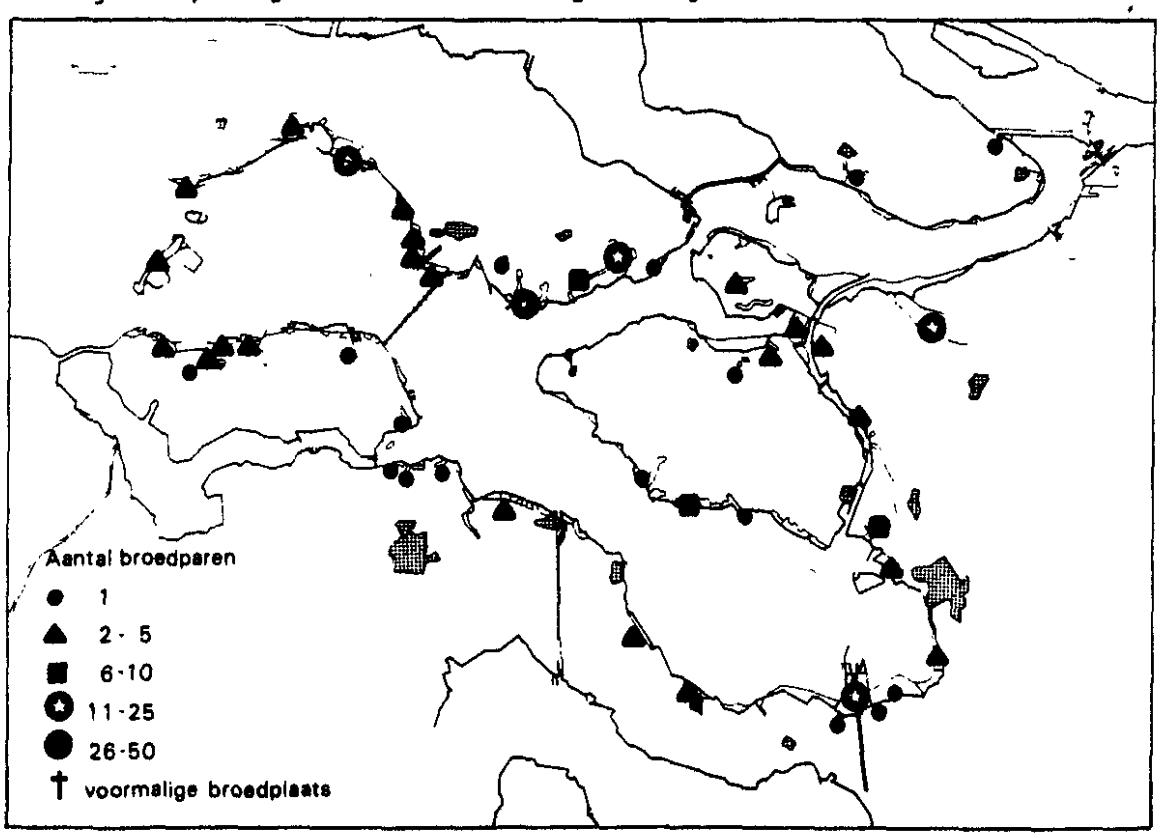

WILDE EEND, Anas platyrhynchos,

De Wilde Eend is in Nederland een zeer talrijke broedvogel (C.N.A. 1970). De broedpopulatie wordt geschat op 150.000 paar (Cramp & Simmons 1977). In Zeeland broedden in 1973-77 4000-8000 paar (Meininger 1977). Over recente aantalsveranderingen is niets bekend.

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied in 1978.
  Totaal werden 466-729 paar vastgesteld, verspreid over 84 gebieden. De gebieden met de grootste aantallen broedparen zijn:

Flaauwers- en Wevers inlagen e.o.	30-50
Maire bij Oosterland	30-50
Kreekrak	25-42
Inlagen tussen Oude Sluis en Stel hoeve	21-38

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied voor 1978.
  Het is niet duidelijk of de aantallen Wilde Eenden de laatste jaren in het gehele Oosterscheldegebied zijn afgenomen. In sommige gebieden is echter een duidelijke teruggang te constateren. In de Flaauwers- en Wevers inlagen broedden in 1971, 1972 en 1973 resp. 59, 100 en 83 paar (Sterna), in 1978 20-40. In de Maire bij Oosterland broedden in 1969 ca. 300 paar, in 1978 slechts 30-50.

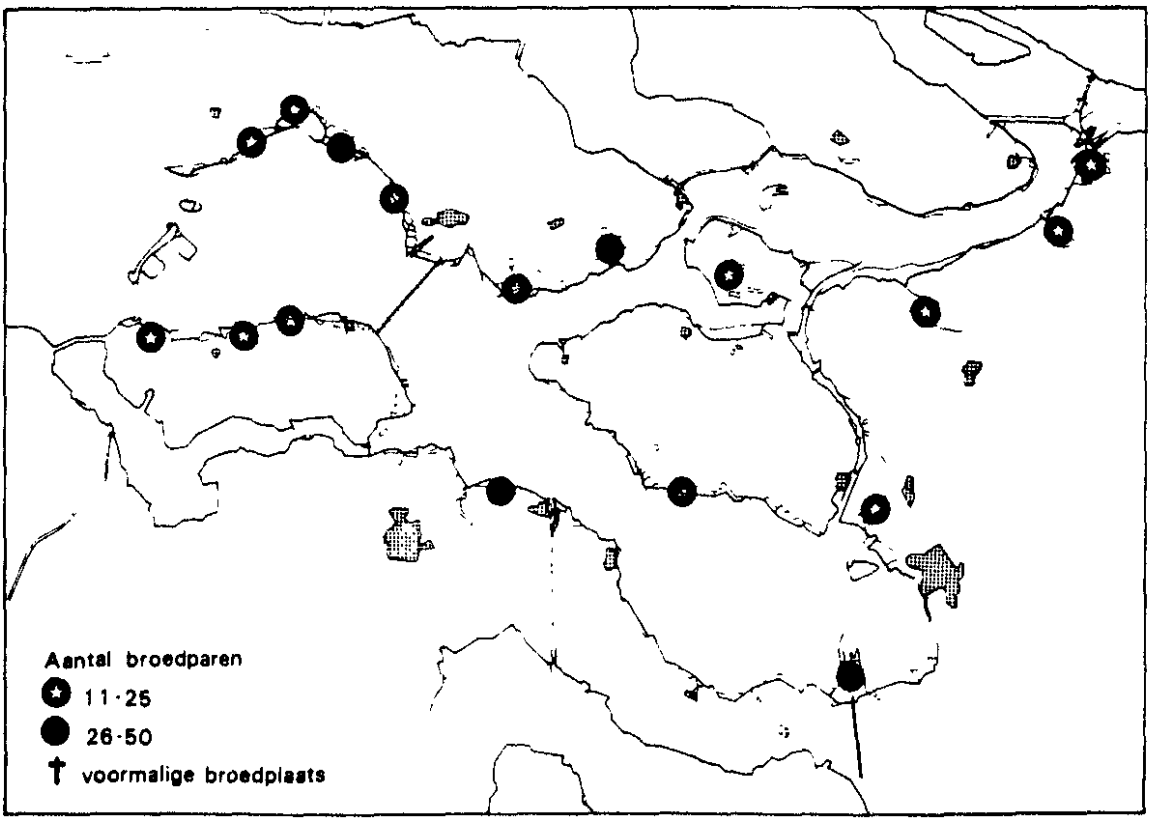

ZOMERTALING, Anas querquedula,

Volgens de C.N.A. (1970) is de Zomertaling in Nederland een vrij talrijke broedvogel. De broedpopulatie wordt geschat op ca. 5000 paar (Cramp & Simmons 1977). Het is echter zeer de vraag of deze schatting tegenwoordig nog steeds van toepassing is. Evenals in de meeste andere west-europese landen is de Zomertaling sinds 1950 in Nederland in aantal afgenomen (Cramp & Simmons 1977). In Zeeland broedden in 1973-77 10-25 paar (Meininger 1977).

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied in 1978.
  Er werd slechts één broedgeval vastgesteld: in het Lange Water.

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied voor 1978.
  Het is duidelijk dat de Zomertaling in het Oosterscheldegebied in aantal is afgenomen. Voor 1978 zijn o.a. broedgevallen bekend in de Koudekerkse inlagen (1972 3 paar, 1973 1 paar), de Maire bij Oosterland (1969 2 paar), het Groote Gat (1969 1 paar), West-Brabant (1961-1965 op 6 plaatsen, van Erve et al 1967), de inlaag van de Thoornpolder (1977 1 paar) en de Inlaag Anna-Frisopolder (1967-68 2-3 paar).

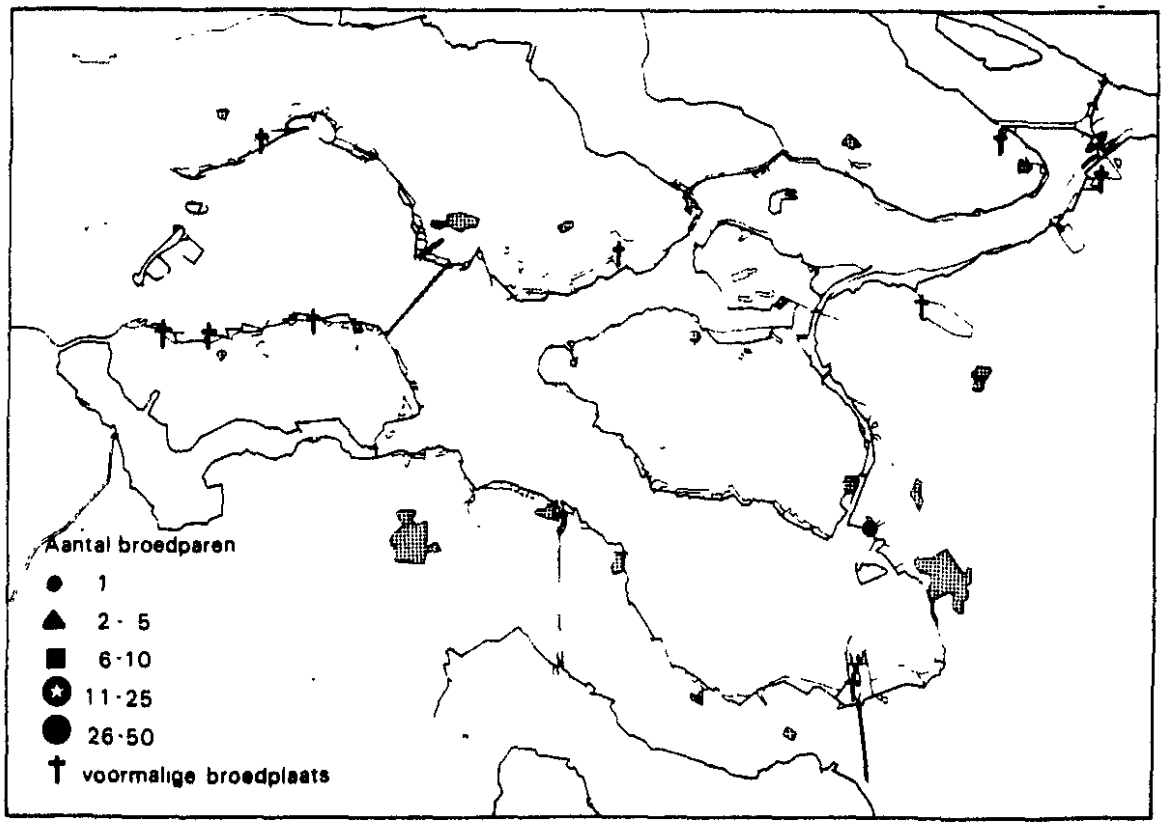

WINTERTALING, Anas crecca,

De Wintertaling is in Nederland een vrij schaarse broedvogel (C.N.A. 1970). De broedpopulatie wordt geschat op ca. 750 paar (Cramp & Simmons 1977). In Zeeland broedden in de jaren 1973-77 50-100 paar (Meininger 1977).

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied in 1978.
  Er werden slechts twee broedgevallen vastgesteld: in de kleiwinplas bij Willemstad en op het opgespoten terrein in de Theodoruspolder.

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied voor 1978.
  Hoewel de Wintertaling tot 1977 in verschillende delen van Zeeland is toegenomen (Meininger 1977), is deze soort de laatste jaren in het Oosterscheldegebied afgenomen. Voor 1978 zijn o.a. broedgevallen bekend in de Koudekerkse inlagen (1969-1977 maximaal 4 paar), in de Schelphoek(1972 1, 1976 2 paar), de Flaauwers- en Wevers inlagen e.o. (1971-1973 2-4 paar), de Eendekooi in de Anna-Jacobapolder (1976 1 paar), de Bruintjeskreek (1976 1 paar), het Stinkgat (1969-1976 1 paar), de inlaag bij Scherpenisse (1976 1 paar) en de Deesche Watergang (1974 2 paar).

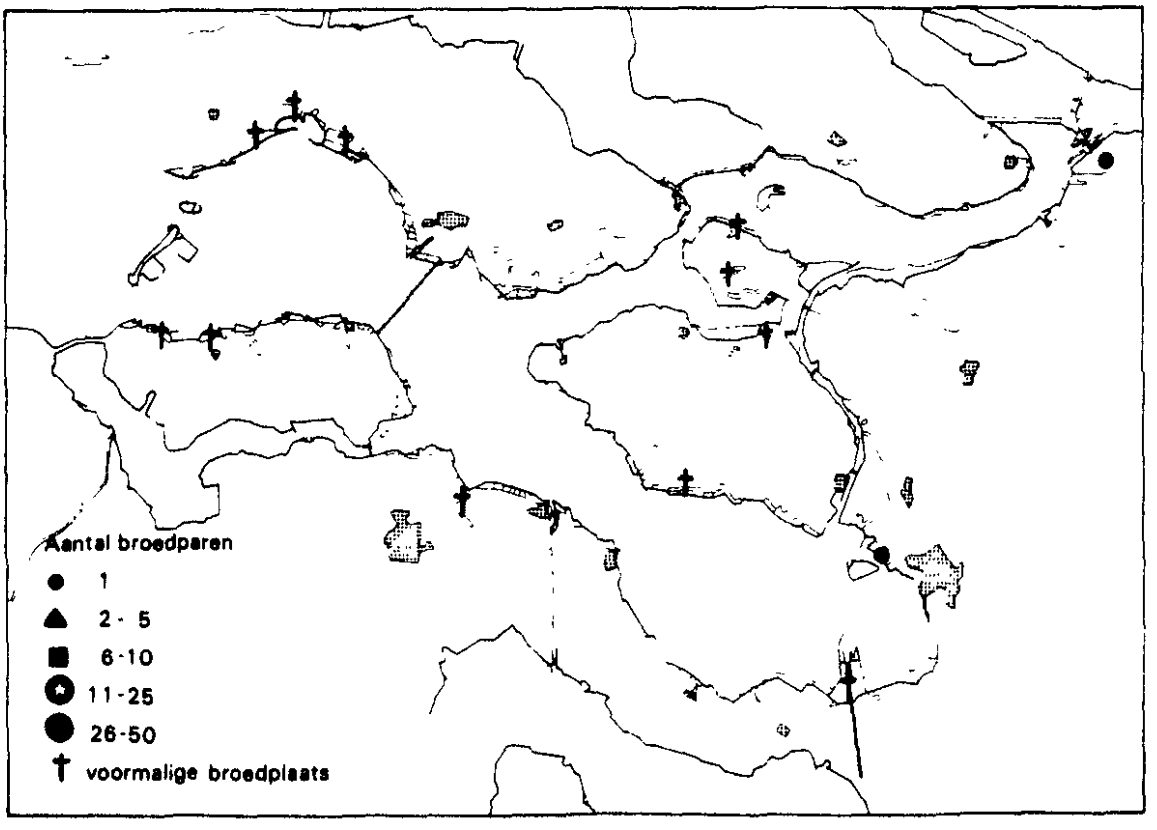

PIJLSTAART, Anas acuta,

De Pijlstaart is in Nederland een onregelmatige, vrij zeldzame broedvogel, waarvan tussen 1923 en 1968 ten minste 74 broedgevallen zijn gepubliceerd (C.N.A. 1970). De laatste jaren broeden op verschillende plaatsen in Nederland regelmatig Pijlstaarten. In Zeeland zijn verschillende broedgevallen bekend: in 1957 6 in Oost-Zeeuws Vlaanderen, in 1964 bij Oostburg, in 1974 in het Veerse Meer en sinds 1975 jaarlijks enkele paren in het Kreekrakgebied (Haak et al 1958, Enkelaar 1967, Meininger 1977).

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied in 1978.
  Totaal werden 5-7 paar vastgesteld:

Schor Hogerwaardpolder	1
Kreekrak	4-6

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied voor 1978.
  De Pijlstaart was uitsluitend als broedvogel bekend van de Kreekrak, waar sinds 1975 jaarlijks enkele paren hebben gebroed.

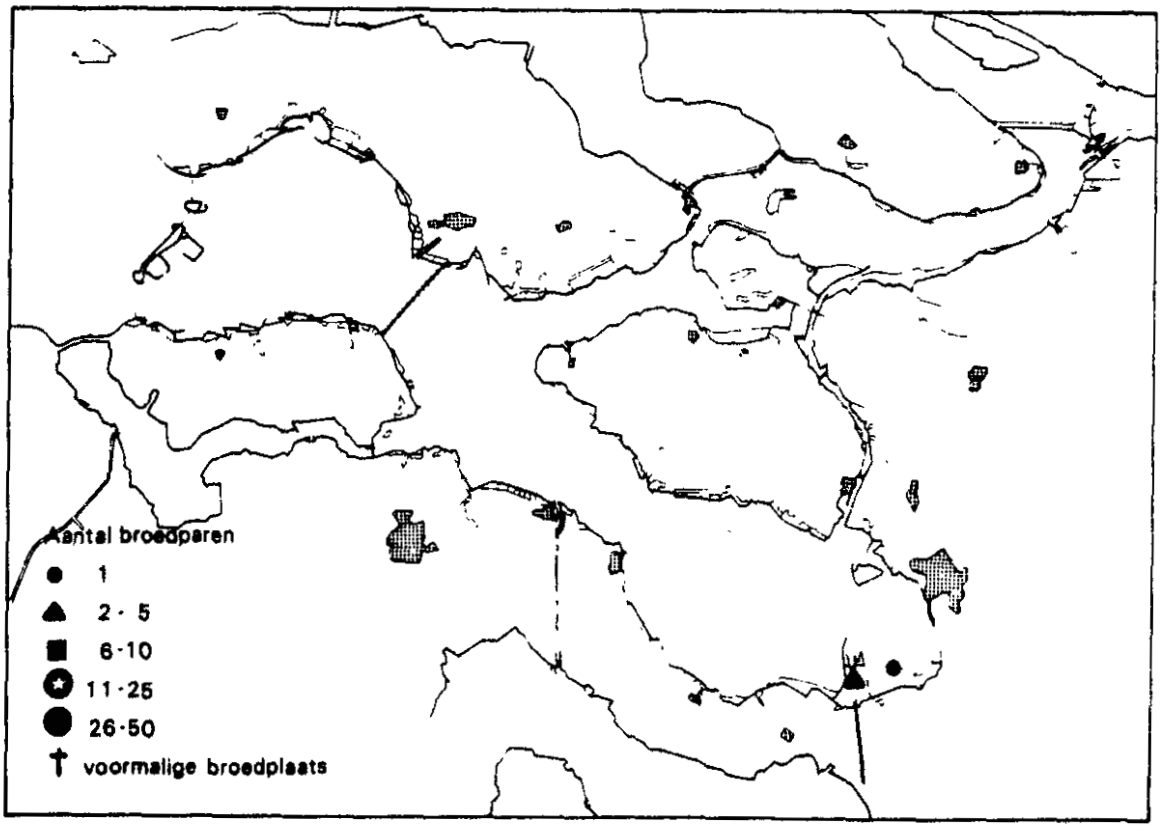

KRAKEEND, Anas strepera,

De Krakeend is deze eeuw in West-Europa in aantal toegenomen. In Nederland broedden in 1970 ca. 80 paar en in 1973 misschien 200-240 paar (Cramp & Simmons 1977). Deze toename heeft zich de laatste jaren voortgezet. In Zeeland broedt de Krakeend pas sinds enkele jaren in het zuidoostelijk deel van de provincie, in 1977 6-10 paar (Meininger 1977).

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied in 1978.
  Er werd 1 broedgeval vastgesteld bij de Kreekraksluizen. Howel in april en mei regelmatig paartjes werden gezien in o.a. de Inlaag Anna-Frisopolder en in de Suzanna-inlaag heeft de Krakeend in deze gebieden niet gebroed.

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied voor 1978.
  In 1977 bij de Kreekraksluizen 1 paar.

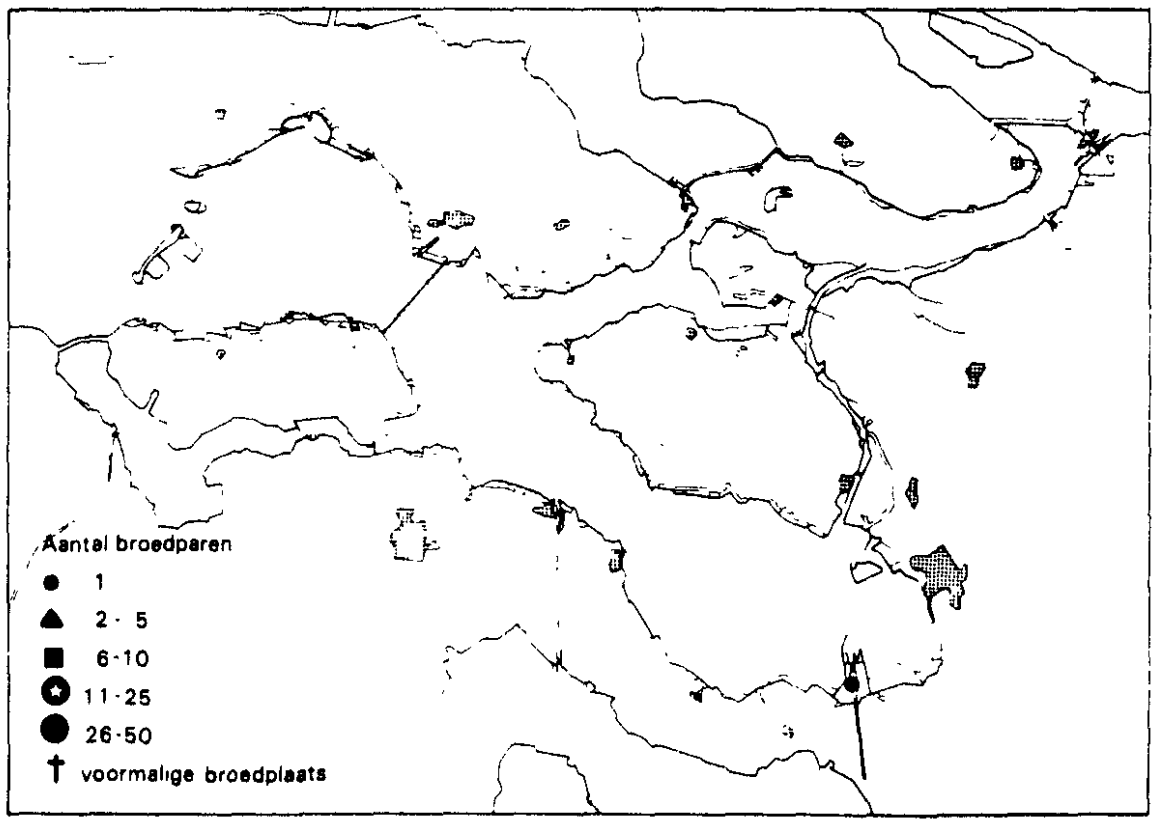

SLOBEEND, *Anas clypeata*,

De Slobeend is in Nederland een vrij talrijke broedvogel (C.N.A. 1970). De broedpopulatie wordt geschat op ca. 9000 paar (Cramp & Simmons 1977). In Zeeland is de soort de laatste decennia toegenomen en broedden in 1973-77 150-250 paar (Meininger 1977).

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied in 1978.
  Totaal werden 52-71 broedgevallen vastgesteld, verspreid over 30 gebieden. De gebieden met de grootste aantallen broedparen zijn:

Maire	10-15
Zeeuwse Put	3-5

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied voor 1978.
  De aantallen Slobeenden in het Oosterscheldegebied zijn de laatste jaren waarschijnlijk vrij stabiel. In sommige gebieden werd een achteruitgang geconstateerd, o.a. in de Flaauwers- en Wevers inlaag: in 1971-1974 resp. 10, 14, 12 en 6 paar, in 1978 slechts 3 paar. In andere gebieden werd daarentegen een toename geconstateerd, o.a. in de Maire bij Oosterland: in 1969 7 paar en in 1978 10-15 paar.

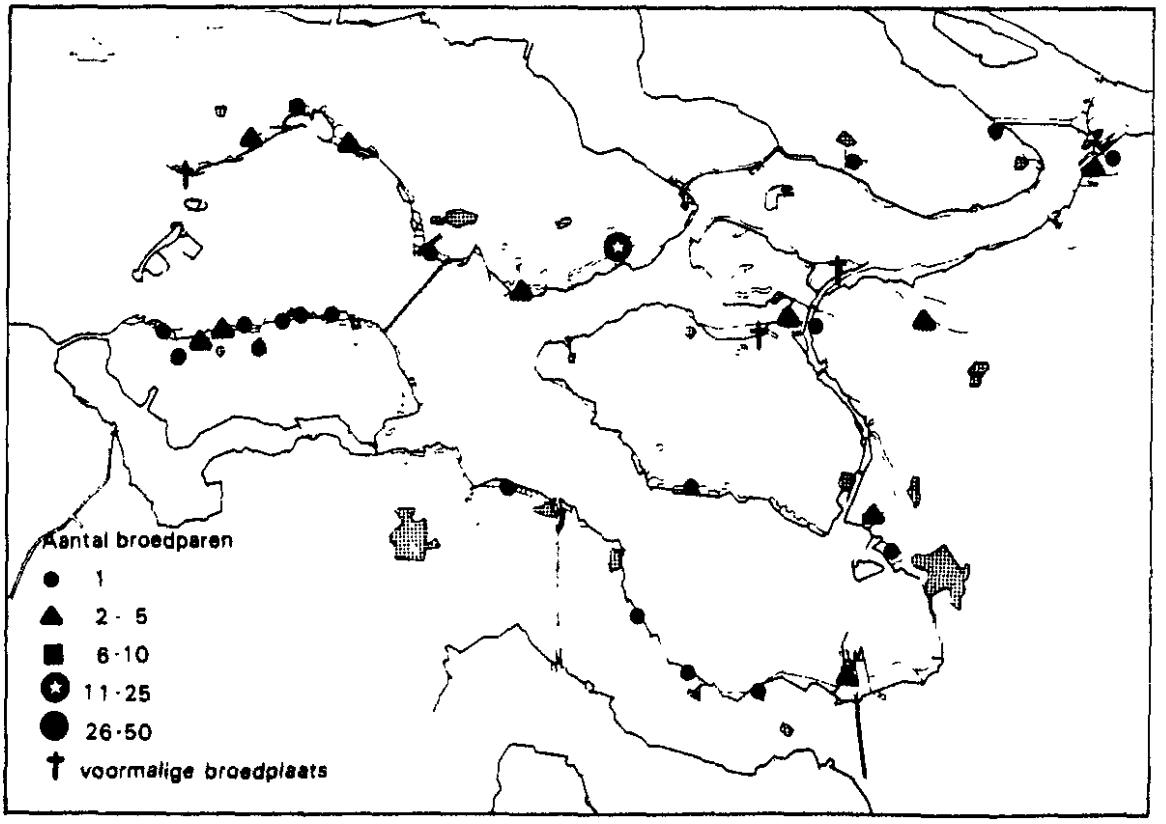

TAFELEEND, Aythya ferina,

Evenals de Kuifeend is de Tafeleend de laatste 130 jaar in West-Europa sterk in aantal toegenomen. Het aantal broedparen in Nederland wordt tegenwoordig geschat op 650-750 (Cramp & Simmons 1977). In Zeeland vonden de eerste broedgevallen plaats in 1964 in Zeeuws Vlaanderen (Enkelaar 1967, Sponselee & Buise 1975). In 1977 broedden verspreid over enkele plaatsen in Zeeland totaal 25-50 paar (Meininger 1977).

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied in 1978.
  Totaal 3-5 broedgevallen in de volgende gebieden:
  Kleiwinplas Willemstad 1-2
  Kreekrak 2-3

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied voor 1978.
  Voor 1978 zijn slechts de volgende broedgevallen bekend:
  1967 1 paar Inlaag Anna-Frisopolder
  1975 1 paar Inlage Ouwerkerk
  1977 1 paar Kreekrak.

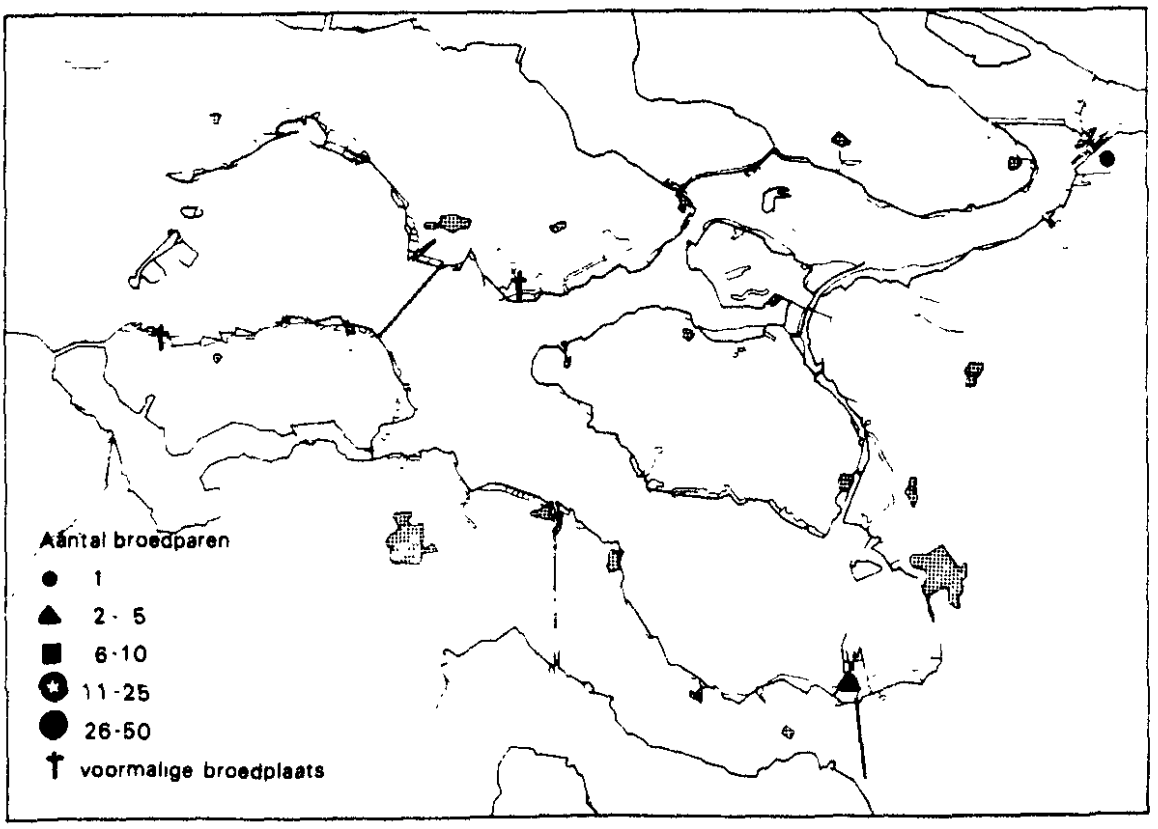

KUIFEEND, Aythya fuligula,

Sinds het eind van de vorige eeuw is de Kuifeend in West-Europa sterk in aantal toegenomen (Cramp & Simmons 1977). In Nederland heeft de soort zich na 1940 geleidelijk sterk uitgebreid (C.N.A.1970). De broedpopulatie werd in 1973 geschat op 2000-2500 paar (Cramp & Simmons 1977). In Zeeland vonden de eerste broedgevallen plaats in 1965 bij Axel (3 paar)(Sponselee & Buise 1975). Sindsdien heeft een voortdurende toename plaatsgevonden en in 1977 broedden verspreid door vrijwel de gehele provincie minimaal 200 paar (Meininger 1977).

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied in 1978.

Totaal 88-136 paar, verspreid over 27 gebieden. De belangrijkste broedgebieden zijn:

Geule	7-10	Pluimpot	5-6
Maire	12-20	Inlagen Scherpenisse e.o.	4-7
Roosendaalse-en Steenbergse Vliet	10-20	Kreekrak	7-11
Bruintjeskreek	4-7		

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied voor 1978.

Het eerste broedgeval van de Kuifeend in het Oosterscheldegebied vond, voor zover bekend, plaats in 1967 in de Pluimpot. Sindsdien is de soort vrijwel overal toegenomen. Slechts in de Flaauwers-en Wevers inlagen is een recente afname te constateren: in 1972-74 resp. 13, 24 en 13 paar, in 1978 slechts 2-3 paar. Mogelijk hangt dit samen met de sterke afname van de Kokmeeuw in dit gebied, waarmee de Kuifeend graag samen broedt (Cramp & Simmons 1977).

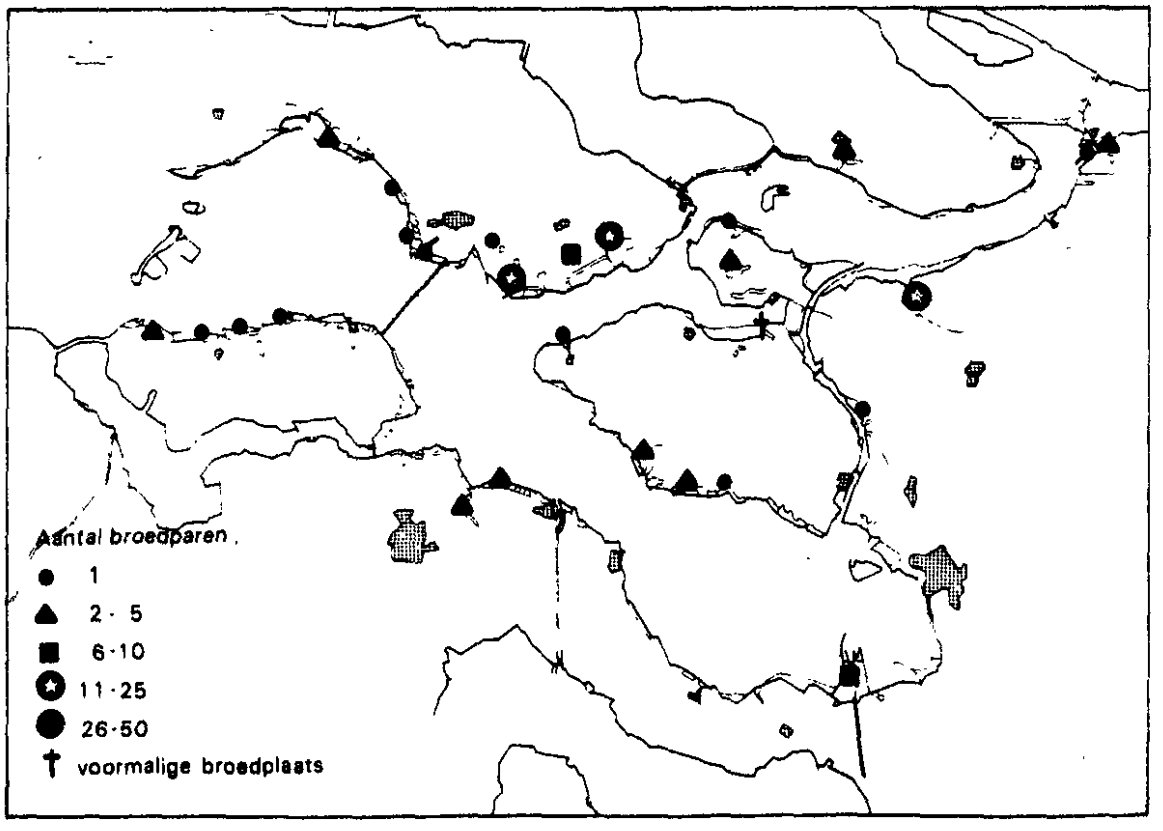

BRUINE KIEKENDIEF, Circus aeruginosus,

In Nederland is de Bruine Kiekendief na een afname in de zestiger jaren tot ca. 200 paar in de jaren 1970-1975 weer toegenomen tot ca. 400 paar (de Schipper 1978). Deze toename is vooral te danken aan het ontstaan van grote oppervlakten geschikt broedbiotoop in de Flevopolders. Vanuit de Flevopolders zijn veel andere gebieden in Nederland ge(re)koloniseerd. Zo was de Bruine Kiekendief voor 1973 in Zeeland slechts als broedvogel bekend op Schouwen en in Oost-Zeeuws Vlaanderen. In 1977 broedden er verspreid door vrijwel de gehele provincie ca. 20 paar (Meininger 1977). De broedpopulatie van het gehele Deltagebied omvat wellicht 50-60 paar (zie o.a. Ouweneel 1978).

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied in 1978.

Totaal werden 6 broedgevallen vastgesteld, verspreid over de volgende gebieden:

Maire	1	Lange Water	1
Roosendaalse-en Steenbergse Vliet	1	Kreekrak	1
Zeeuwse Put	1	Schor Rattekaai west(binnendijks)	1

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied voor 1978.

In de jaren 1961-65 broedden er in West-Brabant geen Bruine Kiekendieven (van Erve et al 1967). In de Maire bij Oosterland broedt al vele jaren 1 paar. In 1976 broedde er waarschijnlijk 1 paar in de Bruintjeskreek en in de inlaag van de Vlietepolder. In 1977 broedde een paar in bouwland in de Wilhelminapolder. In de Zeeuwse Put, bij de Kreekraksluizen en in de Tweede Bathpolder heeft de Bruine Kiekendief in 1978 waarschijnlijk voor het eerst gebroed.

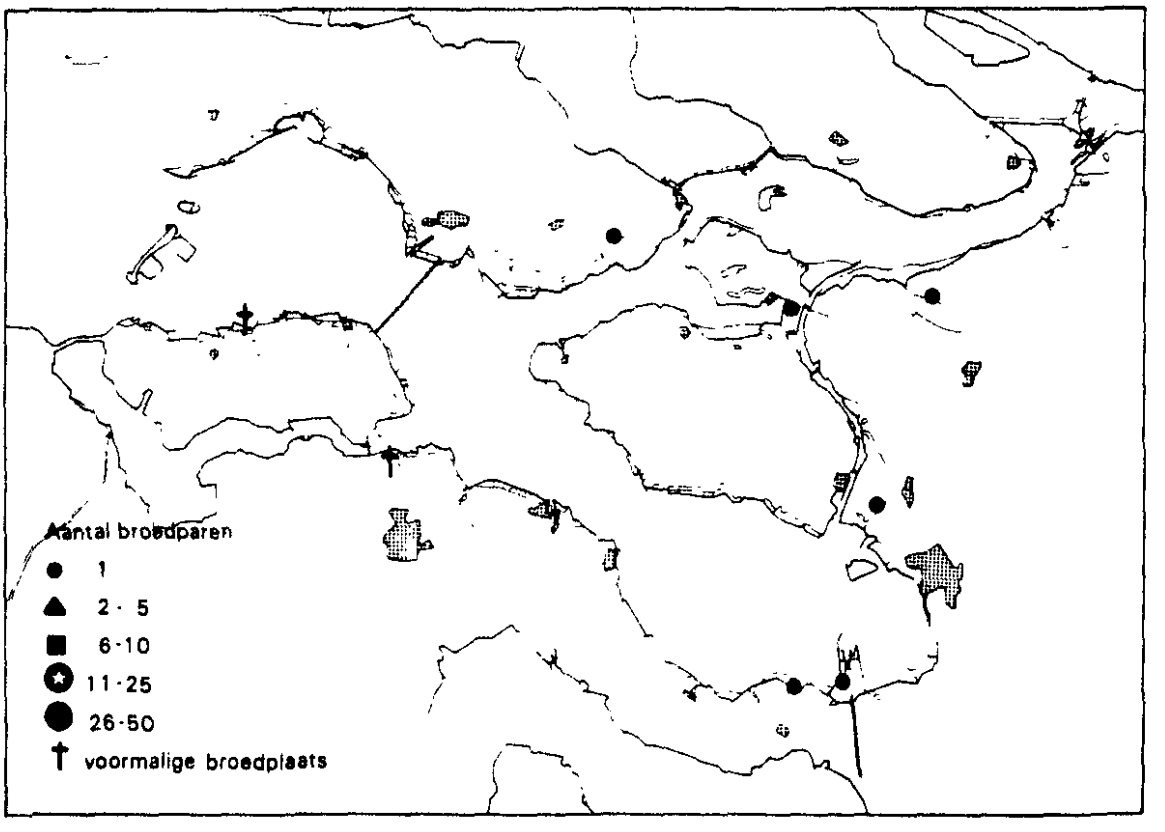

PATRIJS, Perdix perdix,

De Patrijs is in Nederland een talrijke broedvogel (10.000-50.000 paar)(C.N.A. 1970). In Zeeland is de soort zeer talrijk, vooral in de landbouwgebieden. In 1977 broedden er in Zeeland naar schatting 8000-16.000 paar (Meininger). De Patrijs is in de meeste west-europese landen de laatste jaren in aantal afgenomen, waarschijnlijk ten gevolge van intensivering van de landbouw (Glutz et al 1975).

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied in 1978.
  Totaal werden 95-114 paar vastgesteld, verspreid over 52 gebieden. De gebieden met de grootste aantallen broedparen zijn:

Inlagen en karrevelden bij Scherpenisse	5-7
Kreekrak	9-11

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied voor 1978.
  De Patrijs is hier waarschijnlijk de laatste jaren afgenomen. Ter illustratie hiervan de volgende gegevens:

Flaauwers- en Wevers inlaag e.o.	1972: 9	1978: 3-4
Karrevelden Levensstrijd	1972: 20	1978: 2-4
Zuidhoekinlagen	1976: 5	1978: 1
Maire	1969: 20	1978: 2-3

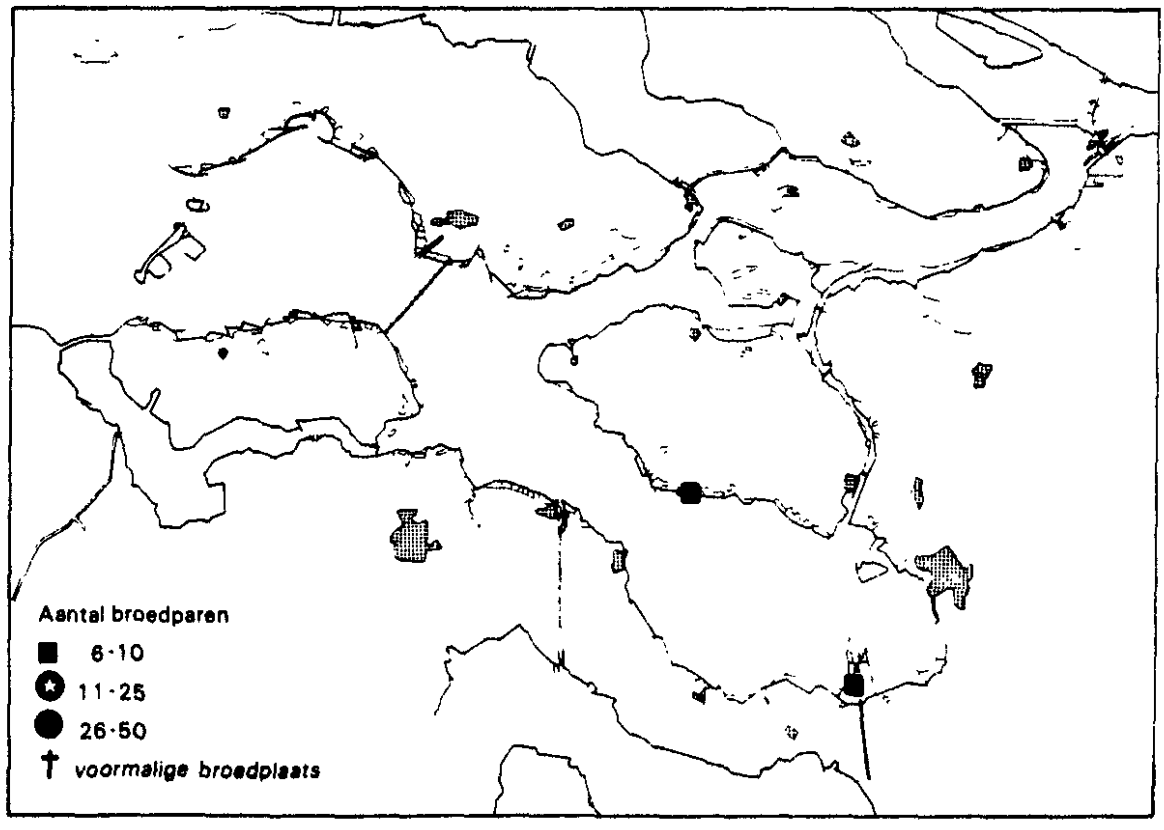

WATERRAL, Rallus aquaticus,

De Waterral is in Nederland een vrij talrijke broedvogel (2500-10.000 paar, CNA 1970). In Zeeland broedden in 1977 verspreid door de gehele provincie 50-100 paar (Meininger 1977).

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied in 1978.
  Hoewel de Waterral niet als broedvogel werd vastgesteld heeft deze soort ongetwijfeld op enkele plaatsen gebroed. Door zijn verborgen levenswijze is de inventarisatie moeilijk. Mogelijke broedplaatsen zijn o.a. de Maire bij Oosterland, het Lange Water en de inlagen van Noord-Beveland.

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied voor 1978.
  Zekere of waarschijnlijke broedgevallen van de Waterral zijn o.a. bekend van de kreken bij Ouwerkerk, de Kreekraksluizen en enkele inlagen van Boord-Beveland.

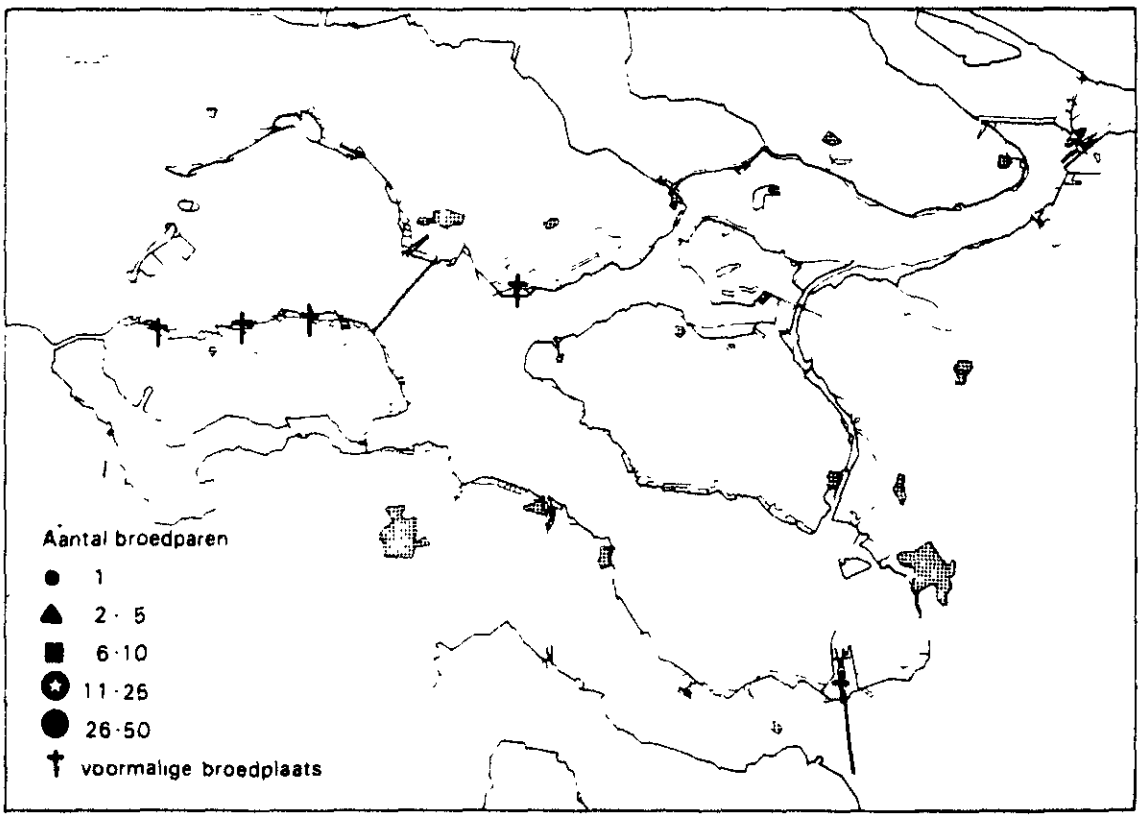

WATERHOEN, Gallinula chloropus,

Het Waterhoen is in Nederland een zeer talrijke broedvogel (meer dan 50.000 paar, CNA 1970). In Zeeland broedden in 1977 4000-8000 paar en is de soort de laatste jaren in aantal toegenomen (Meininger 1977).

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied in 1978.
  Totaal werden 234-317 paar vastgesteld, verspreid over 65 gebieden. De gebieden met de grootste aantallen broedparen zijn:

Maire	10-15
Sint Anthoniegorzen	8-15
Roosendaalse-en Steenbergse Vliet	14-20
Inlagen en karrevelden Scherpenisse	9-14
Lange water	11-15

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied voor 1978.
  Over aantalsveranderingen is weinig bekend. Locaal is echter enige achteruitgang te constateren:

Flaauwers- en Wevers inlaag	1977:	22	1978:	8-11
Inlagen en kreken Ouwerkerk	1971:	16	1978:	8
Maire	1969:	50	1978:	10-15
Inlaag Anna-Frisopolder	1967:	20-25	1978:	8-12.

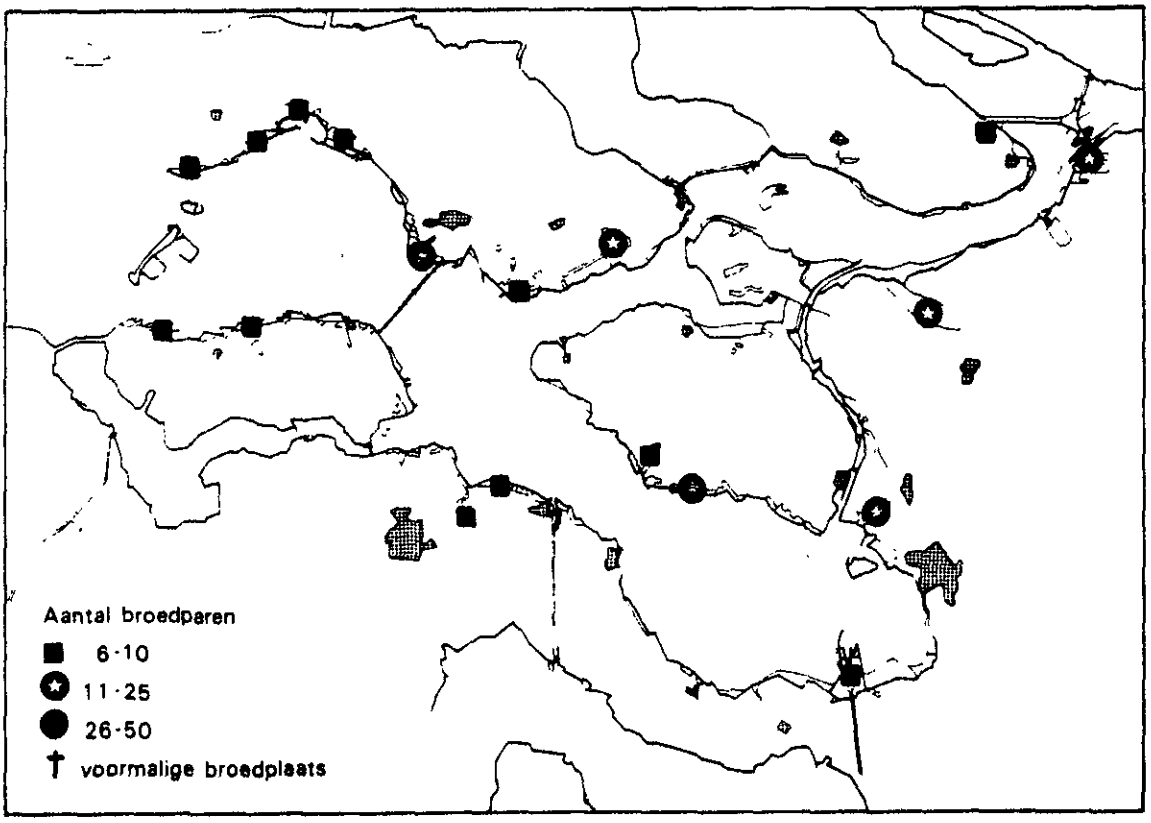

MEERKOET, Fulica atra,

De Meerkoet is in Nederland een zeer talrijke broedvogel (meer dan 50.000 paar, CNA 1970). In Zeeland is deze soort de laatste jaren in aantal toegenomen en in 1977 werd het aantal hier geschat op 1000-2000 paar (Meininger 1977).

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied in 1978.

  Totaal 197-232 paar, verspreid over 41 gebieden. De gebieden met de grootste aantallen broedparen zijn:

Inlagen en kreken Ouwerkerk	17
Roosendaalse- en Steenbergse Vliet	18-24
Kreekrak	25-28

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied voor 1978.

  Over aantalsveranderingen is weinig bekend. Locaal is echter enige achteruitgang te constateren:

Flaauwers- en Wevers inlaag	1972: 16, 1974: 14	1978: 1
Maire	1969: 50	1978: 5-8
Inlaag Anna-Frisopolder	1967/68: 30-40	1978: 10-12

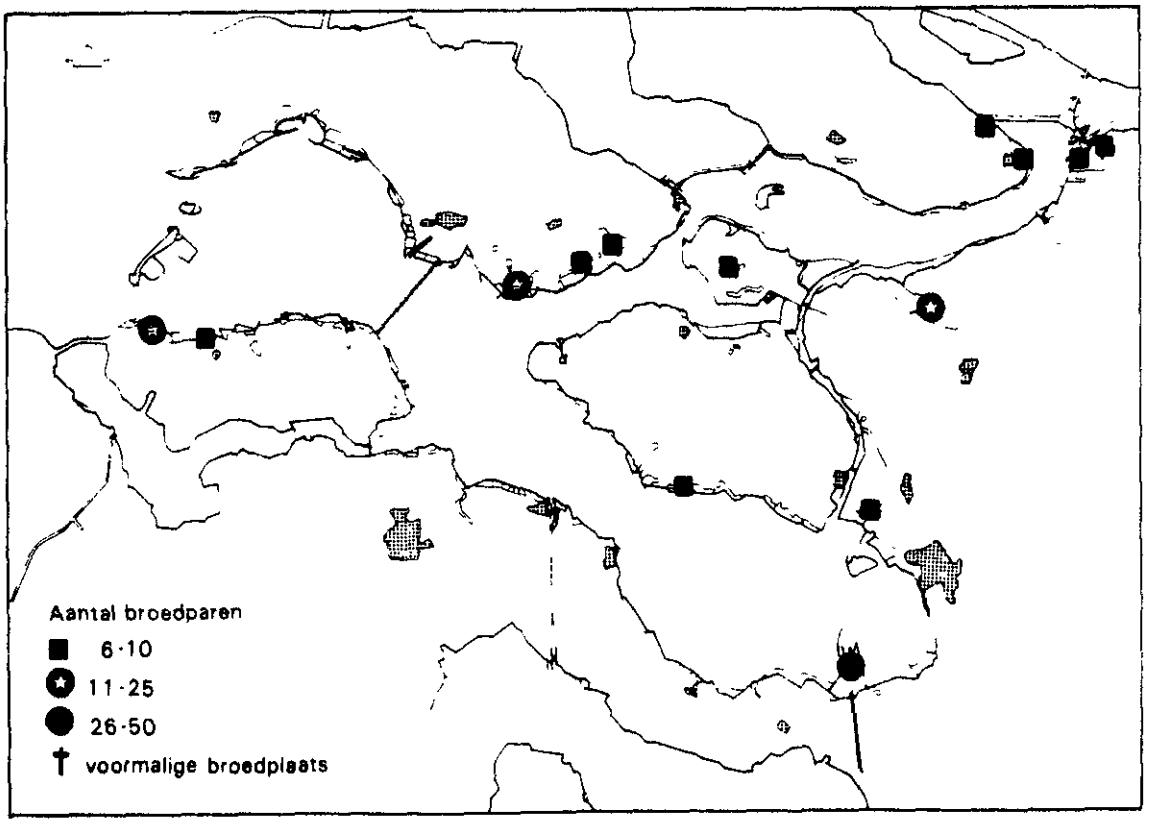

SCHOLEKSTER, Haematopus ostralegus,

De Scholekster is in Nederland een talrijke broedvogel met minstens 47.000 broedparen. In geheel Noordwest-Europa broeden naar schatting 125.000 paar (Glutz et al 1975).
In Zeeland broedden in 1975 naar schatting 2000-4000 paar en is de soort de laatste tijd in aantal toegenomen (Meininger 1977).

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied in 1978.
  In totaal werden 500-655 paar, verspreid over 77 gebieden vastgesteld. De gebieden met de grootste aantallen broedparen zijn:

Koudekerkse inlaag	24-27 paar	Molenplaat	65-80 paar
Flaauwers en Wevers inlaag	31-40 paar	Kreekrak	28-39 paar
Schorren van de Heem	26-40 paar	Werkeilanden monding	42-50 paar
Theodoruspolder	25-35 paar		

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied voor 1978.
  In sommige gebieden varieren de aantallen van jaar tot jaar sterk. Mede door het ontstaan van geschikte nieuwe biotopen op werkeilanden en opgespoten terreinen is de Scholekster de laatste jaren in aantal toegenomen.

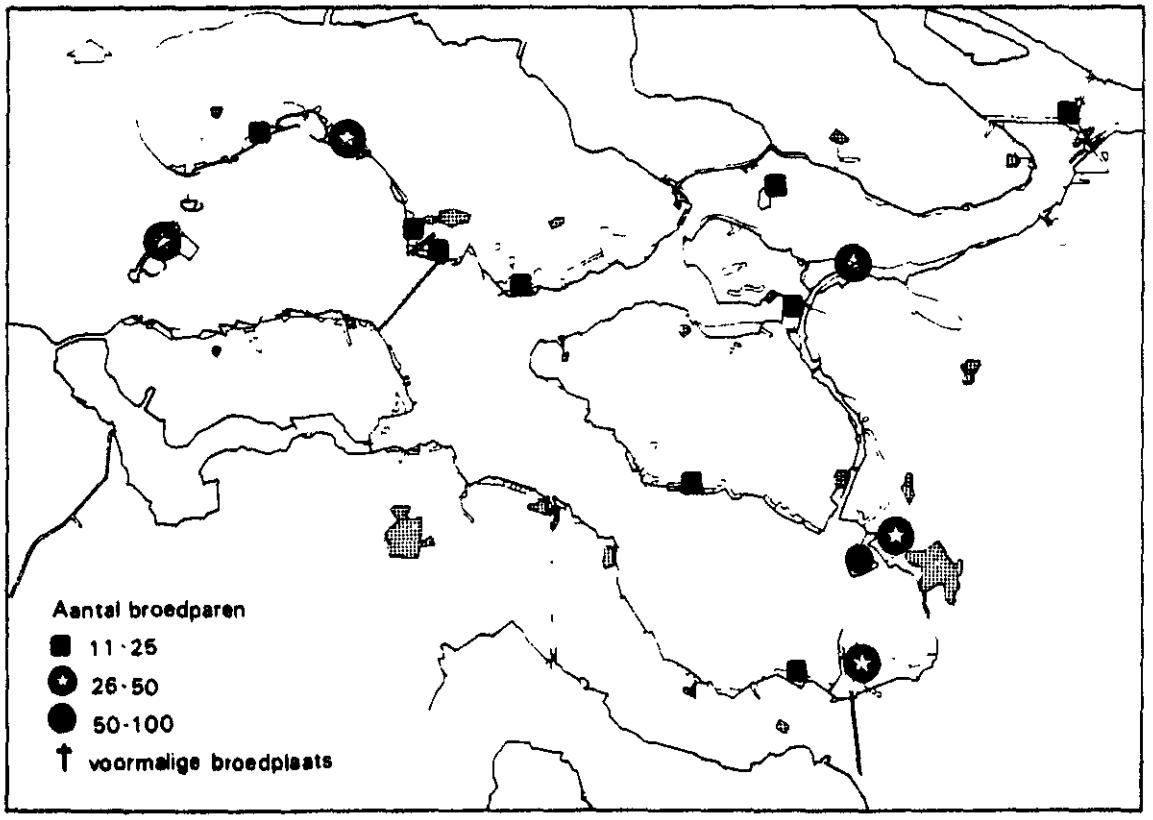

KIEVIT, Vanellus vanellus,

De Kievit is in Nederland een zeer talrijke broedvogel (CNA 1970). In 1973 werd het broedbestand geschat op 120.000-160.000 paar (Glutz et al 1975). In Zeeland is de Kievit de laatste jaren in aantal afgenomen en in 1977 werd het aantal hier geschat op 4000-8000 paar (Meininger 1977).

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied in 1978.
  Totaal werden 504-629 paar vastgesteld, verspreid over 68 gebieden. De gebieden met de grootste aantallen broedparen zijn:

Flaauwers en Wevers inlaag	39-49
Theodoruspolder	38-45
Kreekrak	50-62

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied voor 1978.
  Behalve op de opgespoten terreinen is de Kievit in de meeste gebieden in aantal afgenomen.

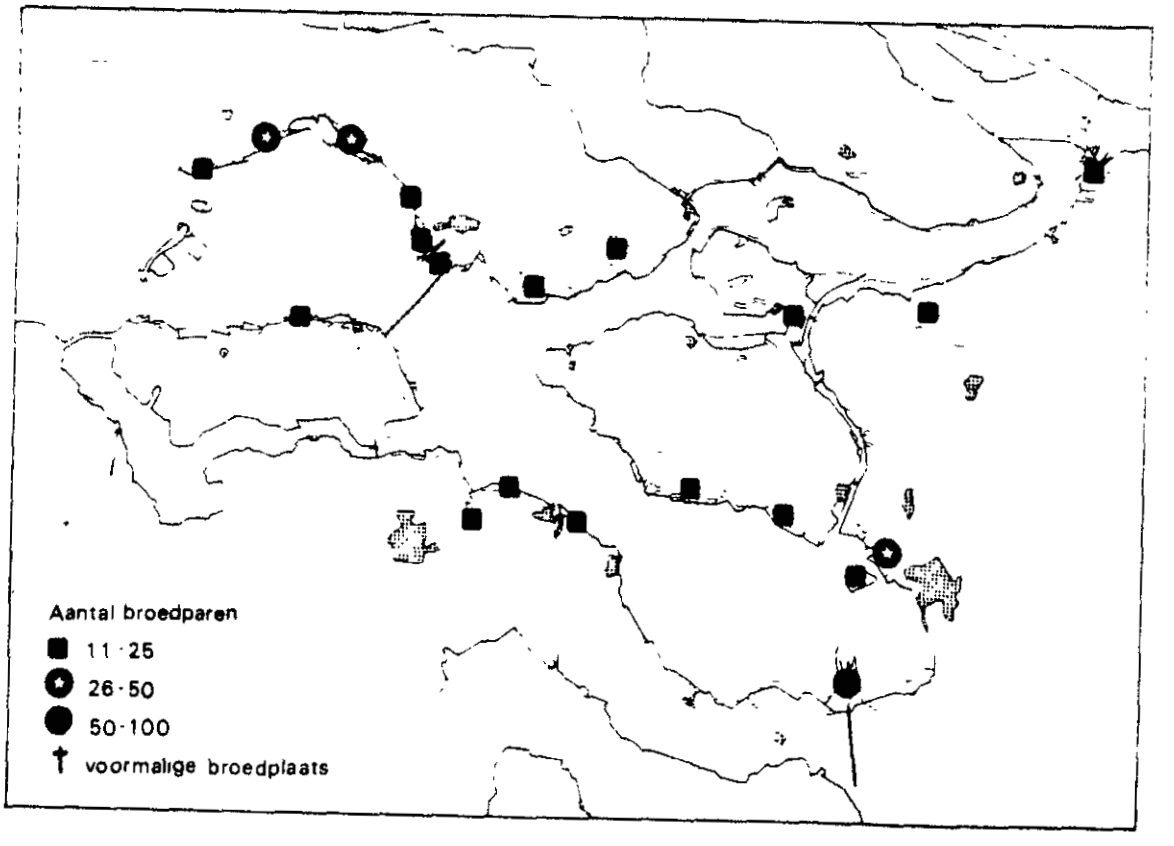

BONTBEKPLEVIER, Charadrius hiaticula,

In Noordwest-Europa broeden waarschijnlijk meer dan 50.000 paar Bontbekplevieren, vooral in Scandinavië, Finland en het westelijk deel van de USSR. In Nederland broeden 333-420 paar, waarvan 200-225 (60%!) in het Deltagebied (Baptist & Meininger 1977). In Zeeland is de soort de laatste jaren door het ontstaan van (tijdelijk) geschikte broedgebieden in aantal. toegenomen (Meininger 1977).

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied in 1978.
  Totaal 42-48 paar, verspreid over 22 gebieden. Hiervan broedde ca. 40% in "oorspronkelijke" biotopen (inlagen, karrevelden e.d.) en ca. 60% in "kunstmatige" biotopen (opgespoten terreinen, werkeilanden e.d.). In het Oosterscheldegebied broedt ca. 12% van de nederlandse broedpopulatie en ca. 20% van de broedpopulatie van het Deltagebied.
  De gebieden met de grootste aantallen broedparen zijn:

Karrevelden Levensstrijd	3-4
Zeeuwse Put	5-6
Molenplaat	8-10

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied voor 1978.
  In de meeste"oorspronkelijke" broedgebieden is de Bontbekplevier de laatste jaren in aantal afgenomen. Deze afname wordt echter(tijdelijk)gecompenseerd door een toename in nieuw ontstane "kunstmatige"broedgebieden.

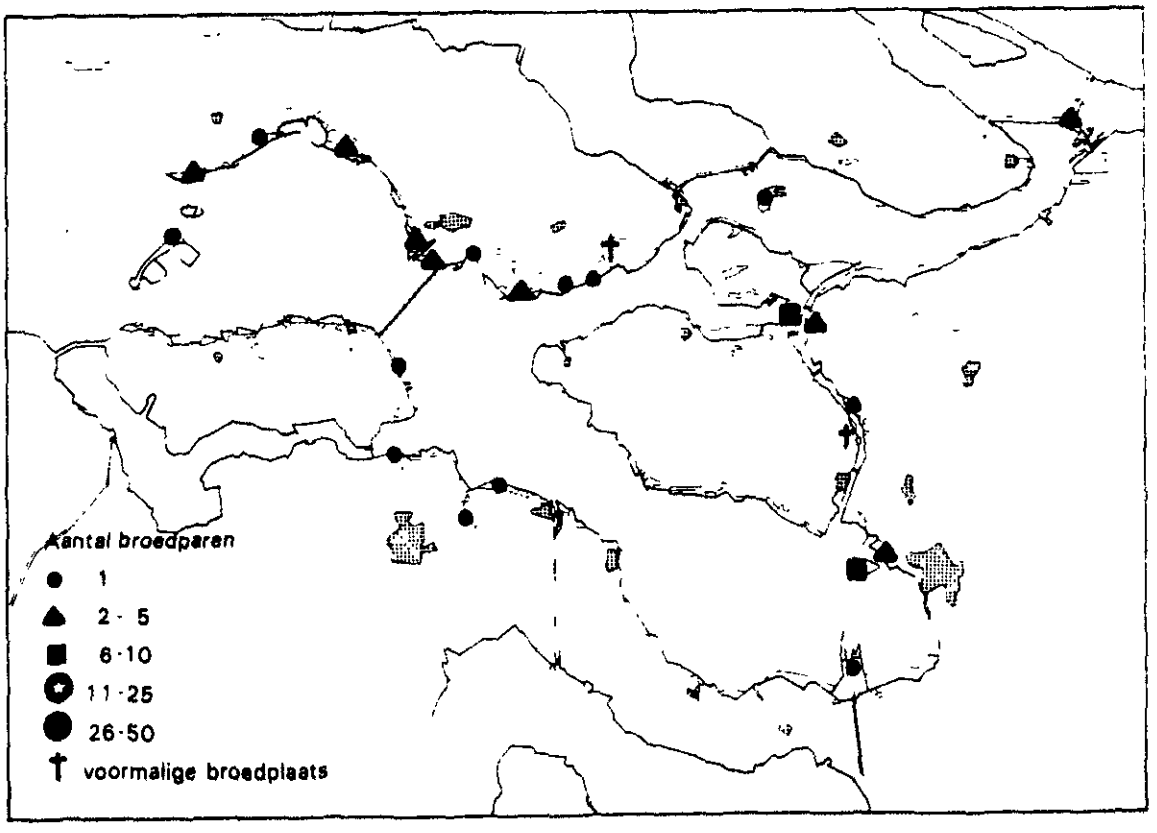

STRANDPLEVIER, Charadrius alexandrinus,

In Noordwest-Europa broeden naar schatting 2000-2700 paar Strandplevieren, waarvan 790-1075(ca. 40%!) in Nederland. De broedpopulatie van het Deltagebied omvat 500-700 paar, hetgeen overeenkomt met resp. 25 en 64% van de Noordwest-Europese en de Nederlandse broedpopulatie (Baptist & Meininger 1977).

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied in 1978.
  Totaal 121-155 paar, verspreid over 35 gebieden. Hiervan broedde ca.45% in "oorspronkelijke"biotopen en ca.55% in"kunstmatige"biotopen. In het Oosterscheldegebied broedt ca. 6, 14 en 22% van de broedpopulaties van resp. Noordwest-Europa, Nederland en het Deltagebied.
  De gebieden met de grootste aantallen broedparen zijn:

Theodoruspolder	10-12
Molenplaat	20-25
Damaanzet Noord-Beveland	8-10

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied voor 1978.
  De geconstateerde afname in de meeste"oorspronkelijke"broedgebieden wordt (tijdelijk)gecompenseerd door een toename in de nieuw ontstane"kunstmatige"broedgebieden. Toenemende vegetatiesuccessie doet de geschiktheid van de'kunstmatige"broedgebieden in korte tijd afnemen. Zo broedden in 1977 op de Molenplaat nog 50-80 paar Strandplevieren, in 1978 nog slechts 20-25.

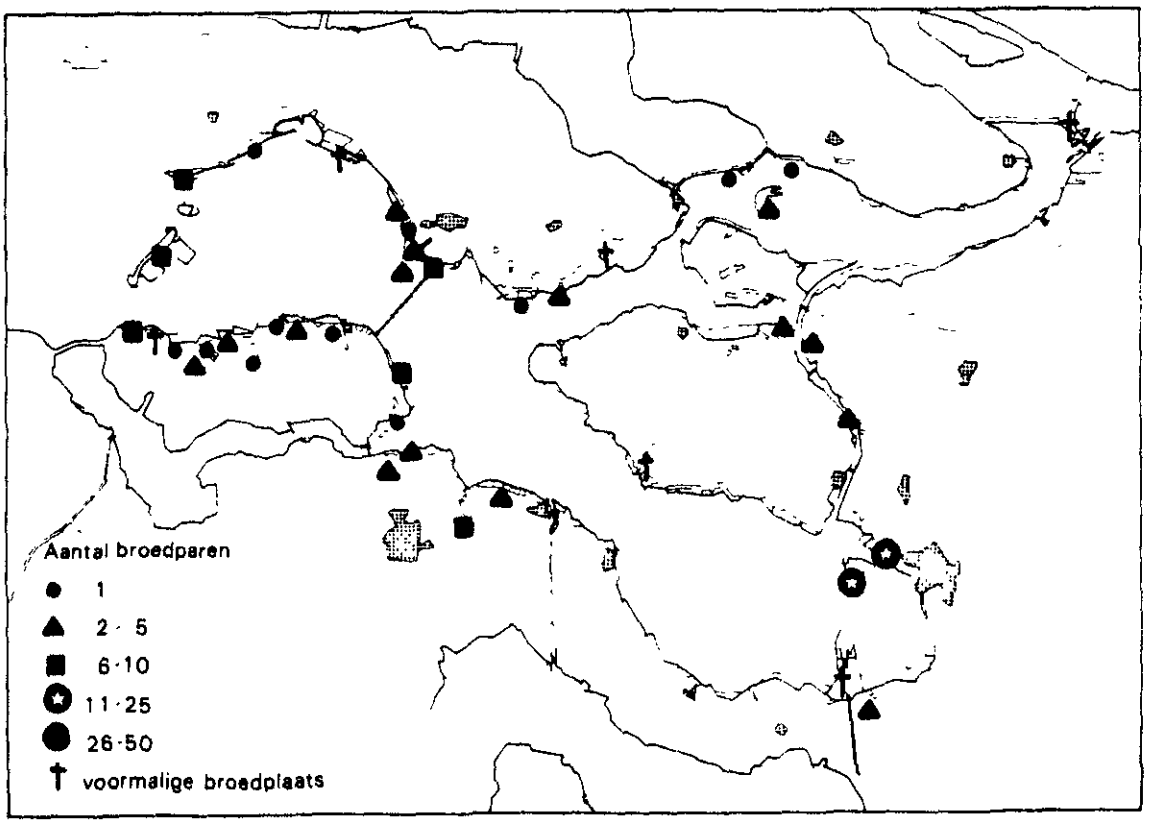

KLEINE PLEVIER, Charadrius dubius,

In Noordwest-Europa broeden naar schatting 6900-8600 paar Kleine Plevieren, waarvan 336-500 (ca.5%) in Nederland(eigen schattingen). In het Deltagebied broeden 80-100 paar, hetgeen overeenkomt met ca. 20% van de nederlandse broedpopulatie. In de meeste noordwest-europese landen is de Kleine Plevier de laatste decennia in aantal toegenomen (Glutz et al 1975).

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied in 1978.
  Totaal 28-36 paar, verspreid over 11 gebieden. Hiervan broedde ca.16 % in oorspronkelijke biotopen en ca.84% in"kunstmatige "biotopen. In het Oosterscheldegebied broedt resp. 8 en 36% van de broedpopulaties van Nederland en het Deltagebied.
  De gebieden met de grootste aantallen broedparen zijn:

Theodoruspolder	7-10
Kreekrak	8-12
Deesche Watergang	3

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied voor 1978.
  De broedpopulatie van de Kleine Plevier in het Oosterscheldegebied is de laatste tien jaar toegenomen van 0 tot 28-36 paar. Dit komt vooral door het ontstaan van geschikte broedbiotopen in de vorm van opgespoten terreinen e.d.

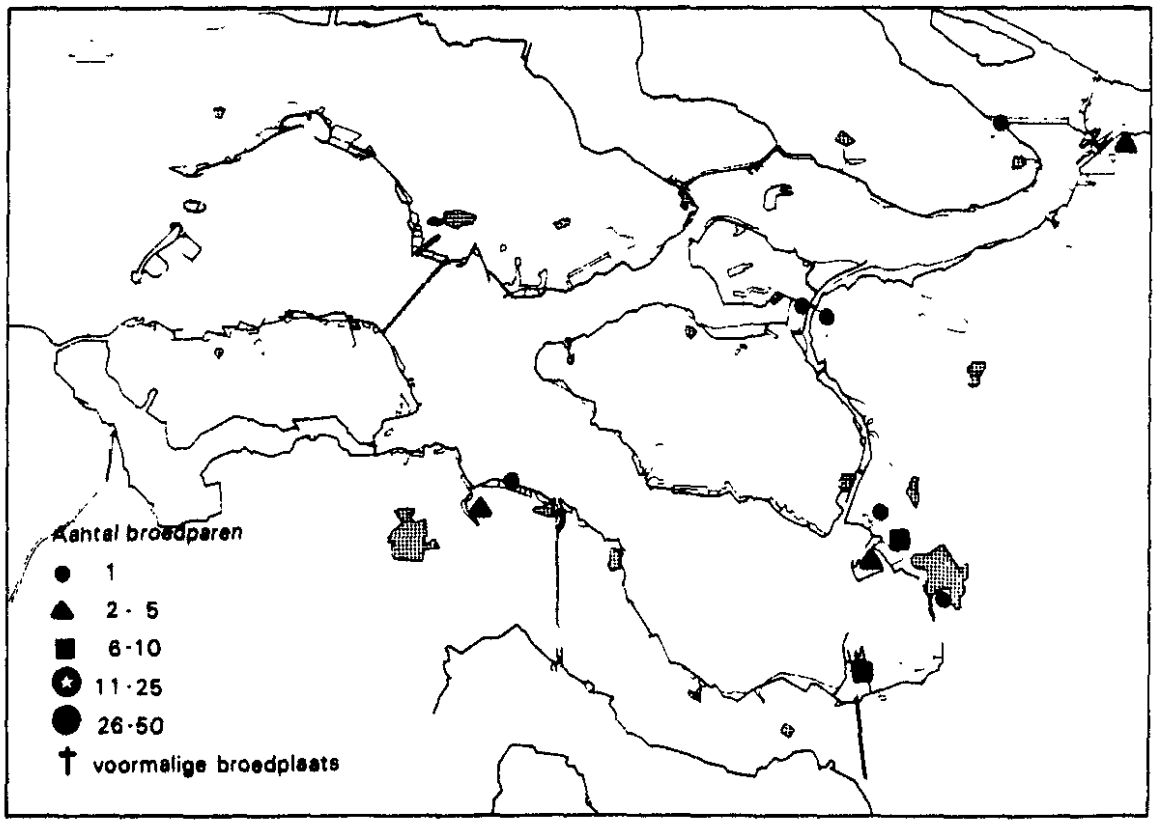

GRUTTO, Limosa limosa,

In Noordwest-Europa, exclusief de USSR, broeden naar schatting 120.000 paar, waarvan 104.000-116.000(90%!) in Nederland (Mulder 1972, Glutz et al 1977). In Zeeland is de soort de laatste decennia toegenomen en broedden in 1977 naar schatting 150-250 paar (Meininger 1977). De schatting van Mulder (1972), die voor 1966 in Zeeland 400 paar opgeeft, is stellig te hoog.

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied in 1978.
  Totaal 50-62 paar, verspreid over 14 gebieden. De gebieden met de grootste aantallen broedparen zijn:

Flaauwers- en Wevers inlagen e.o.	12-15
Karrevelden Levensstrijd	5-7
Sint Anthoniegorzen	6-8
Roosendaalse en Steenbergse Vliet	7-8
Karrevelden bij Scherpenisse	5

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied voor 1978.
  Met name in de gebieden op Schouwen-Duiveland is de Grutto de laatste tien jaar in aantal afgenomen. Zo worden voor de Koudekerkse inlagen in de jaren 1973-77 17 à 41 paar opgeven. In 1978 broedden hier slechts 3-4 paar. In het overige deel van het Oosterscheldegebied zijn de aantallen vrij stabiel of zijn geen oude gegevens bekend.

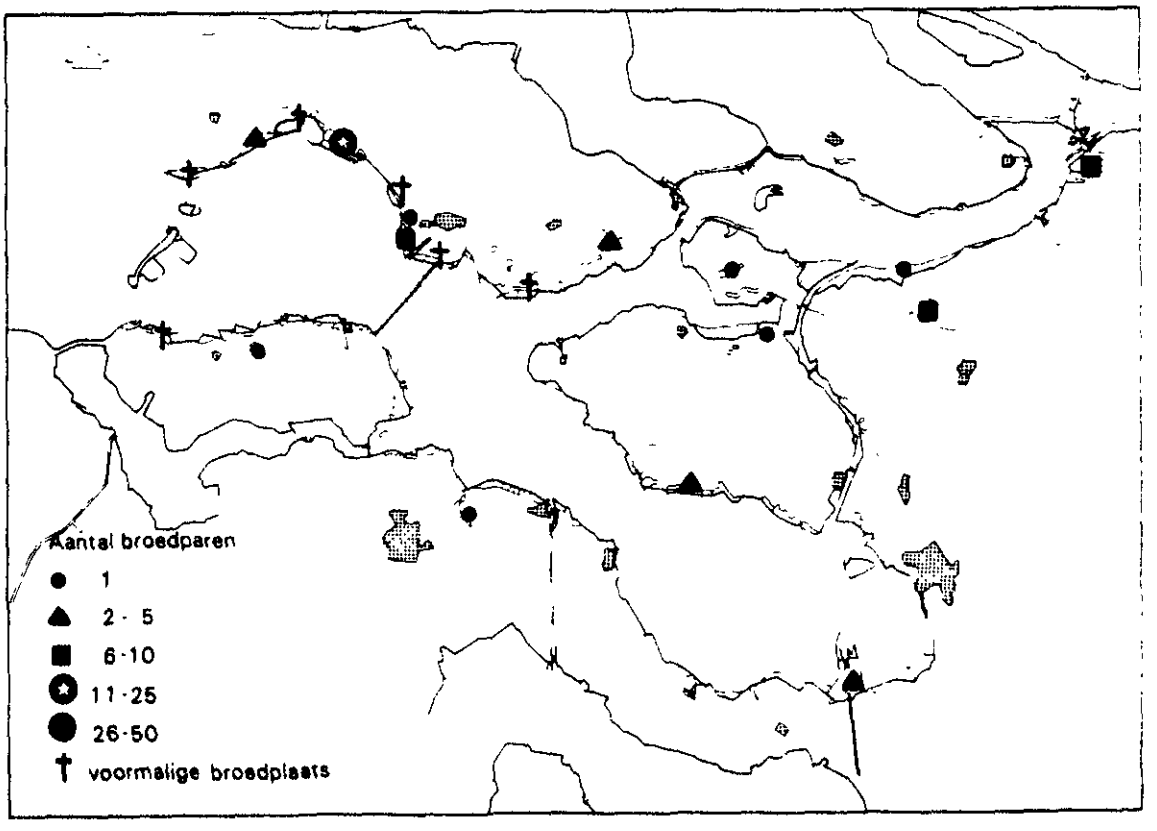

TURELUUR, Tringa totanus,

De broedpopulatie van de Tureluur in Nederland wordt geschat op ca. 20.000 paar (Beintema 1975). In Zeeland broedden in 1977 naar schatting 2000-4000 paar (Meininger 1977).

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied in 1978.
  Totaal 522-722 paar, verspreid over 77 gebieden. De gebieden met de grootste aantallen broedparen zijn:

Flaauwers- en Wevers inlagen	36-45
Schorren Dinteloord west	25-40
Schorren van De Heen	38-62
Schorren van Sint Annaland	20-30
Schorren bij Bergen op Zoom	37-47
Schorren Hogerwaardpolder	30-50
Kreekrak	23-32

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied voor 1978.
  Vooral in de gebieden op Schouwen-Duiveland zijn de aantallen Tureluurs de laatste tien jaar afgenomen. In de overige gebieden zijn de aantallen vrij stabiel of zijn geen oude gegevens bekend.

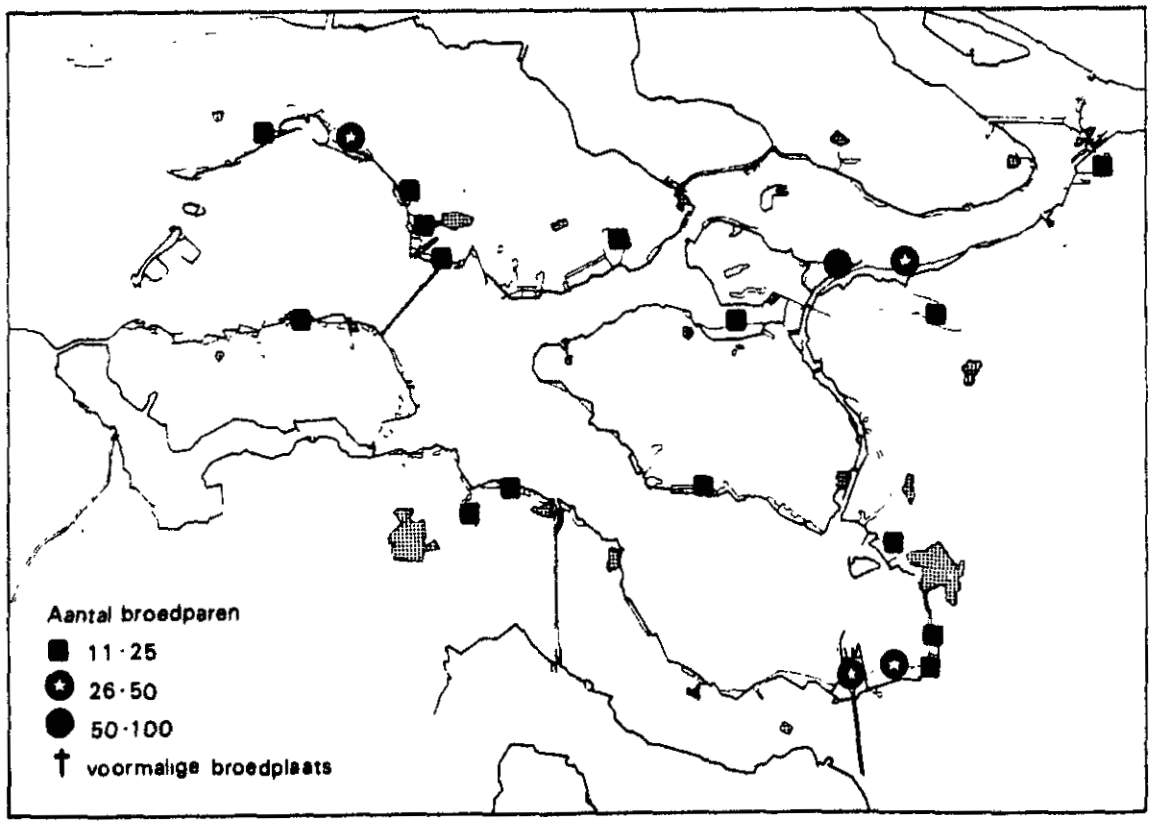

KEMPHAAN, Philomachus pugnax,

In Nederland broedden in 1954 ca. 6000 paar Kemphanen en rond 1974 nog slechts ca. 3000 paar (Glutz et al 1977). In Zeeland broedden in 1977 10-25 paar, vooral in Oost-Zeeuws Vlaanderen (Meininger 1977).

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied in 1978.
  De Kemphaan werd niet als broedvogel vastgesteld.

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied voor 1978.
  De Kemphaan is als broedvogel o.a. bekend van de Maire bij Oosterland (1969 2 paar) en de Sint Anthoniegorzen (minsten tot 1965 enkele paren).

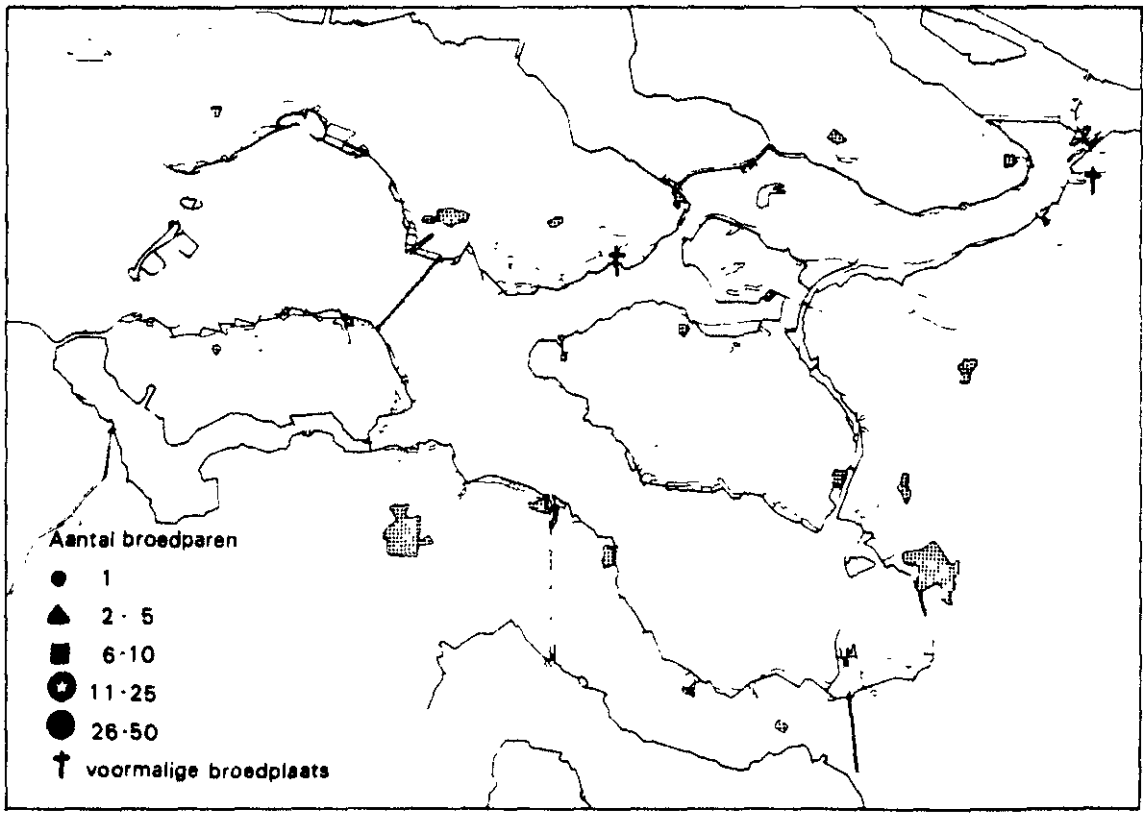

KLUUT, Recurvirostra avosetta,

In Noordwest-Europa broeden naar schatting 10.000-12.000 paar Kluten, waarvan 4450-5000 paar (44%) in Nederland (Baptist & Meininger 1978).Hoewel in Nederland plaatselijk van jaar tot jaar grote aantalschommelingen op kunnen treden zijn de totale aantallen de laatste jaren vrij stabiel.

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied in 1978.
  Totaal 398-478 paar, verspreid over 38 gebieden. De gebieden met de grootste aantallen broedparen zijn:

Koudekerkse inlagen	63-71	Zeeuwse Put	50-55
Flaauwers-en Wevers inlaag e.o.	42-49	Kreekrak	31-40
Zuidhoekinlagen	37-44		

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied voor 1978.
  De laatste jaren zijn de aantal broedende Kluten in veel gebieden afgenomen. Deze afname gaat echter gepaard met een toename in andere delen van het Deltagebied. Ter illustratie van de afname kunnen de volgende gebieden worden genoemd:

Maire	1969: 60	1978: 8-10
Schorren Dinteloord west	1967: 27	1978: -
Zeeuwse Put	1976:110	1978: 50-55
Kreekrak	1977: 50-70	1978: 31-40

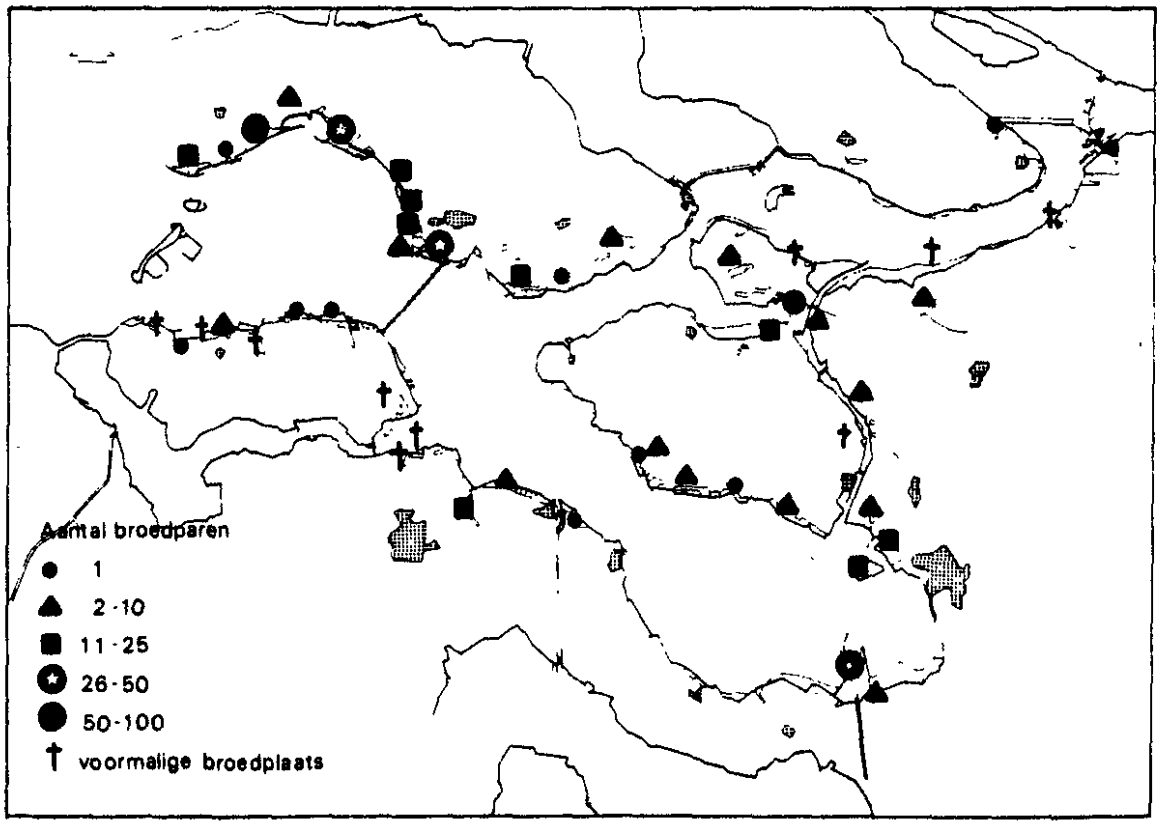

STORMMEEUW, Larus canus,

Rond 1963 broedden in Nederland minstens 660 paar Stormmeeuwen (Braaksma 1964). Sindsdien is deze soort sterk in aantal toegenomen en tegenwoordig omvat de Nederlandse broedpopulatie waarschijnlijk enkele duizenden paren. In 1977 broedden in Zeeland 100-150 paar, vooral in de duinen van Schouwen (Meininger 1977).

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied in 1978.
  Op de werkeilanden in de monding van de Oosterschelde werden 4-5 broedgevallen vastgesteld.

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied voor 1978.
  In de Wevers inlaag broedde van 1909 t/m 1930 vrijwel jaarlijks 1 paar, in 1926 2 paar. In 1977 broedden op de werkeilanden in de monding 3 paar.

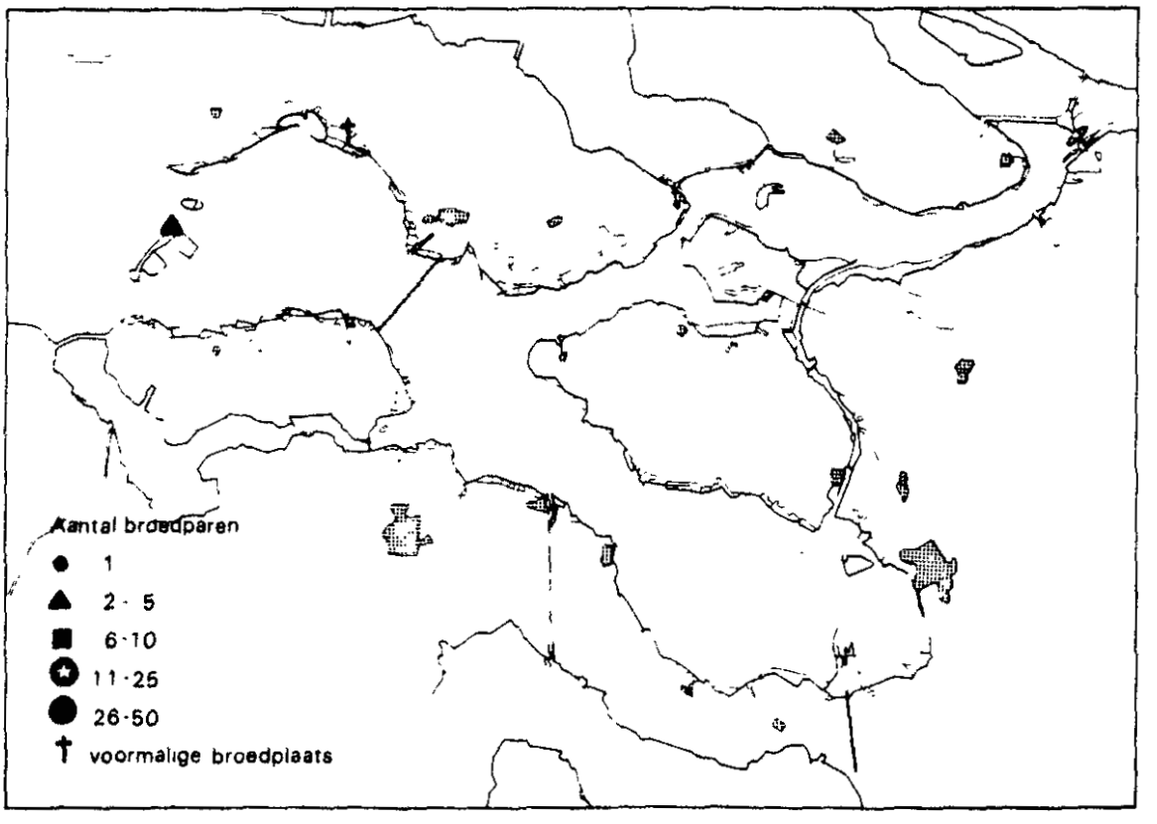

ZILVERMEEUW, Larus argentatus,

De Zilvermeeuw is in Nederland toegenomen van ca. 17.000 paar in 1968 tot ca. 53.000 paar in 1977. In het Deltagebied broedden in 1968 ca. 2700 paar en in 1977 ca. 10.000 paar (Spaans, 1978, Meininger 1977).

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied in 1978.
  Totaal 306-379 paar, verspreid over de volgende gebieden:

Schorren van de Heen	150-200
Schorren van Sint Annaland	20-30
Werkeilanden Monding	136-149

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied voor 1978.
  In 1958 en 1963 broedde de Zilvermeeuw mogelijk op de Schorren van de Heen. Pas de laatste jaren heeft zich hier definitief een kolonie gevestigd. In 1976 broedden er 2 paar in de Koudekerkse inlaag en in 1977 broedden er ca. 75 paar op de werkeilanden in de monding van de Oosterschelde.

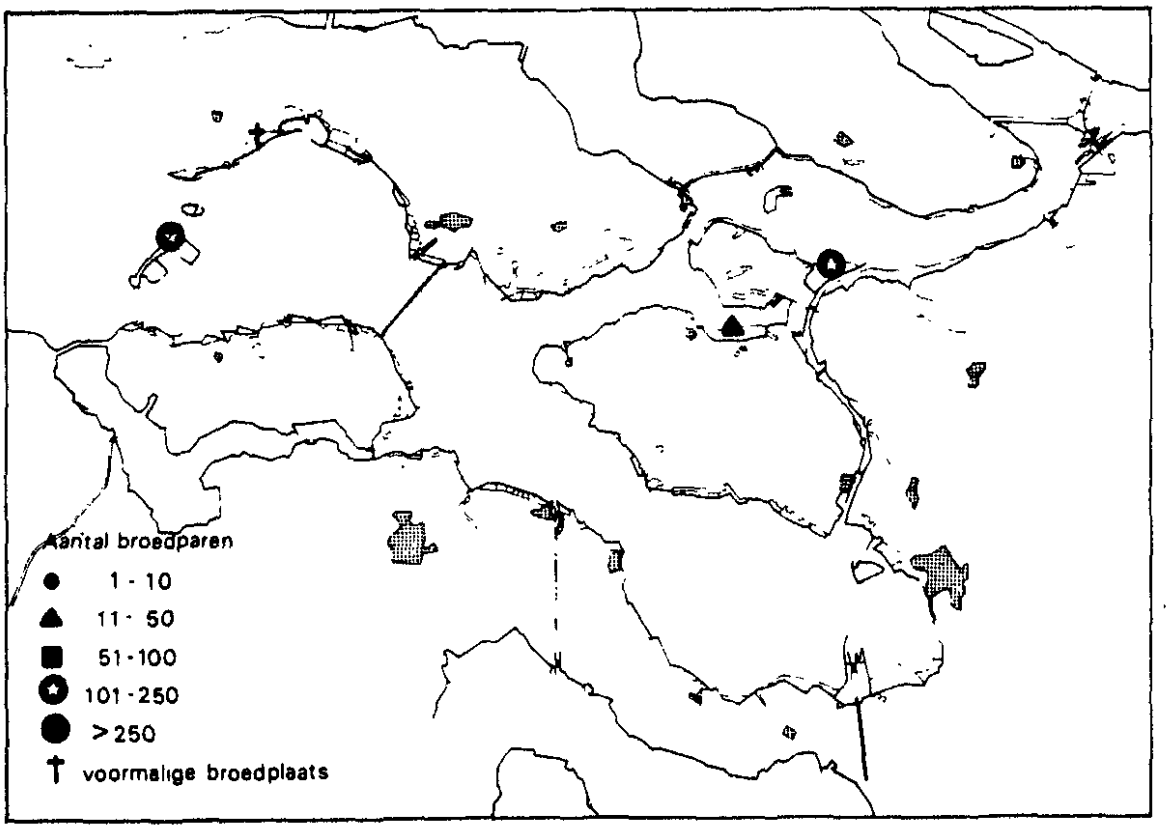

KOKMEEUW, Larus ridibundus,

De Kokmeeuw is in Nederland een zeer talrijke broedvogel met meer dan 50.000 broedparen (CNA 1970). Deze soort heeft zich de laatste jaren sterk uitgebreid. In 1961 broedden er in Zeeland 12.000-18.000 paar (Higler 1962), in 1977 meer dan 40.000, waarvan 21.000 paar in het Verdronken land van Saeftinge (Meininger 1977).

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied in 1978.

Totaal 4042-4809 paar, verspreid over 25 gebieden. De grootste kolonies zijn:

Cauwers inlaag	390-410	Zeeuwse Put	600-750
Hellegatsplein	350-400	Pluimpot	700-850
Schorren van De Heen	340-450		

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied voor 1978.

De Kokmeeuw is de laatste tien jaar in het Oosterscheldegebied sterk in aantal afgenomen. De volgende gegevens illustreren dit:

Koudekerkse inlaag	1973 : 400-500		1978: 1
Flaauwers- en Wevers inlaag	1973 : 2300,	1976: 800	1978: 140-160
Ouwerkerkse inlagen	1977 : 350		1978: 5
Schorren van De Heen	1958 : 5000,	1965:3000-3500	1978: 340-450
Katse Plaat	1955-59: 800-1200		1978: 250-270

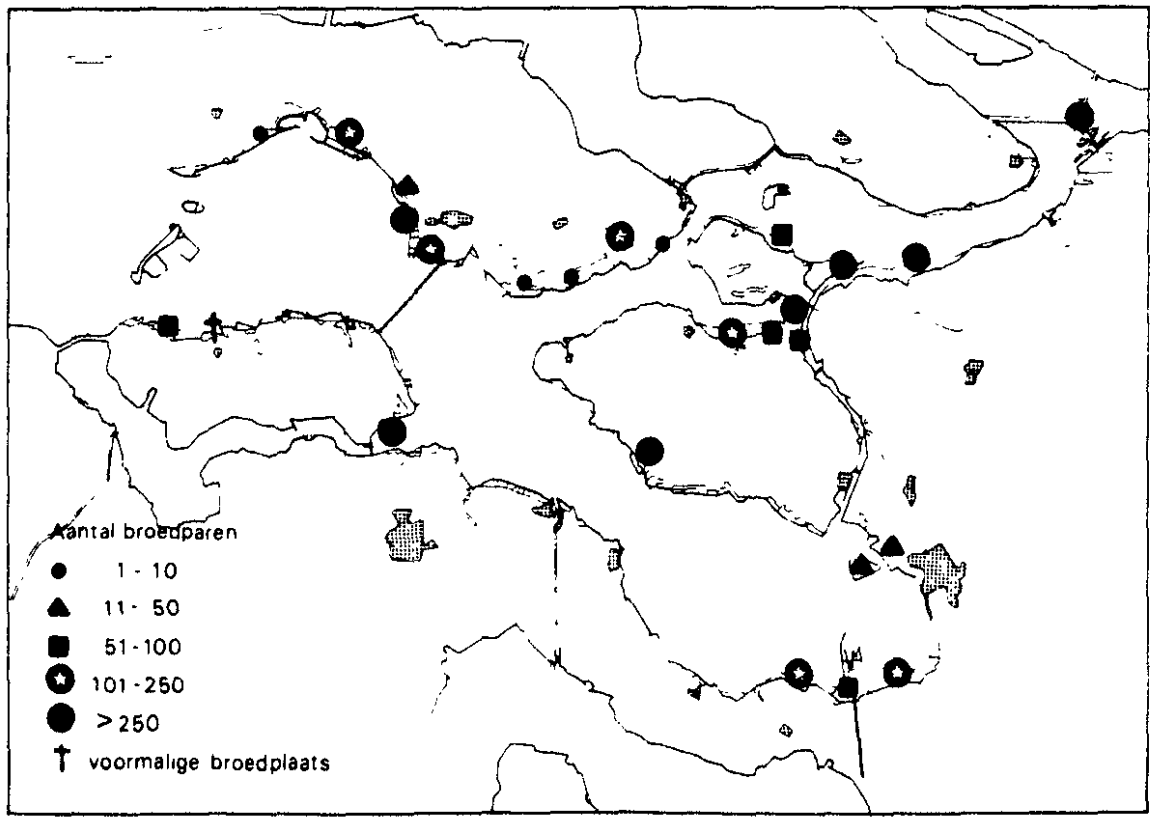

ZWARTKOPMEEUW, Larus melanocephalus

De Zwartkopmeeuw is in Nederland een zeldzame, toevallige broedvogel, die de laatste jaren echter in toenemende mate wordt waargenomen (Jansen & Remeeus 1978). In het Deltagebied zijn verschillende broedgevallen bekend.

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied in 1978.
  De Zwartkopmeeuw werd niet als broedvogel vastgesteld.

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied voor 1978.
  In 1933, 1934 en 1935 broedde deze soort gepaard met een Kokmeeuw in één van de inlagen op Schouwen. In 1963 broedde een paar op de Schorren van De Heen.

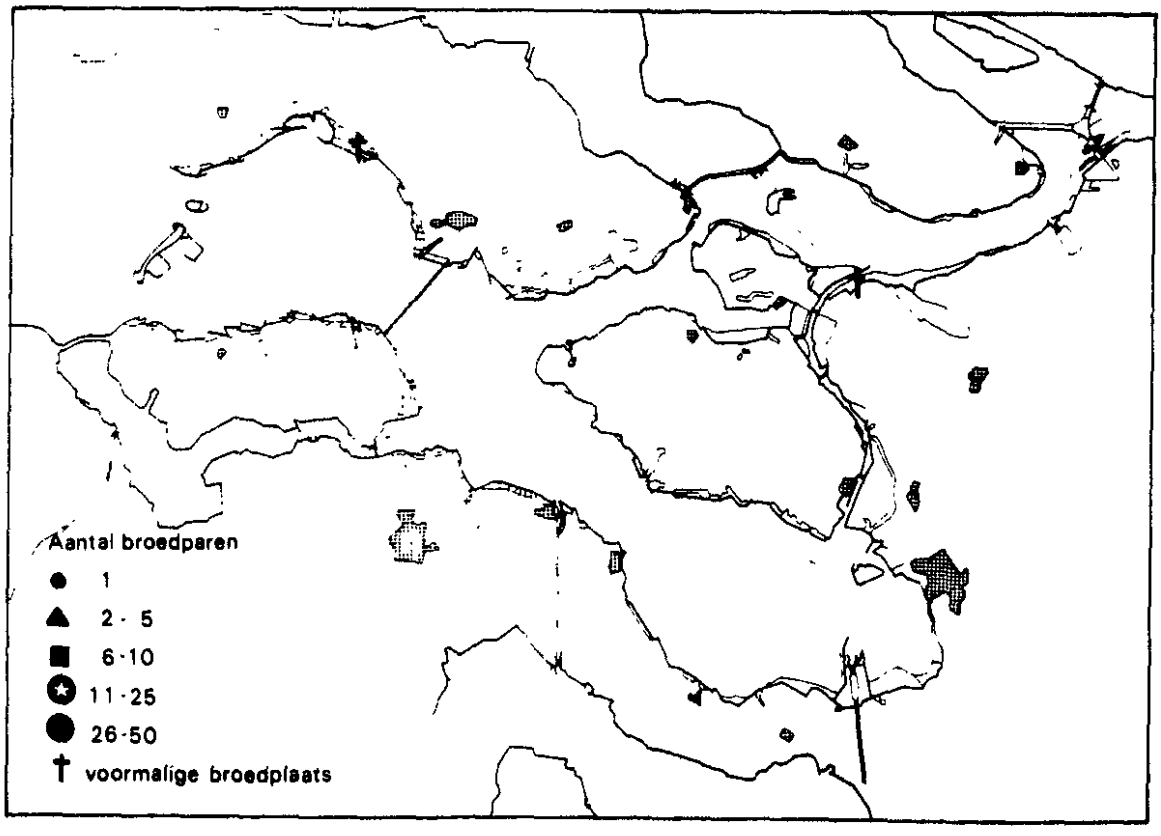

VISDIEF, Sterna hirundo,

In 1954 broedden er in Nederland 37.000-42-000 paar Visdieven, in 1957 20.500-25.000 paar en in 1971 7600-8200 paar. Voor het Deltagebied bedroegen de aantallen in 1954 7000 paar, in 1957 5600-6300 paar en in 1971 800 paar (Braaksma 1958, Osieck 1972). In 1977 werd het aantal broedparen in het Deltagebied geschat op 2000 paar (Baptist & Meininger 1978).

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied in 1978.

Totaal 486-550 paar, verspreid over 19 gebieden. Ongeveer 6% van de Nederlandse populatie van de Visdief broedt in het Oosterscheldegebied. De belangrijkste broedgebieden zijn:

Flaauwers- en Wevers inlaag	125-135	Hellegatsplein	60-65
Cauwers inlaag	85-95	Zeeuwse Put	40-45
Maire	30-35	Pluimpot	60-70

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied voor 1978.

De Visdief is de laatste decennia sterk in aantal afgenomen. Dit moge o.a. blijken uit de volgende gegevens:

Flaauwers- en Wevers inlagen	1956:1500	1957:1600			1978: 125-135
Cauwers inlaag		1973: 300	1974: 200		1978: 85-95
Schorren van De Heen		1954: 350	1963: 100	1965:25-30	1978: 1
Katse Plaat	1955-59:50-100				1978: 0

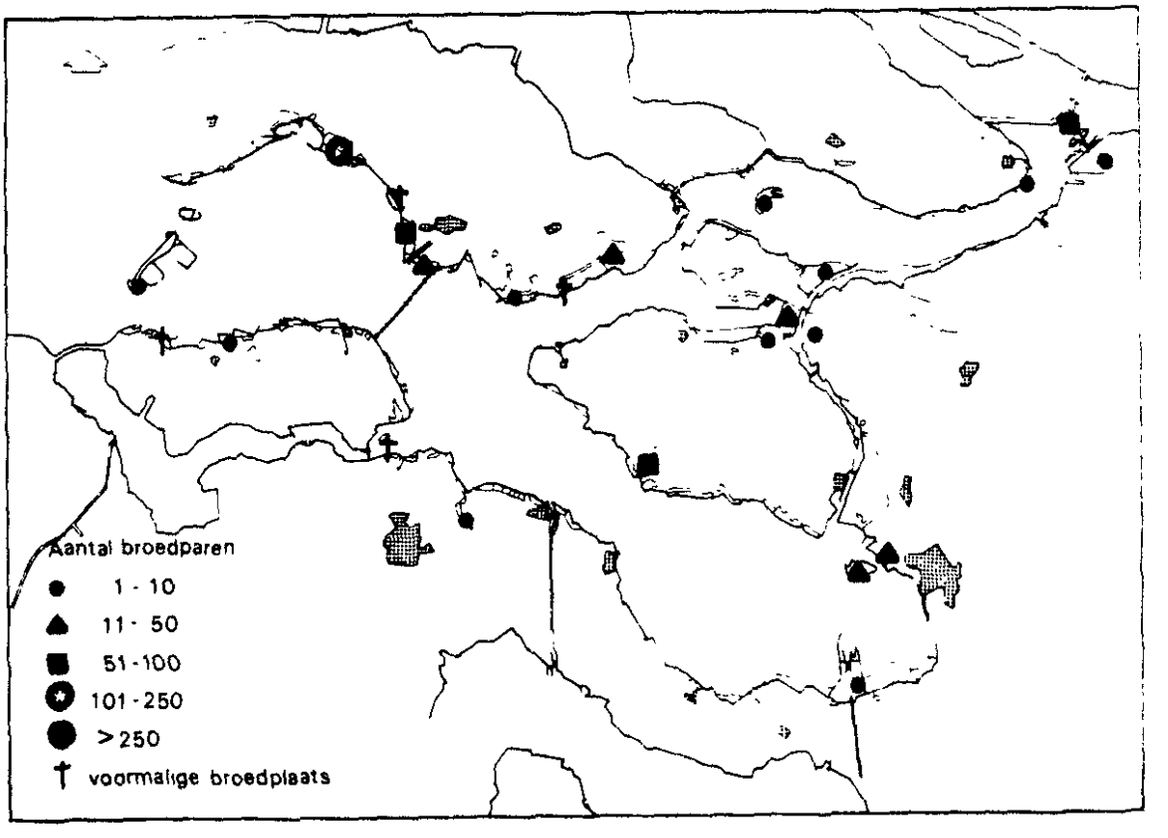

NOORDSE STERN, *Sterna paradisaea*,

De Noordse Stern is de laatste jaren in West-Europa sterk in aantal afgenomen. Voor 1940 waren er in Duitsland nog meer dan 5000 paar, momenteel minder dan 1000. Op de Britse eilanden broedden in 1969 meer dan 50.000 paar, in 1974 nog 40.000 paar. Na het verdwijnen van de soort uit Frankrijk in 1971 zijn de Nederlandse broedkolonies de zuidelijkste in Europa (Burggraeve 1978). Ook in Nederland zijn de aantallen Noordse Sterns afgenomen en tegenwoordig broeden er wellicht nog enkele honderden paren, voornamelijk in het Waddengebied en in het Deltagebied. In 1977 werd de broedpopulatie van Zeeland, en daarmee vrijwel van het hele Deltagebied, geschat op 100-150 paar (Meininger 1977).

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied in 1978.
  Totaal 31-42 paar, verspreid over zes kolonies. De broedgebieden zijn:

Westerschouwense inlaag	1-2	Zuidhoek inlagen	7-9
Wevers inlaag	1-2	Stinkgat	5-6
Cauwers inlaag	15-20	Pluimpot	2-3

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied voor 1978.
  De Noordse Stern is ongetwijfeld in aantal achteruitgegaan. In 1933 broedden er ca. 60 paar in de Flaauwers- en Wevers inlagen. Verder zijn broedgevallen bekend van Hellegatsplein, de Schorren van de Heen, de Molenplaat en de Kreekrak.

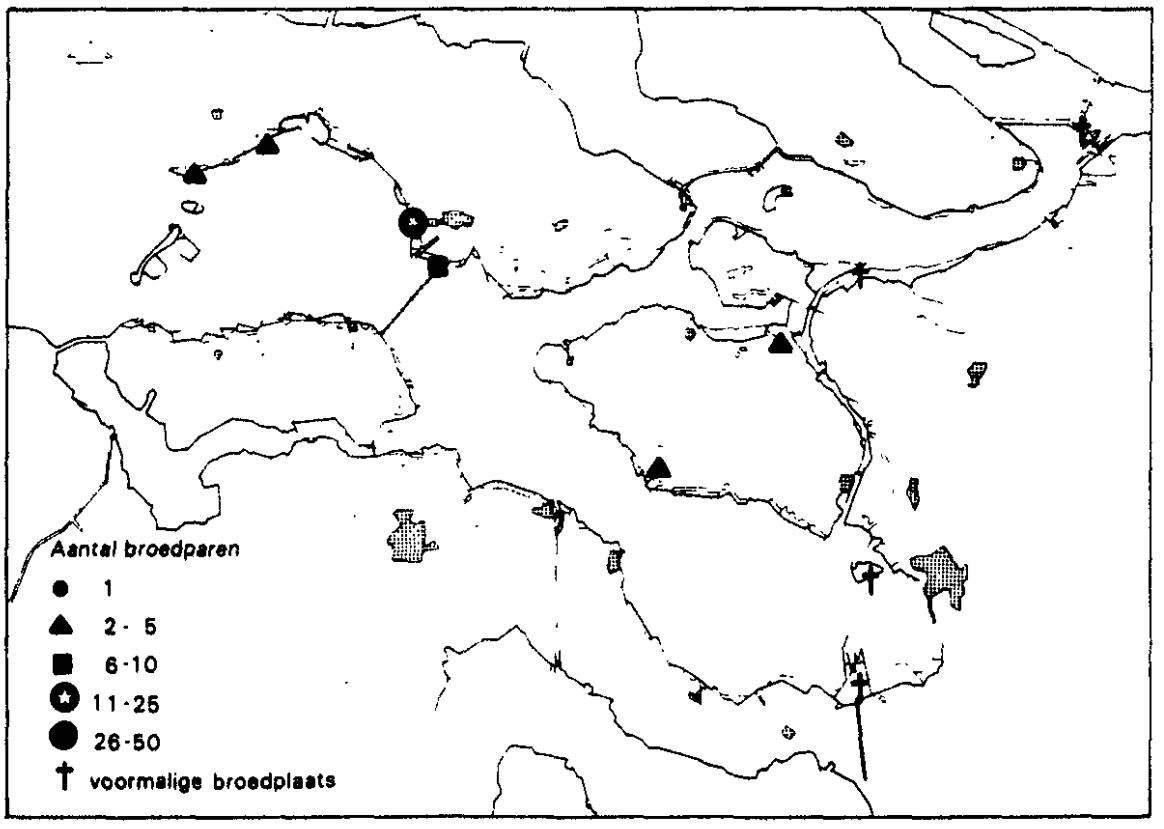

DWERGSTERN, Sterna albifrons,

De broedpopulatie van de Dwergstern in het Noordzee- en Oostzeegebied wordt geschat op ca. 3000 paar (Nadler 1976). In Nederland is de Dwergstern in aantal achteruitgegaan van 1000 paar rond 1950 tot 150-200 paar in 1972 (Rooth 1974). In 1978 bedroeg het aantal broedparen in Nederland weer ca. 300 (J.Beijerbergen pers.meded.). In het Deltagebied zijn de aantallen de laatste jaren vrij stabiel (ca. 150 paar), de aantallen per gebied kunnen van jaar tot jaar sterk variëren.

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied in 1978.
  Er werden slechts twee broedgevallen vastgesteld: 1 paar op het Schor van Kats en 1 paar op het werkeiland Philipsdam.

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied voor 1978.
  De Dwergstern is vrijwel verdwenen uit het Oosterscheldegebied. Broedgevallen zijn o.a. bekend van de Ouwerkerkse inlagen (1976:1), de Maire (1969: 8), Hellegatsplein (1970 en 1971: 4, 1973: 1) en de Molenplaat (1977: 3-5).

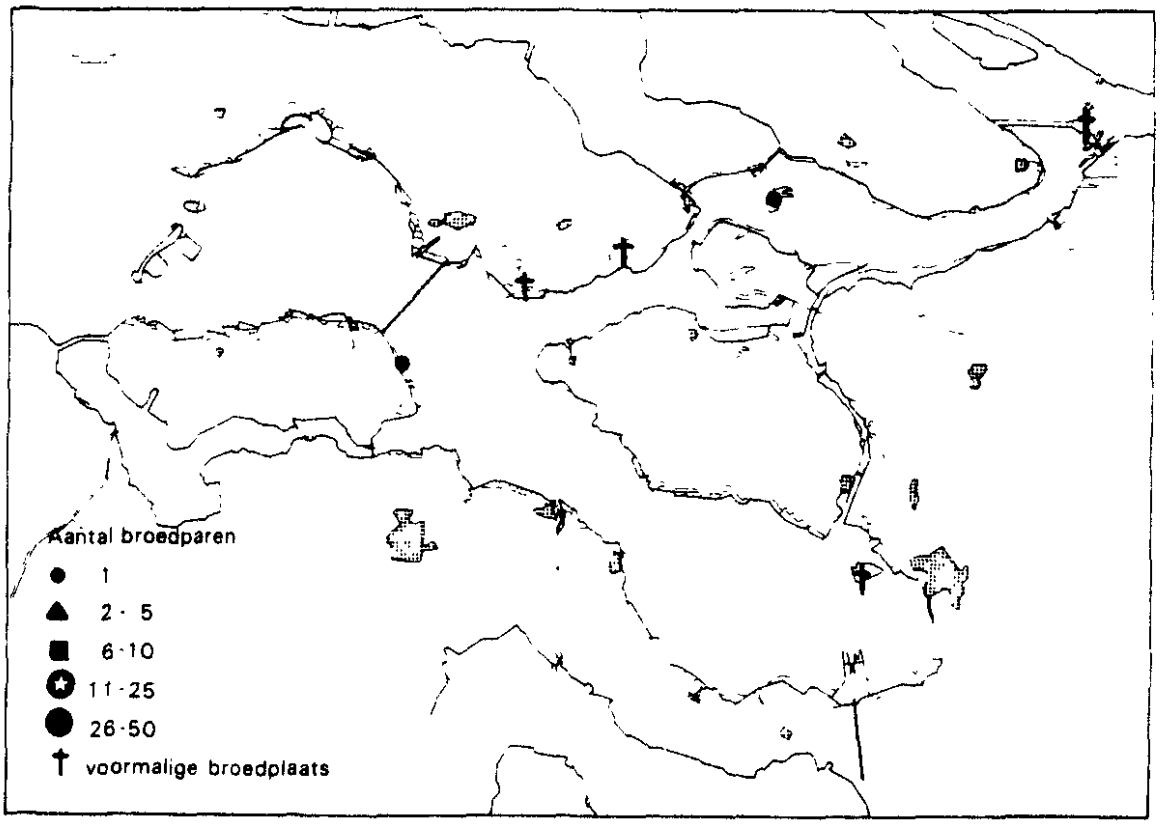

GROTE STERN, Sterna sandvicensis,

De Grote Stern is in Nederland als broedvogel afgenomen van 25.000-40.000 paar in de jaren 1940-57 (Rooth 1974) tot ca. 6000 paar in 1978. In het Deltagebied handhaaft zich de laatste tijd slechts één kolonie, te weten die op de Hompelvoet, waar in 1978 ca. 2150 paar broedden (J. Beijersbergen, pers. meded.)

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied in 1978.
  Hoewel gedurende de broedtijd steeds enkele exemplaren in de Wevers-inlaag aanwezig waren, konden hier geen broedgevallen worden vastgesteld.

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied voor 1978.
  In de Weversinlaag broedden in 1925 enkele duizenden paren, in 1933 en 1934 minstens 1000, in 1947 100, in 1953 0, in 1954 30, in 1955 400, in 1956 600 en in 1957 1000 paar. In de jaren 1968-1974 broedden hier maximaal 1-4 paar.
  In 1953 zou de kolonie van Schouwen zich hebben verplaatst naar de Schorren van De Heen.

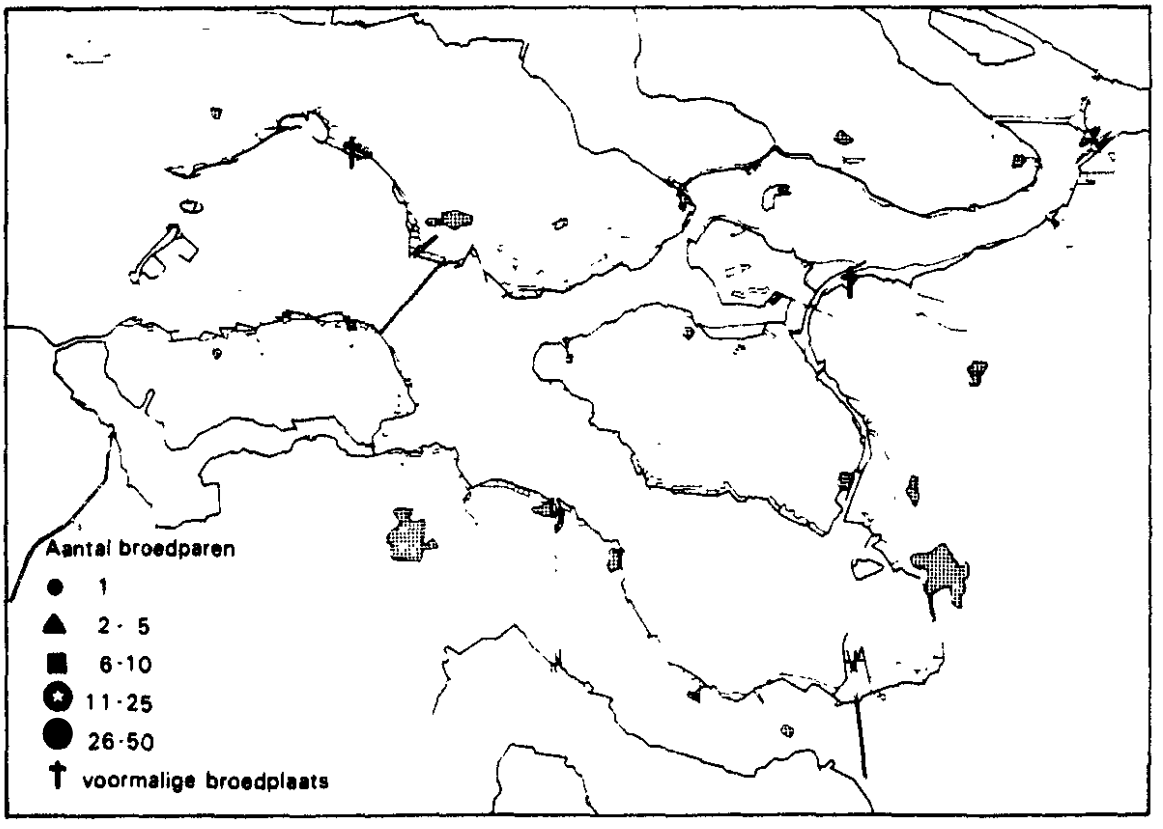

VELDUIL, Asio flammeus,

De Velduil is in Nederland een zeer schaarse tot schaarse broedvogel met maximaal 250 broedparen (CNA 1970). In Zeeland is deze soort de laatste jaren wat toegenomen en broeden tegenwoordig 10-15 paar (Meininger 1977).

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied in 1978.
  Er werd slechts één broedgeval geconstateerd, te weten in de dijkstrook bij het Schor Rattekaai West.

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied voor 1978.
  Uit vroeger jaren zijn van verschillende gebieden broedgevallen bekend, o.a. het Krekengebied bij Ouwerkerk (1975: 1 paar) en de Inlaag bij Goesse Sas (1974: 1 paar).

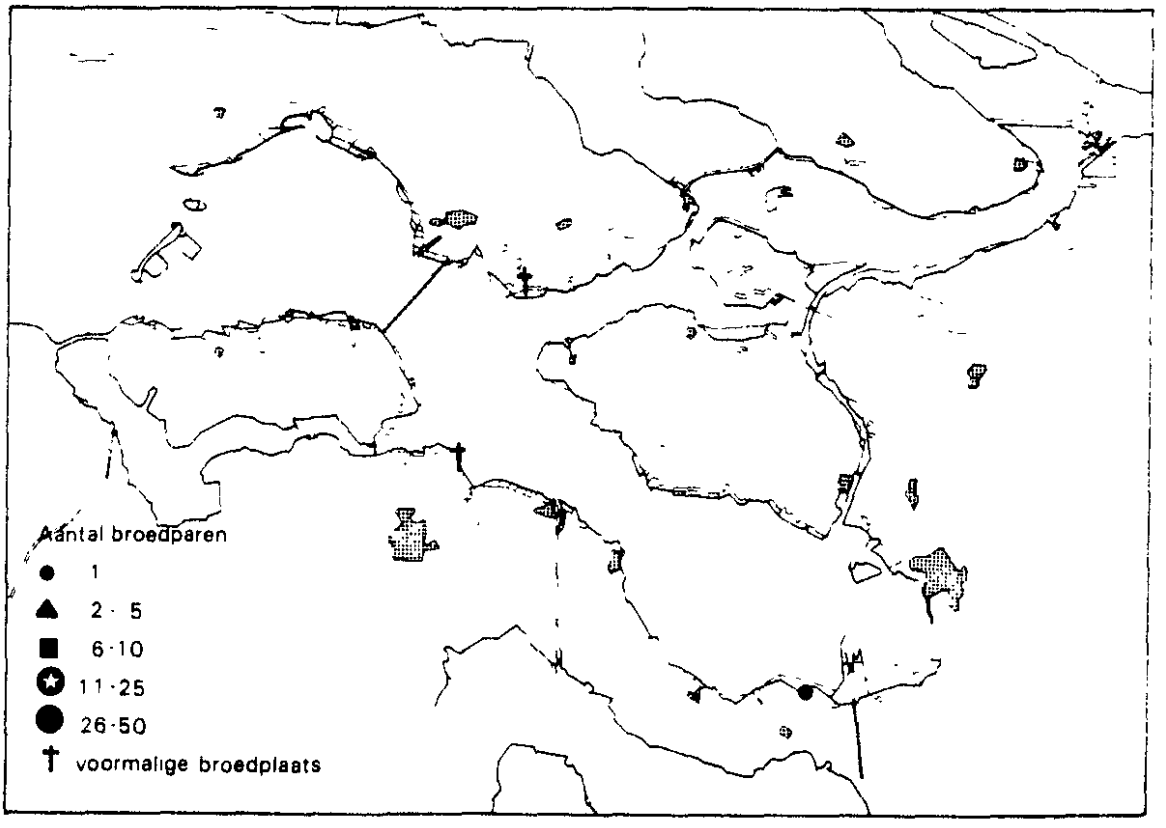

HOLENDUIF, Columba oenas,

De Holenduif is in Nederland een talrijke broedvogel met 10.000-50.000 broedparen (CNA 1970). In Zeeland is deze soort de laatste decennia toegenomen en tegenwoordig broeden hier 500-1000 paar (Meininger 1977).

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied in 1978.
  Totaal 12-15 paar, verspreid over 6 gebieden. De gebieden met de grootste aantallen broedparen zijn:

Zeeuwse Put	2-3
Kreekrak	6-8

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied voor 1978.
  Oude gegevens zijn niet bekend.

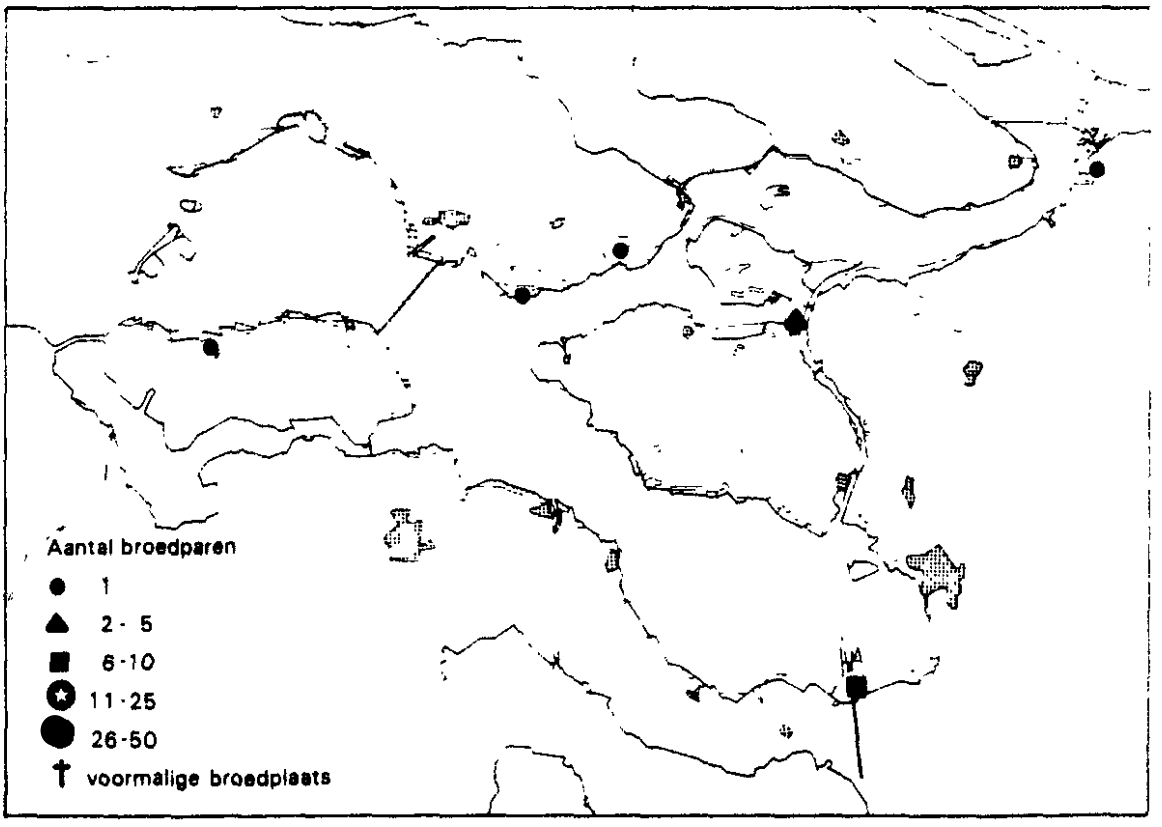

VELDLEEUWERIK, Alauda arvensis,

De Veldleeuwerik is in Nederland een talrijke broedvogel met 10.000-50.000 broedparen (CNA 1970). In de provincie Zeeland broeden naar schatting 16.000 -32.000 paar (Meininger 1977).

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied in 1978.
  Totaal 1157-1627 broedgevallen, verspreid over 99 gebieden. De gebieden met de grootste aantallen broedgevallen zijn:

Molenplaat	80-100
Kreekrak	105-135
Werkeilanden monding	150-187

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied voor 1978.
  Oude gegevens zijn niet bekend.

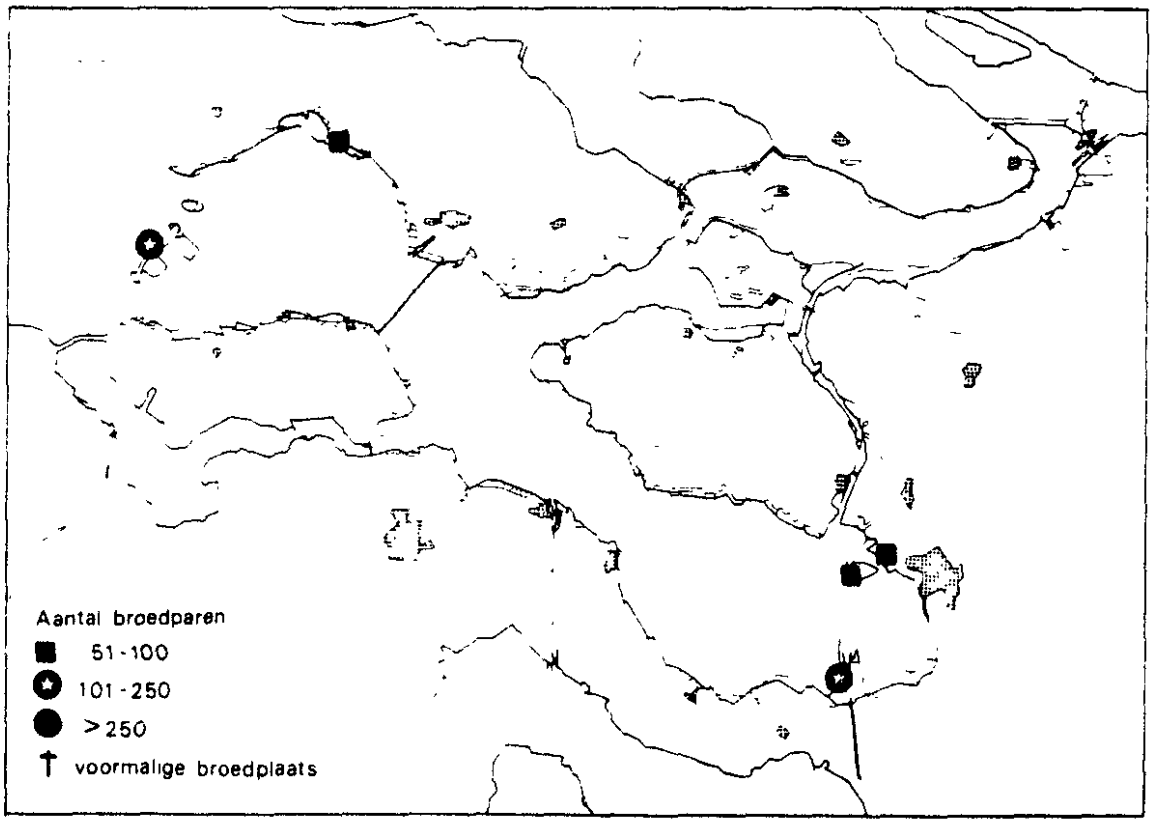

OEVERZWALUW, Riparia riparia,

In Nederland broeden naar schatting 15.000-40.000 paar Oeverzwaluwen (de Wilde & Woldendorp 1964). In 1977 broedden er in Zeeland 500-700 paar (Meininger 1977).

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied in 1978.
  Totaal 136-155 paar, verspreid over de volgende gebieden:

Kleiwinplas Willemstad	75-85
Roosendaalse- en Steenbergse Vliet	16-18
Kreekrak	45-52

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied voor 1978.
  De kolonies bij de Kreekraksluizen telden in 1977 totaal ca. 180 paar. De kolonie van de Kleiwinplas Willemstad vestigde zich in 1977 in een speciaal voor Oeverzwaluwen gecreëerde steile wand (de Jong et al 1977).

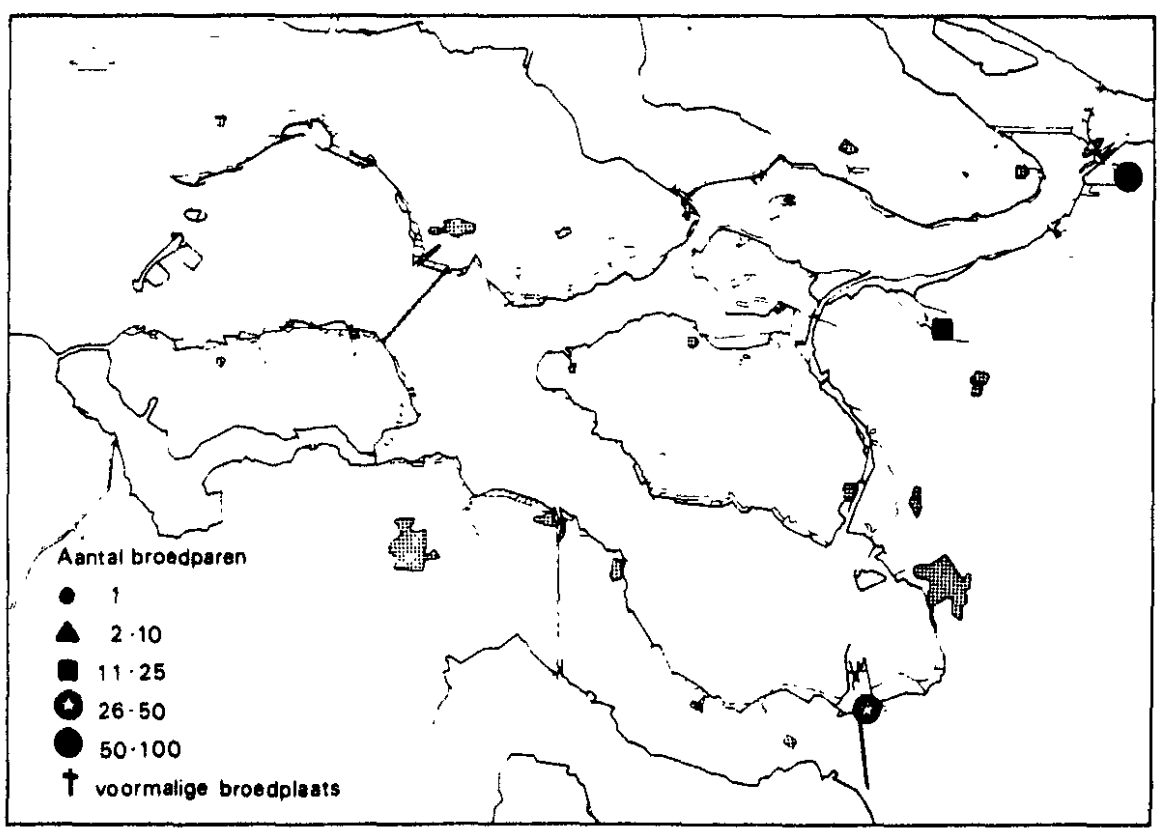

BAARDMANNETJE, Panurus bairmicus,

Het Baardmannetje is de laatste decennia sterk in aantal toegenomen in de Flevopolders, waar vele duizenden paren broeden. Vanuit de Flevopolders heeft een opmerkelijke expansie plaatsgevonden, waardoor ook andere geschikte broedgebieden in Nederland, en zelfs daarbuiten, werden gekoloniseerd. Vanaf 1966 broedt deze soort in toenemende mate in verschillende delen van Zeeland. In 1977 broedden er in Zeeland 25-50 paar (Meininger 1977).

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied in 1978.
  Het Baardmannetje werd alleen als broedvogel vastgesteld in de Inlaag van de Vlietepolder, waar 2-3 paar broedden.

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied voor 1978.
  Na een toename in de zestiger jaren is de laatste jaren weer een achteruitgang opgetreden. Voor 1978 is het Baardmannetje als broedvogel bekend van o.a. het Groote Gat bij Ooltgensplaat (1969 minstens 4 paar), de inlagen bij Colijnsplaat en de Inlaag Anna-Frisopolder (1967/68 2-3 paar).

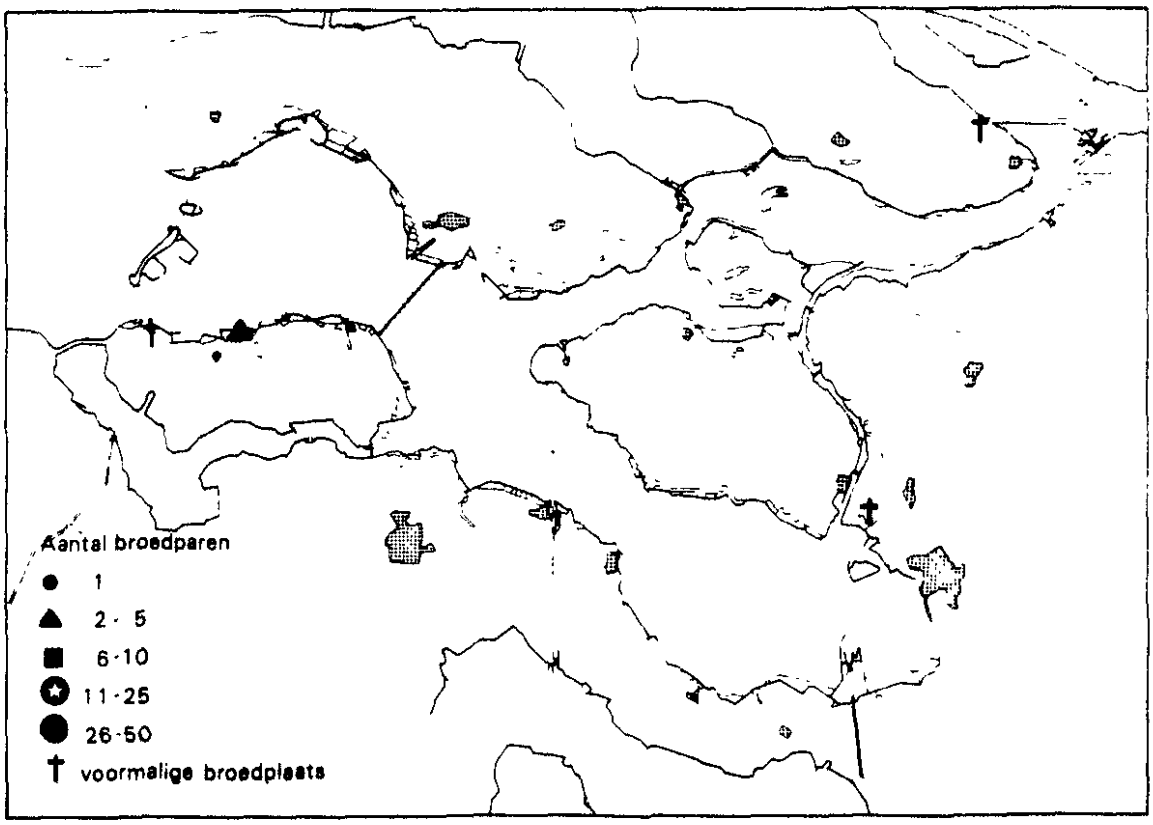

BLAUWBORST, Cyanosylvia suecica,

De Blauwborst is in Nederland een vrij schaarse broedvogel met 250-2500 broedparen (CNA 1970). Deze soort is de laatste jaren in het Deltagebied waarschijnlijk in aantal toegenomen en in 1977 broedden alleen in Zeeland al 25-50 paar (Meininger 1977).

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied in 1978.
  Totaal 7-9 paar, verdeeld over de volgende gebieden:

Roosendaalse- en Steenbergse Vliet	1
Lange Water	3-4
Kreekrak	2-3
Plasje Eerste Bathpolder	1

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied voor 1978.
  Voor 1978 waren er uit het hele gebied geen broedgevallen bekend.

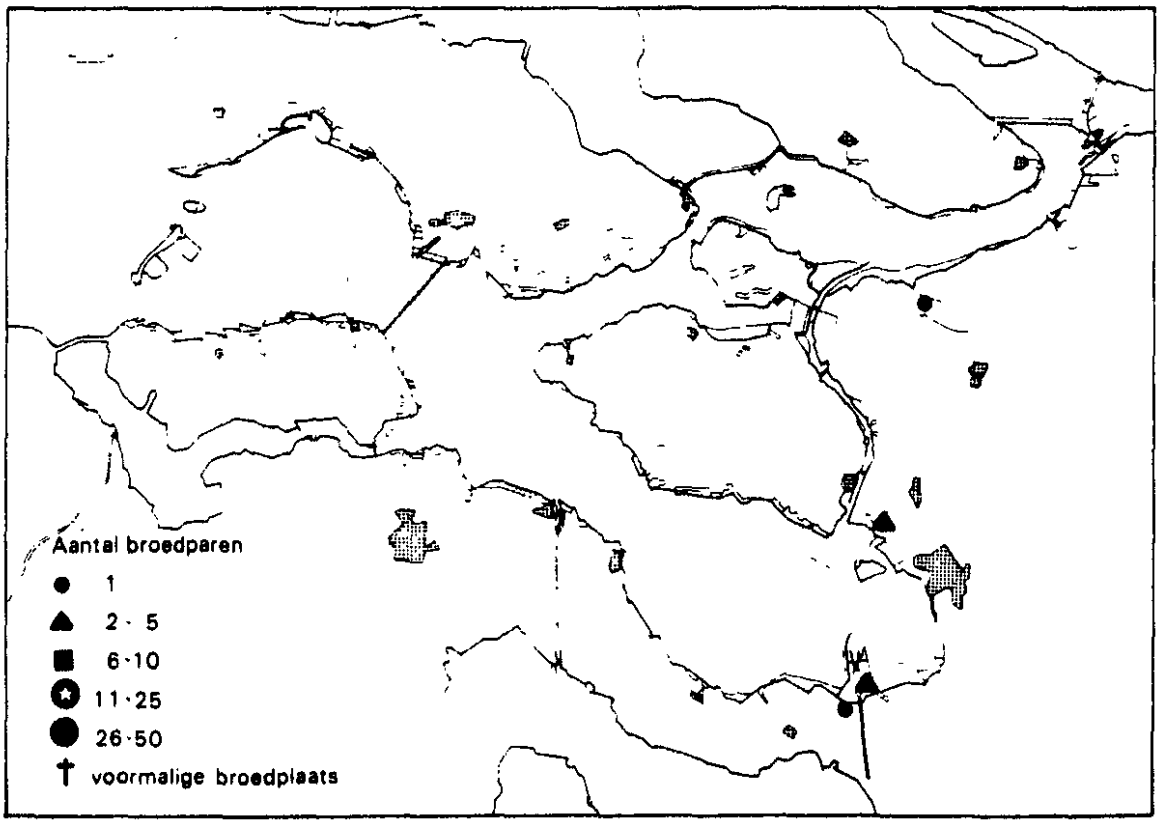

SNOR, Locustella luscinioides,

De Snor is in Nederland een vrij schaarse broedvogel met 250-2500 broedparen (CNA 1970). In Zeeland broedden in 1977 25-50 paar (Meininger 1977).

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied in 1978.
  Totaal werden 2 paar vastgesteld: 1 paar in het Lange Water en 1 paar in de Inlaag van de Vlietepolder.

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied voor 1978.
  De Snor is in vroeger jaren als broedvogel bekend van o.a. de kreken bij Ouwerkerk (1976: 1 paar), het Groote Gat bij Ooltgensplaat (1969: 1 paar) en de inlagen bij Colijnsplaat.

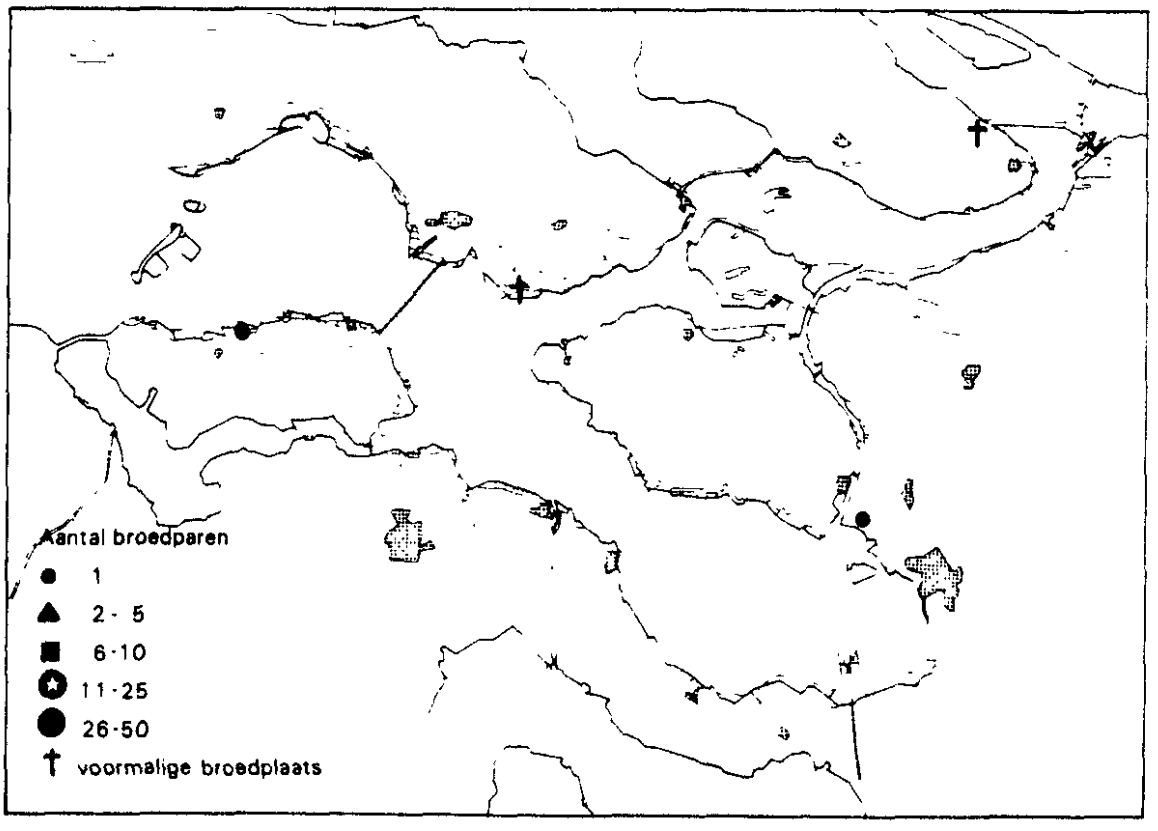

GROTE KAREKIET, Acrocephalus arundinaceus,

De Grote Karekiet is in Nederland een vrij talrijke broedvogel met 2500-10.000 broedparen (CNA 1970). In Zeeland broedden in 1977 25-50 paar (Meininger 1977).

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied in 1978.
  Totaal 2 paar: 1 paar in de Roosendaalse- en Steenbergse Vliet en 1 paar in het Lange Water.

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied voor 1978.
  De Grote Karekiet is in vroeger jaren als broedvogel bekend uit o.a. het Groote Gat bij Ooltgensplaat en van vrijwel alle inlagen op Noord-Beveland. Deze soort is de laatste jaren waarschijnlijk in aantal afgenomen.

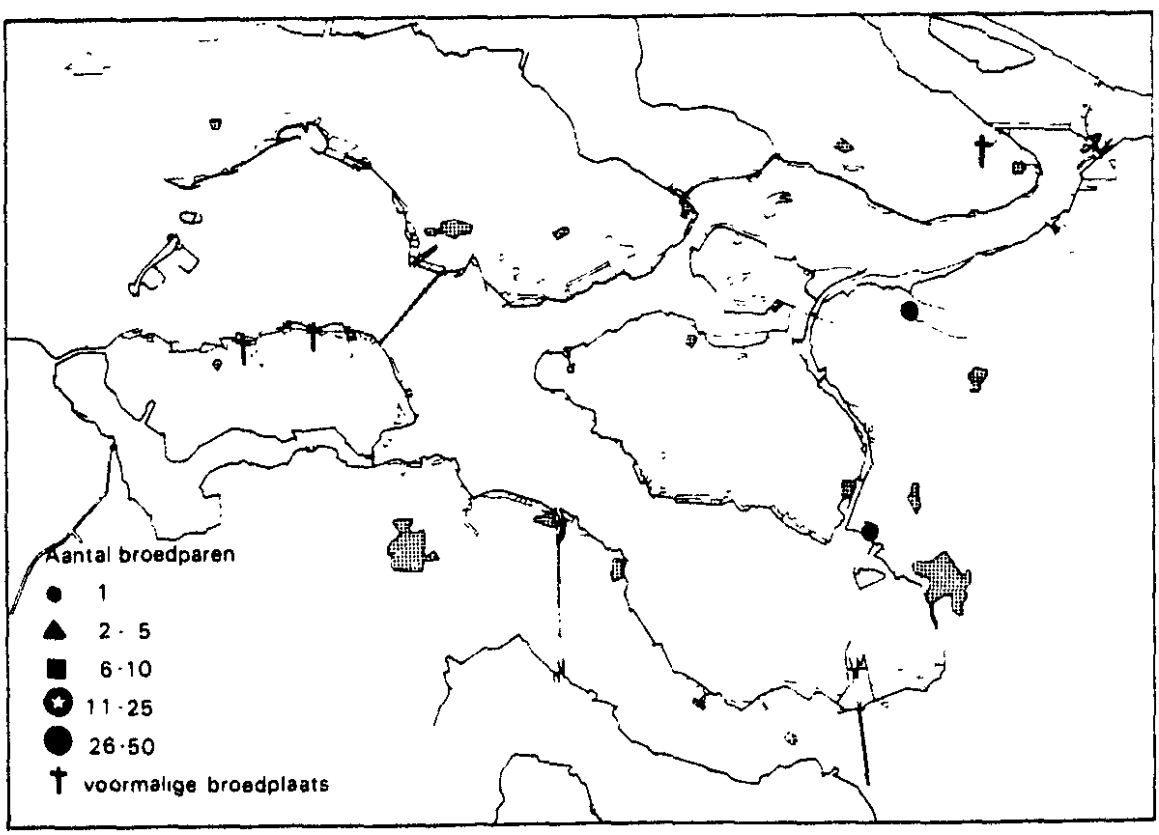

KLEINE KAREKIET, Acrocephalus scirpaceus,

De Kleine Karekiet is in Nederland een talrijke broedvogel met 10.000-50.000 broedparen (CNA 1970). In Zeeland broedden in 1977 4000-8000 paar (Meininger 1977).

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied in 1978.
  Totaal 725-1049 paar, verspreid over 42 gebieden. De gebieden met de grootste aantallen broedparen zijn:

Krekengebied Ouwerkerk	39
Maire Oosterland	50-75
Groote Gat	35-50
Roosendaalse- en Steenbergse Vliet	170-237
Lange Water	100-135
Inlaag Vlietepolder	33-45

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied voor 1978.
  Oude gegevens zijn nauwelijks voorhanden. Plaatselijk lijkt echter enige toename te hebben plaatsgevonden.

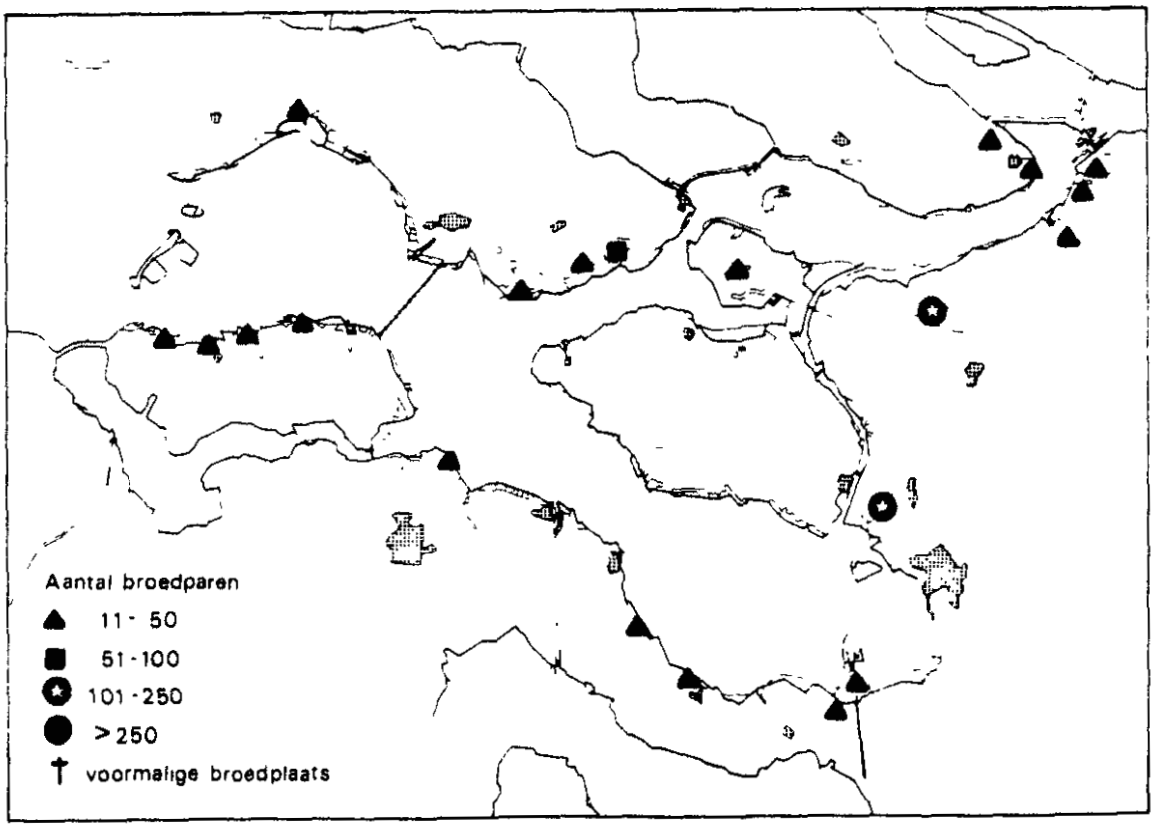

BOSRIETZANGER, Acrocephalus palustris,

De Bosrietzanger is in Nederland een vrij talrijke broedvogel met 2500-10.000 broedparen (CNA 1970). In Zeeland broedden in 1977 500-1000 paar (Meininger 1977).

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied in 1978.
  Totaal 119-176 paar, verspreid over 20 gebieden. De gebieden met de grootste aantallen broedparen zijn:

Roosendaalse- en Steenbergse Vliet	24-33
Lange Water	38-50
Inlaag Vlietepolder	8-13

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied voor 1978.
  Oude gegevens zijn niet voorhanden.

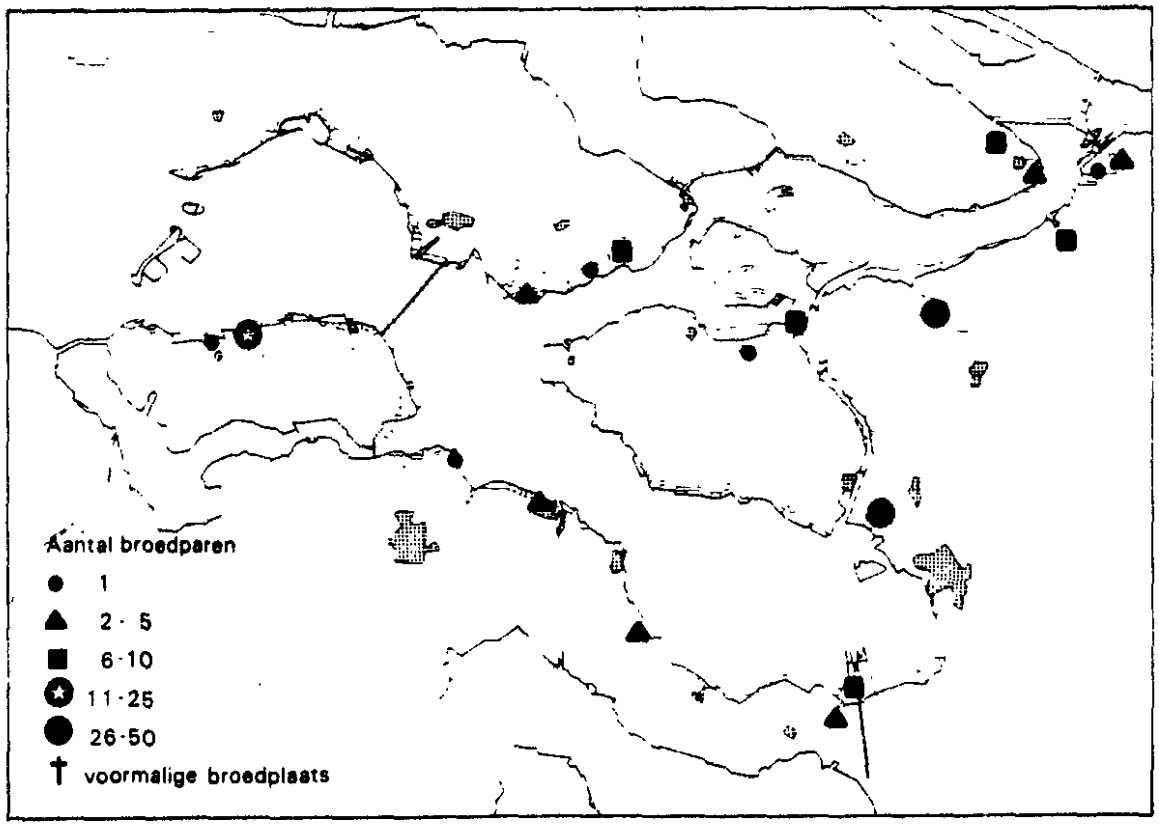

RIETZANGER, Acrocephalus schoenobaenus,

De Rietzanger is in Nederland een talrijke broedvogel met 10.000-50.000 broedparen (CNA 1970). In Zeeland broedden in 1977 1000-2000 paar (Meininger 1977).

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied in 1978.
  Totaal 95-141 paar, verspreid over 19 gebieden. De gebieden met de grootste aantallen broedparen zijn:

Maire Oosterland	15-25
Roosendaalse- en Steenbergse Vliet	26-39
Lange Water	10-16
Inlaag Vlietepolder	15-20

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied voor 1978.
  Historische kwantitatieve gegevens zijn nauwelijks voorhanden.

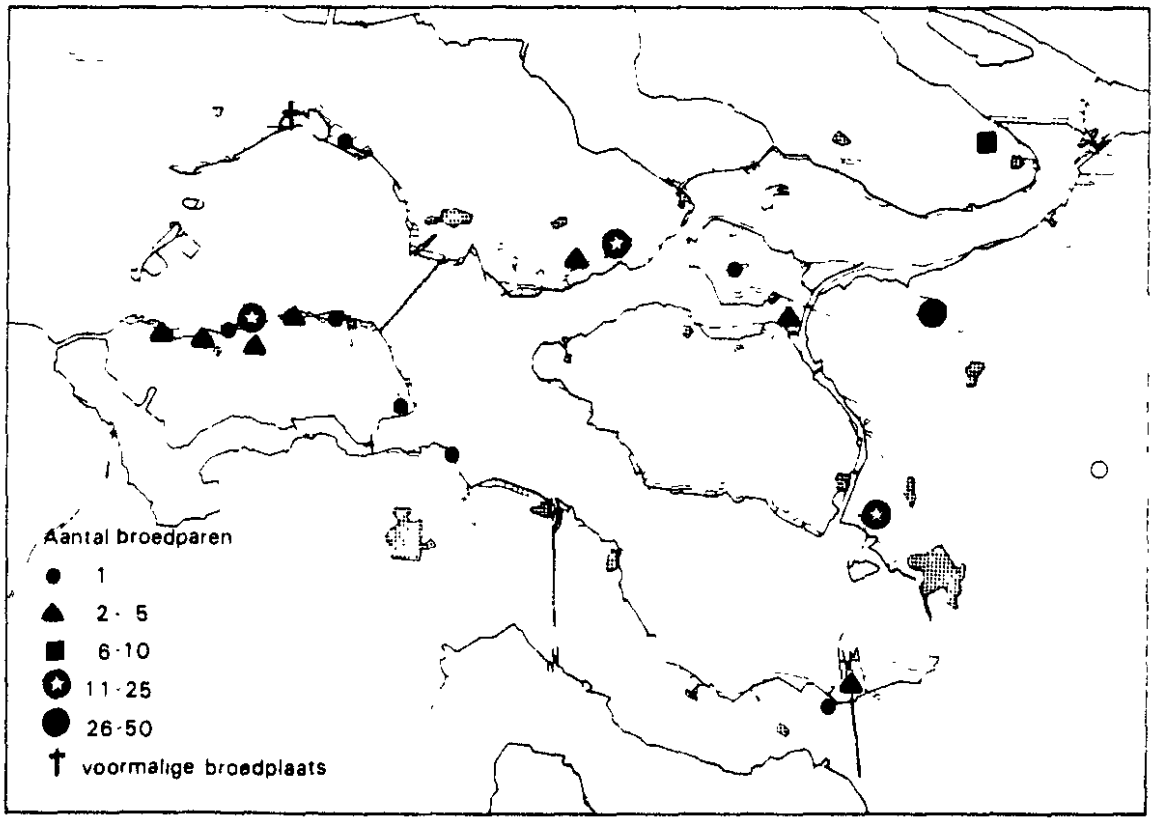

GRASPIEPER, Anthus pratensis,

De Graspieper is in Nederland een talrijke broedvogel met 10.000-50.000 broedparen (CNA 1970). In Zeeland broedden in 1977 16.000-32.000 paar (Meininger 1977).

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied in 1978.
  Totaal 716-1060 paar, verspreid over 106 gebieden. De gebieden met de grootste aantallen broedparen zijn:

Flaauwers- en Wevers inlaag e.o.	34-51
Schorren van De Heen	20-35
Theodoruspolder	20-30
Molenplaat	25-35
Kreekrak	52-67
Werkeilanden monding	29-37

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied voor 1978.
  Oude gegevens zijn nauwelijks voorhanden.

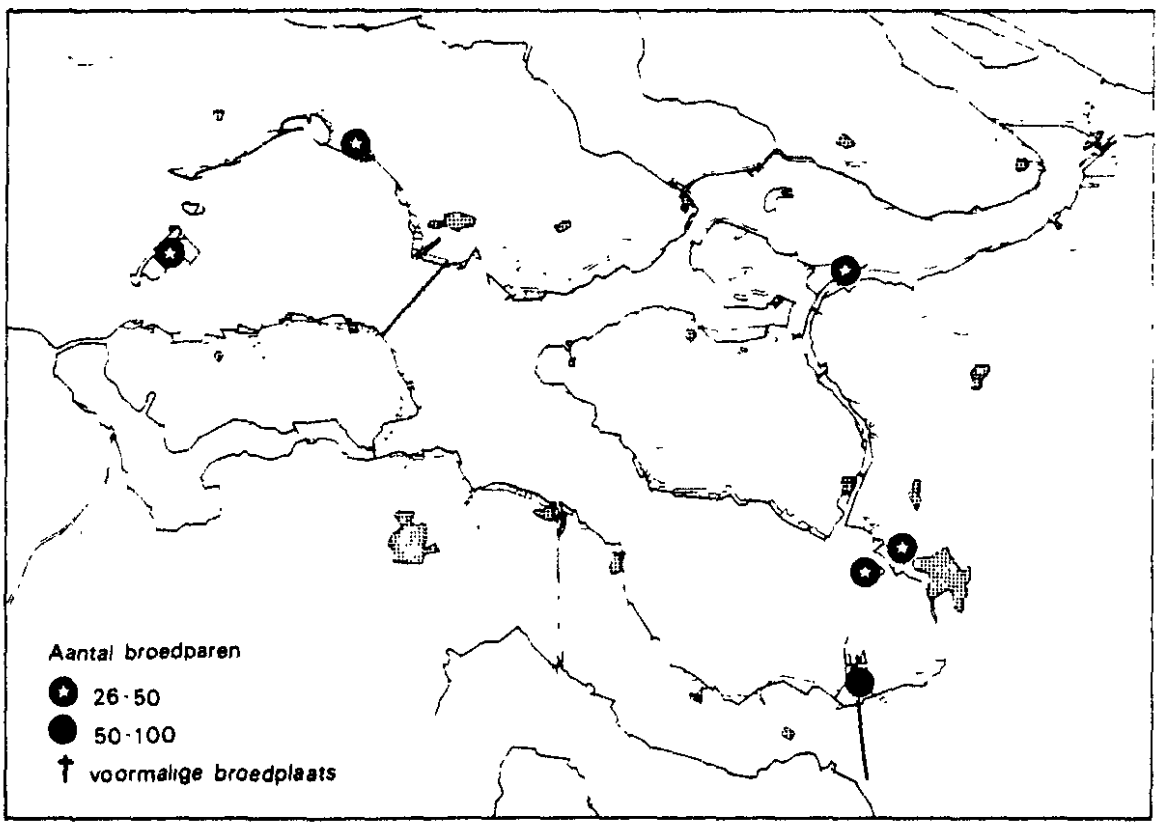

RIETGORS, Emberiza schoeniclus,

De Rietgors is in Nederland een talrijke broedvogel met 10.000-50.000 broedparen (CNA 1970). In Zeeland broedden in 1977 1000-2000 paar (Meininger 1977).

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied in 1978.
  Totaal 170-251 paar, verspreid over 38 gebieden. De gebieden met de grootste aantallen broedparen zijn:

Maire	15-25
Roosendaalse- en Steenbergse Vliet	26-39
Lange Water	24-32

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied voor 1978.
  Oude gegevens zijn nauwelijks voorhanden.

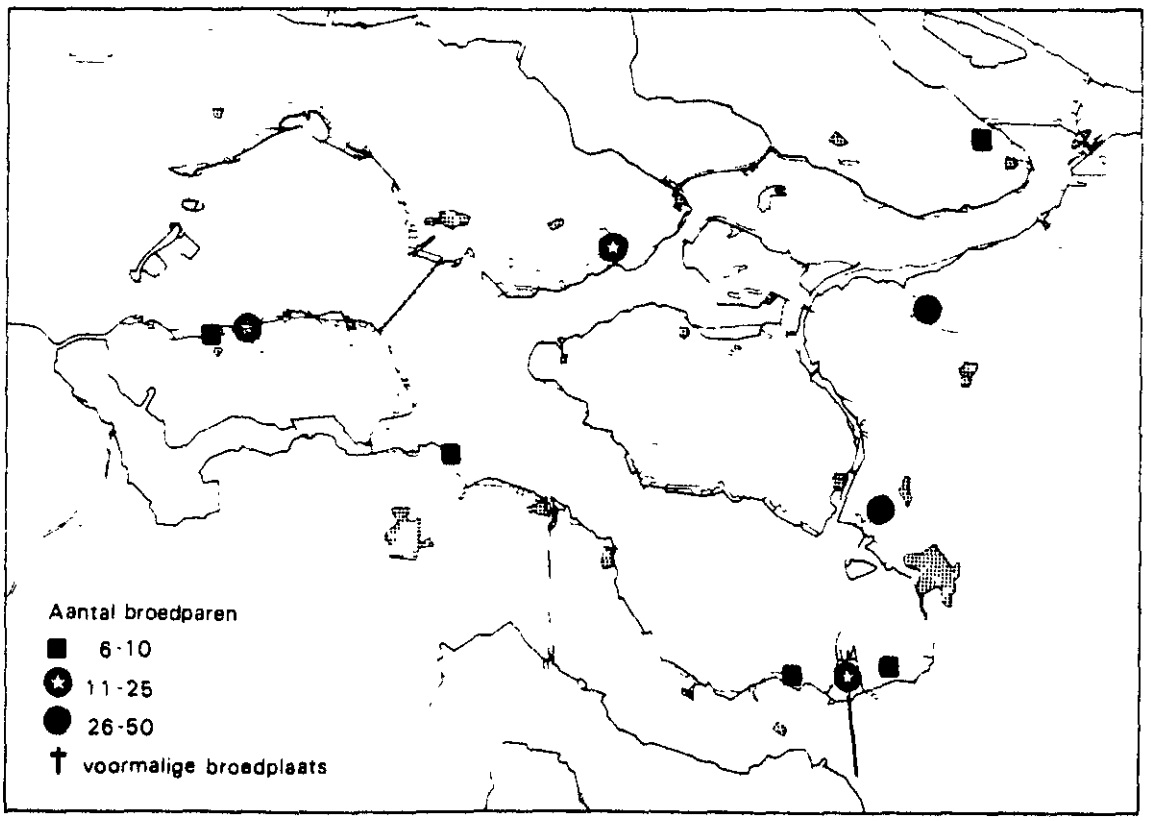

GELE KWIKSTAART, Motacilla flava,

De Gele Kwikstaart is in Nederland een talrijke broedvogel met 10.000-50.000 broedparen (CNA 1970). In Zeeland broedden in 1977 2000-4000 paar (Meininger 1977).

- Voorkomen in het Oosterscheldegebied in 1978.
  Totaal 144-212 paar, verspreid over 58 gebieden. De gebieden met de grootste aantallen broedparen zijn:

Flaauwers-Wevers inlaag e.o.	13-17
Kreekrak	10-17
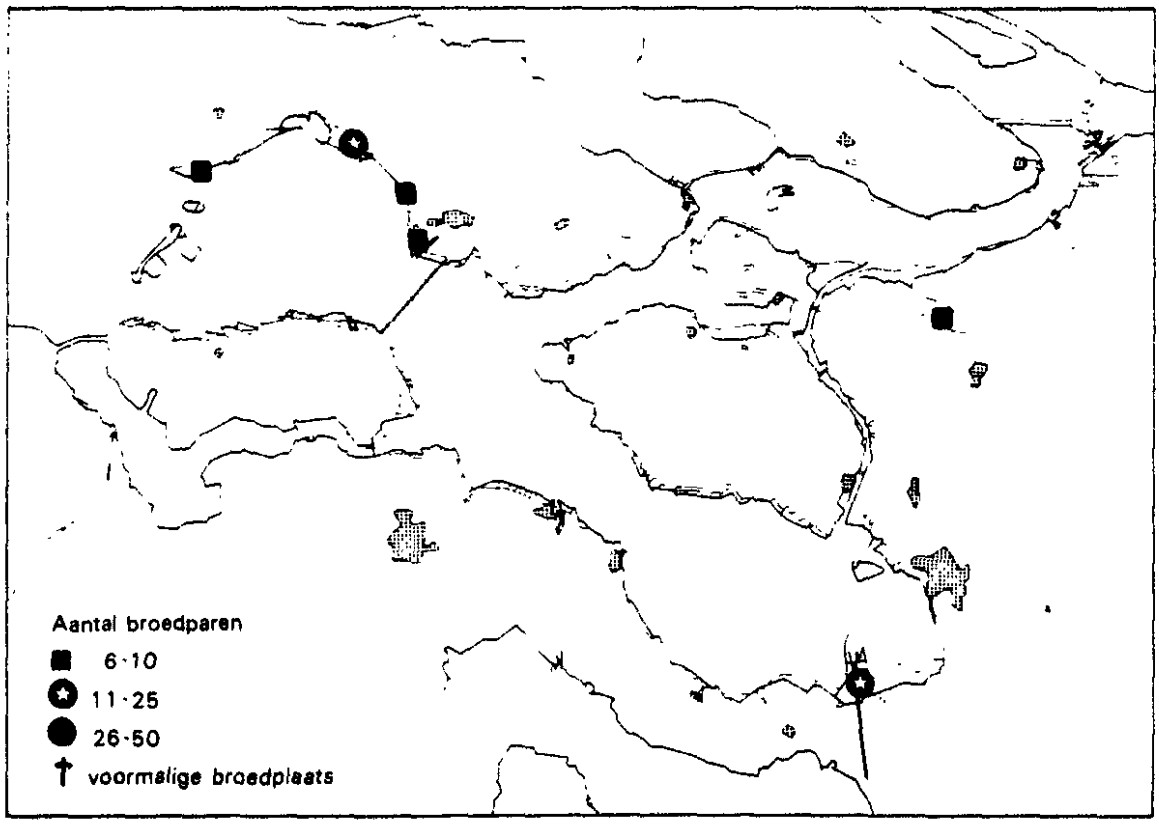
- Voorkomen in het Oosterscheldegebied voor 1978.
  Oude gegevens zijn nauwelijks voorhanden.